

PŘÍLOHA

Řecké rukopisy obsahující antická
a byzantská díla vyskytující se v Itálii
mezi lety 1400–1535. Jazykové slovníky

Monografie

- BOLGAR, R. R., *Classical Heritage and its Beneficiaries*, Cambridge 1977 (repr.).
- BOTLEY, P., *Learning Greek in Western Europe, 1396–1529: Grammars, Lexica, and Classroom Texts*, Philadelphia 2010.
- CATALDI PALAU, A., *Gian Francesco d'Asola e la tipografia aldina: La vita, le edizioni, la biblioteca dell'Asolano*, Genova 1998.
- CICCOLELLA, F., *Donati Graeci: Learning Greek in the Renaissance*, Leiden 2008.
- DE LA MARE, A. C., *Handwriting of Italian Humanists. Volume I. Fascicule I. Francesco Petrarca, Giovanni Boccaccio, Coluccio Salutati, Niccolò Niccoli, Poggio Bracciolini, Bartolomeo Aragazzi of Montepulciano, Sozomeno of Pistoia, Giogio Antonio Vespucci*, Oxford 1973.
- DEVRESSE, R., *Introduction à l'étude des manuscrits grecs*, Paris 1954.
- DILLER, A., *The Textual Tradition of Strabo's Geography: with appendix, The Manuscripts of Eustathius' commentary on Dionysius Periegetes*, Amsterdam 1975.
- FIACCADORI, G., ELEUTERI, P. (a cura di), *I Greci in Occidente: la tradizione filosofica, scientifica e letteraria: dalle collezioni della Biblioteca Marciana: Catalogo della mostra*, Venezia 1996.

- FRYDE, E. B., *Humanism and Renaissance Historiography*, London 1983.
- GARIN, E., *Powrót filozofów starożytnych*, przełożyła A. DUTKA, Warszawa 1993.
- GRAFTON, A., *Commerce with the Classics: Ancient Books and Renaissance Readers*, Ann Harbor 1997.
- HANKINS, J., *Plato in the Italian Renaissance*, Vol. I, II, Leiden – New York – Köln 1994.
- LABOWSKY, L., *Bessarion's Library and the Biblioteca Marciana: Six Early Inventories*, Roma 1979.
- LACHMANN, V. R., CRANZ, F. E., „Aeschylus“, in: *Catalogus Translationum et Commentariorum: Mediaeval and Renaissance Latin Translations and Commentaries*, Vol. II, editor in chief P. O. KRISTELLER, associate editor F. E. CRANZ, Washington, D. C. 1971, s. 5–25.
- MAÏER, I., *Ange Politien: la formation d'un poète humaniste (1469–1480)*, Genève 1966.
- MONFASANI, J., *George of Trebizond: A Biography and a Study of his Rhetoric and Logic*, Leiden 1976.
- MONFASANI, J. (ed. by), *Collectanea Trapezuntiana: Texts, Documents, and Bibliographies of George of Trebizond*, Binghampton 1984.
- HUNGER, H., *Johannes Chortasmenos (ca. 1370–ca. 1436/37): Briefe, Gedichte und kleine Schriften. Einleitung, Regesten, Prosopographie, Text*, Wien 1969.
- RICHARDSON, B., *Manuscript Culture in Renaissance Italy*, Cambridge 2009.
- SABBADINI, R., *Le scoperte dei codici latini e greci ne' secoli XIV e XV*, Firenze 1967.
- SINICYNOVÁ, N. V., *Odysea Maxima Řeka: Renesanční Itálie – Athos – Moskevská Rus*, přeložila J. KOMENDOVÁ, Červený Kostelec 2013.
- STEJSKAL, J., (ed.), *Hodoeporicon Ambrogia Traversariho*, České Budějovice 2013.
- STINGER, CH. L., *Humanism and the Church Fathers: Ambrogio Traversari (1386–1439) and Christian Antiquity in the Italian Renaissance*, Albany 1977.

- VOGEL, M., GARDTHAUSEN, V., *Die griechischen Schreiber des Mittelalters und Renaissance*, Hildesheim 1966.
- WILSON, N. G., *From Byzantium to Italy: Greek Studies in the Italian Renaissance*, London 1992.
- YATESOVÁ, F., *Giordano Bruno a hermetická tradice*, přeložili E. GAJDOŠ, K. GAJDOŠOVÁ, D. MERVART a M. ŽEMLA, Praha 2009.

Studie, články, statě

- ANASTOS, M. V., „Pletho's Calendar and Liturgy“, in: *Dumbarton Oaks Papers*, 1948, Vol. 4, s. 183–305.
- ANICHINI, M., „Il Dioscoride di Napoli“, in: *Atti dell'Accademia Nazionale dei Lincei, Rendiconti della Classe di Scienze Morali, Storiche e Filologiche*, 1956, Serie VIII, Vol. XI, fasc. 3–4, s. 77–104.
- ANTONOPOULU, T., „Two Manuscript Collections of the Works of Gregory of Nyssa and the Identification of a Manuscript of Bessarion“, in: *Byzantinische Zeitschrift*, 2000, 93. Bd, s. 1–22.
- BIANCA, C., „Byzantines at Rome in the Fifteenth Century“, in: FRAZIER, A. and NOLD, P. (ed. by), *Essays in Renaissance Thought and Letters: In Honor of John Monfasani*, Leiden – Boston 2015, s. 3–11.
- BOTLEY, P., „Giannozzo Manetti, Alfonso of Aragon and Pompey the Great: Crusading Document of 1455“, in: *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, 2004, Vol. 67, s. 129–156.
- BOTLEY, P., „Greek Epistolography in Fifteenth Century Italy“, in: GLUCKER, J. and BURNETT, CH. (eds.), *Greek into Latin: From Antiquity until the Nineteenth Century*, London 2012, s. 187–205.
- BOTLEY, P., „Renaissance Scholarship and the Athenian Calendar“, in: *Greek, Roman, and Byzantine Studies*, 2006, Vol. 46, No. 3, s. 395–431.
- BROWN WICHER, H., „NEMESIUS EMESENUM“, in: *Catalogus Translationum et Commentariorum. Mediaeval and Renaissance Latin Translations and Commentaries*, Vol. VI, editor in chief F. E.

- CRANZ, associate editors V. BROWN and P. O. KRISTELLER, Washington, D. C. 1986, s. 31–72.
- CATALDI PALAU, A., „I colleghi di Giorgio Baiophoros: Stefano di Medea, Giorgio Crisococca, Leon Atrapes“, in: id., *Studies in Greek Manuscripts*, Spoleto 2008, s. 303–343.
- CATALDI PALAU, A., „Learning Greek in Fifteenth-Century Constantinople“, in: id., *Studies in Greek Manuscripts*, Spoleto 2008², s. 219–234.
- CATALDI PALAU, A., „Mazaris, Giorgio Baiophoros e il monastero di Prodromo Petra“, in: *Néa Pwuy*, 2010, 7, s. 367–397.
- DILLER, A., „The Greek Codices of Palla Strozzi and Guarino Veronese“, in: *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, 1961, Vol. 24, No 3/4, s. 313–321.
- DILLER, A., „The Manuscripts of Pausanias“, in: *Transactions and Proceedings of the American Philological Association*, 1957, Vol. 88, s. 169–188.
- GANCHOU, T., „Les *ultimae voluntates* de Manuel et Iôannès Chrysolôras et le séjour de Francesco Filelfo à Constantinople“, in: *Byzantinistica: Rivista di studi bizantini e slavi*, 2005, VII, s. 195–285.
- DILLER, A., „The Scholia on Strabo“, in: *TRADITIO: Studies in ancient and medieval history, thought and religion*, New York 1954, 10, s. 30–50.
- GEANAKOPLIS, D. J., „Career of the Byzantine Humanist Professor John Argyropoulos in Florence and Rome (1410–87): The Turn to Metaphysics“, in: id., *Constantinople and the West: Essays on the Late Byzantine (Palaeologan) and Italian Renaissances and the Byzantine and Roman Churches*, Madison (Wis.) 1989, s. 91–113.
- GEANAKOPLIS, D. J., „Theodore Gaza, a Byzantine Scholar of the Palaeologan ‘Renaissance’ in the Early Italian Renaissance (c. 1400–1475)“, in: id., *Constantinople and the West: Essays on the Late Byzantine (Palaeologan) and Italian Renaissances and the Byzantine and Roman Churches*, Madison (Wis.) 1989, s. 68–90.
- GRABMAN, M., „Die Proklosübersetzungen des Wilhelm von Moerbeke und ihre Verwertung in der lateinischen Literatur des Mittelalters“, in: *Byzantinische Zeitschrift*, 1929/1930, 30. Bd, s. 78–88.

- HANKINS, J., „Cosimo de' Medici and the 'Platonic Academy'“, in: *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, 1990, Vol. 53, s. 144–162.
- HANKINS, J., „Chrysoloras and the Greek Studies of Leonardo Bruni“, in: MAISANO, R., ROLLO, A. (a cura di), *Manuele Crisolora e il ritorno del greco in Occidente: atti del Convegno Internazionale (Napoli, 26–29 giugno 1997)*, Napoli 2002, s. 175–204.
- KASKE, K. V., CLARK, J. R. (eds.), „Introduction“, in: FICINO, M., *Three Books on Life: A Critical Edition and Translation with Introduction and Notes*, Tempe 2002.
- KEYDELL, R., „F. Vian, Histoire de la tradition manuscrite de Quintus de Smyrne“, in: *Byzantinische Zeitschrift*, 1960, 53. Bd, s. 118–119.
- LUTZ, C. E., „ps. Cebes“, in: *Catalogus Translationum et Commentariorum. Mediaeval and Renaissance Latin Translations and Commentaries*, Vol. VI, editor in chief F. E. CRANZ, associate editors V. BROWN and P. O. KRISTELLER, Washington, D. C. 1986, s. 1–14.
- MACÉ, C., STEEL, C., D'HOINE, P., „Béssarion lecteur du commentaire de Proclus sur le Parménide, avec une édition de ses scholies aux livres II et III“, in: *Byzantion*, 2009, Tome 79, s. 241–279.
- MONDRAIN, B., „Copistes et collectionneurs de manuscrites grecs au milieu du XVIe siècle“, in: *Byzantinische Zeitschrift*, 1991/1992, 84/85. Bd, Heft 2, s. 354–385.
- MONDRAIN, B., „Traces et mémoire de la lecture des textes: les marginalia dans les manuscrits scientifique byzantins“, in: *Scientia in Margine: Études sur les Marginalia dans les manuscrits scientifiques du Moyen Âge à la Renaissance*, réunie par D. JACQUART et CH. BURNETT, Genève 2005, s. 1–25.
- MONFASANI, J., „Theodore Gaza as a Philosopher“, in: MAISANO, R., ROLLO, A. (a cura di), *Manuele Crisolora e il ritorno del greco in Occidente: atti del Convegno Internazionale (Napoli, 26–29 giugno 1997)*, Napoli 2002, s. 269–283.

- MORAN, D., „Mikuláš Kusánský a novověká filosofie“, in: HANKINS, J., (vyd.), *Renesanční filosofie*, přeložil M. POKORNÝ, Praha 2011, s. 231–256.
- NELSON, R. S., „Byzantium and the Rebirth of Art and Learning in Italy and France“, in: EVANS, H., ed., *Byzantium: Faith and Power (1261–1557)*, New York – New Haven – London 2004, s. 515–523.
- NELSON, R. S., „The Italian Appreciation and Appropriation of Illuminated Byzantine Manuscripts, ca. 1200–1450“, in: *Dumbarton Oaks Papers*, 1995, Vol. 49, s. 209–235.
- ROLLO, A., „Problemi della ricerca su Crisolora“, in: MAISANO, R., ROLLO, A. (a cura di), *Manuele Crisolora e il ritorno del greco in Occidente: atti del Convegno Internazionale (Napoli, 26–29 giugno 1997)*, Napoli 2002, s. 31–85.
- SIDER, S., „HORAPOLLO“, in: *Catalogus Translationum et Commentariorum. Mediaeval and Renaissance Latin Translations and Commentaries*, Vol. VI, editor in chief F. E. CRANZ, associate editors V. BROWN and P. O. KRISTELLER, Washington, D. C. 1986, s. 15–29.
- SICHERL, M., „Der Codex Grimmanianus Graecus 11 und seine Nachkommenschaft“, in: *Byzantinische Zeitschrift*, 1974, 67. Bd, s. 313–336.

Soupis je v některých případech doplněn o údaje vztahující se k překladu daného řecky psaného díla do latiny. Je tomu tak i v případě, že konkrétní rukopis obsahující text v původním znění není identifikován. Hranickým rokem mezi antickou a byzantskou tvorbou je symbolicky rok 529.

Zkratky:

rkp. – rukopis, rkps. – rukopisy

Antická řecká díla psaná prózou

AILIÁNOS Z PRAENESTE

kol. **1420** Rkp. Vat. Pal. gr. 260, obsahující spis *Peri zóón idiotétos* (*De proprietatibus animalium, O vlastnostech zvířat*), nese označení, že byl ve vlastnictví Leonarda Giustinianiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 461)

1427 Rkp. obsahující Ailiána je zmíněn v soupisu děl, jež si s sebou přivezl Francesco Filelfo ze sedmiletého pobytu v Byzanci. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 461) Nevíme však, zda se jednalo o Ailiána z Praeneste či Ailiána Taktika.

1455 O rkp. obsahujícím dílo *O vlastnostech zvířat* se zmiňuje katalog papežské knihovny Mikuláše V. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)

1468 Rkp. obsahující *O vlastnostech zvířat* je zmiňován v katalogu souboru, jenž byl věnován kardinálem Běssariónem sv. Marku v Benátkách. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)

1475 Rkps. děl *Poikilé historióiá* (*Variae historiae, Pestré příběhy*) a *O vlastnostech zvířat* jsou zmíněny v katalogu knihovny papeže Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)

před **1480** Rkp. Pal. gr. 360 obsahuje excerpta ze spisu *Pestré příběhy*. Manuskript obsahuje záznam, že autorem opisu byl Michaél Apostolis. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)

1490 O rkp. obsahujícím *Pestré příběhy* se zmiňuje katalog knihovny Giorgia Vally. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)

před **1492** Záznam o rkp. *O vlastnostech zvířat* se nachází v katalogu knihovny Lorenza de'Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)

AILIÁNOS TAKTIKOS

1427 Rkp. obsahující Ailiána je zmíněn v soupisu děl, jež si s sebou přivezl Francesco Filelfo ze sedmiletého pobytu v Byzanci. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 461) Nevíme však zcela určitě, zda se jednalo o Ailiána z Praeneste či Ailiána Taktika.

1444 Rkp. díla *Taktiké theóriá*, který využíval Giovanni Aurispa. V roce 1451 byl majetkem Franceska Barbara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)

- kol. **1455** Theodóros Gaza spolupracoval při vzniku latinského převodu spisu *Taktiké theoría*. (GEANAKOPLIS, D. J., 1989, s. 84; MONFASANI, J., 2002, s. 272)
- 1457** Rkp. Paris gr. 2524, který obsahuje spis *Taktiké theoría*, nese datum a označení kopisty, jímž byl krétský mnich Ióánnés Rosos; daný text vyhotovil na objednávku G. de Vollaterrana. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- 1475** Rkp. obsahující spis *Taktiké theoría* je zmíněn v katalogu knihovny papeže Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)

AFTHONIOS Z ANTIOCHIE

- 1425** Rkp. Laur. Conv. suppr. 51, obsahující dílo *Progymnasmata* (*Přípravná cvičení*), se nacházel v knihovně Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1460** V soupisu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim jeho synovi Battistovi je uveden záznam o rkp. obsahujícím Afthonia *cum comentariis Planudae, et aliis ad rhetoricam spectantibus*. (DILLER, A., 1961, s. 319)
- před **1481** Rkp. Paris gr. 2978, zahrnující spis *Progymnasmata*, byl ve vlastnictví Francesca Filelfa. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1492** V katalogu knihovna Lorenza de' Medici se nachází zmínka o rkp. *Progymnasmata*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)

ACHILLEUS TATIUS

- 1425** Rkp. Laur. Conv. suppr. 627, obsahující dílo *Ta peri Leukippén kai Kleitofón* (*Leucippe et Clitiphon, Příběhy Leukippy a Kleitofón*), se nalézal ve sbírce Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 461)

AISCHINÉS

- 1406** Leonardo Bruni přeložil do latiny řeč *Pro Diopithe*. (BOTLEY, P., 2006, s. 402)
- 1412** Bruni vytvořil převod spisu *In Ctesiphontem* (*Proti Ktésifóntovi*). (BOTLEY, P., 2006, s. 402)
- 1421/23** Rkp. Wolfenbüttel Helmstedt 902, Helmstedt 806 (= Guelf. 902 Helmst. 906) obsahuje mimo jiné Aischinovy dopisy a tři řeči. Opis vytvořil Geórgios Chrysokokkés na objednávku pro

- Giovannio Aurispu. Později rkp. patřil Guarino Guarinimu. (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 324; DILLER, A., 1961, s. 318; srov. BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- 1425** Rkp. Laur. Conv. suppr. 84, obsahující řeč *In Timarchum (Proti Timarchovi)*, se nacházel v knihovně Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- 1427** Rkp. obsahující Aischinovy dopisy a řeči byl zmíněn ve Filelfově soupisu manuskriptů nabytých v Byzanci. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- před **1445** V knihovně mantovské školy Vittorina da Feltre se nacházel rkp. zahrnující Aischina. (WILSON, N. G., 1992, s. 40)
- 1450** Rkp. Laur. Acq. 50, zahrnující spisy *In Timarchum, In Ctesiphontem a De falsa legatione*, byl v držení Francesca da Castiglione. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- před **1459** Rkp. obsahující *In Timarchum, In Ctesiphontem, De falsa legatione* a dopisy byl pravděpodobně ve vlastnictví Giannozza Manettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- 1462** Rkp. Aischina, který se nacházel mezi rkps. z pozůstalosti Palla Strozzioho. Jednalo se o rkp. Ambros. J 22 sup. (gr. 455). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462; DILLER, A., 1961, s. 315)
- 1468** Rkp. zmíněný v katalogu Bésariónova souboru věnovaného Benátkám. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- 1475** Rkp. obsahující proslovy a dopisy, jež byl zmíněn v katalogu knihovny Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- 1481** Rkp., jež zahrnoval Aischinovy řeči, se nalézal v knihovně Lorenza de'Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- před **1482** Rkp. obsahující řeči a dopisy byl ve vlastnictví urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- před **1492** Zmínky o rkps. obsahujících jednu z Aischinových řečí (rkps. Laur. 60.4 a Laur. 60.9?) se vyskytují v katalogu knihovny Lorenza de'Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)
- před **1494** Rkp. Aischina vlastněný Ermolaem Barbarem. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 462)

ALEXANDROS Z AFRODÍSIADY

1464 Rkp. obsahující dílo *De iis qui sunt in potestate nostra*. Autorem opisu byl Kónstantinos Laskaris, tehdy působící v Miláně. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466–467)

ALKIFRÓN

1464 Manuskript obsahující Alkifrónovy dopisy byl součástí milánské knihovny Kónstantina Laskarise, jenž byl autorem kopie. Opis vznikl kolem roku 1462. (BOTLEY, P., 2012, s. 190, 191)

ANTHOLOGIA PALATINA – ANTHOLOGIA GRAECA – ANTHOLOGIA GRAECA PLANUDEA

před **1454** Guarino Guarini vytvořil opis Planúdovy antologie epigramů *Anthologia Graeca Planudea* (Vat. gr. 62). Rkp. obsahuje mimo jiné dopis Francesku Barbarovi (*Epist. Guar. 195*). (DILLER, A., 1961, s. 321)

1466 Démétrios Chalkondylés spolu s Giovannim Lorenzím vytvořili kopii *Řecké antologie* (*Anthologia Graeca Planudea*). Manuskript nese označení Laur. 31.28. (WILSON, N. G., 1992, s. 115; MAĪER, I., 1966, s. 114, pozn. 61)

před **1468** Autograf Maxima Planúda sbírky epigramů (*Antologia Palatina*) se nacházel ve sbírce kardinála Basileia Bésarióna. Rkp. nese označení Marc. gr. 481. Autograf pochází z roku 1299. (WILSON, N. G., 1992, s. 98; MAĪER, I., 1966, s. 114, pozn. 61)

kol. **1471** Angelo Poliziano se seznámil (za přispění Andronika Kallista) s rkp. obsahujícím *Řeckou antologií*. Manuskript je identifikován jako Vat. gr. 1373. (WILSON, N. G., 1992, s. 111)

APOLLODÓROS Z ATHÉN (PSEUDO-APOLLODÓROS)

před **1482** Angelo Poliziano vytvořil opisy částí díla *Bibliotheca* (*Knihovna*) (Mon. gr. 182), jež je tradicí nesprávně přisuzováno Apollodórovi z Athén. (MAĪER, I., 1966, s. 63).

APOLLÓNIOS Z ALEXANDRIE, zvaný DYSKOLOS

1423 Rkp. obsahující Apollónia Dyskola přivezl Giovanni Aurispa do Itálie. (BOTLEY, P., 2010, s. 4)

- 1456** Andronikos Kallistos byl majitelem rkp. obsahujícího gramatická díla Apollónia Dyskola. Manuskript nese označení Paris BN, suppl. gr. 541. První polovinu rkp. vytvořil Geórgios Gregoropulos (v písemných pramenech uveden v rozmezí 1450 až 1501). (BOTLEY, P., 2010, s. 4, pozn. 17, s. 56, pozn. 11)
- 1460–1464** V době milánského působení vytvořil Kónstantinos Laskaris dvě kopie Apollónia Dyskola. První opis byl identifikován jako Madrid, Bibl. Nacional., 4650 (kol. roku 1460); druhý jako Vienna, ÖNB, Phil. gr. 138. (BOTLEY, P., 2010, s. 4, pozn. 19)
- před 1461** Palla Strozzi zapůjčil rkp. obsahující spis *De praepositionum constructione* Francesku Filelfovi, jenž jej obratem vrátil. Podkladem pro tuto verzi byl rkp. Paris. gr. 2548, pocházející z 10. století. (DILLER, A., 1961, s. 316)
- kol. 1480** Rkp. Laur. Edili 223 byl ve vlastnictví Giorgia Antonia Vespucciho. Autorem opisu byl kopista Ióánnés Skutariotés. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1481** Angelo Poliziano si zapůjčil Apollónia Dyskola z osobní medicejské knihovny. Možná se jednalo o manuskript nesoucí označení Laur. 60.26. (BOTLEY, P., 2010, s. 4, pozn. 21)
- 1482** Rkp. Apollónia Dyskola (Laur. 69.37?) zmiňuje katalog knihovny Lorenza de' Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1495** Rkp. Paris gr. 2547. Autorem opisu byl Kónstantinos Laskaris. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)

APOLLÓNIOS Z PERGY

- 1427** Rkp. Apollónia z Pergy zmíněný ve Filelfově seznamu zaslaném do Florencie. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1455** Rkp. spisu *Geometria* zmíněný v katalogu papežské knihovny Mikuláše V. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1468** Rkp. díla *Conica* zmíněný v katalogu souboru odkázaného Bésariónem Benátkám. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1475** Rkp. spisu *Conica* v katalogu knihovny papeže Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)

APPIÁNOS

- před **1455** Rkp. obsahující části Appiánova díla *Rhómaika* (*Římské dějiny*) měl při překladu k dispozici Piero Candido Decembrio. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1468** Rkp. obsahující dílo Appiána z Alexandrie je zmíněn v katalogu sbírky odkázané Bésariónem Benátkám. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1469** Rkp. Appiána, jenž byl ve vlastnictví papeže Pavla II. Pravděpodobně šlo o manuskript zmíněný výše. Francesco Filelfo požádal o jeho zápůjčku. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1475** Zmínky o dvou rkps. obsahujících Appiána se vyskytují v katalogu papežské knihovny Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- před **1482** V katalogu sbírky urbinského vévody Federiga da Montefeltro se objevuje záznam o rkp. obsahujícím Appiána. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463)
- 1492** Ióánnés Laskaris získal pro Lorenza de' Medici v krétské Kandii manuskript obsahující Appiána. Jedná se o rkp. Laur. 70–5. (DILLER, A., 1962, s. 393, pozn. 35)

ARCHIMÉDÉS

- 1423** Rkp. pod názvem *De instrumentis bellicis et aquaticis* připisovaný Archimédovi byl možná ve vlastnictví Rinuccia Aretina da Castiglione. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 463; SABBADINI, R., 1967, s. 49) Je možné, že se spíše jednalo o dílo podvržené. (STINGER, CH. L., 1977, s. 35; srov. HANKINS, J., 1994, Vol. I, s. 86)
- 1468** Rkp. spisu *Diversa opera geometrica* (*Rozličná geometrická díla*) zmíněný v Bésariónově soupisu děl věnovaných Benátkám. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)
- 1490** Rkp. Archiméda zahlédl Ióánnés Laskaris při návštěvě knihovny Giorgia Vally. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)
- 1491–1492** Ióánnés Skutariotés vytvořil na objednávku Lorenza de' Medici kopii Archiméda doprovobenou Eutokiovým komentářem (*Archimedis opera cum Eutocii commentariis*). Manuskript nese nyní označení Laur. 28.4. Opis byl vytvořen dle rkp. z 9. století, jež zapůjčil Giorgio Valla. (FRYDE, E. B., 1983, s. 189, App. 3, pozn. 66)

ARISTARCHOS

1421 Ven. A. Marcianus 4534, obsahující komentář k *Íliadě*, byl zmíněn v soupisu rkps. ve vlastnickém držení Giovannioho Aurispy během jeho římského pobytu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)

ARISTEIDÉS AILIOS

kol. **1403** Leonardo Bruni znal řeč *Panathénáikos*

(*Panathenaicus*). Vliv této řečnické oslavy řecké civilizace je patrný v Brunioho díle *Laudatio Florentinae urbis*, jež vzniklo kolem roku 1403. (WILSON, N. G., 1992, s. 19, 165, pozn. 19)

1421 Rukopis označený jako Vat. gr. 1298 obsahoval téměř celé Aristeidovo dílo. Později patřil do knihovny padovského učence Niccola Leonica Tomea. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)

1425 Rkps. Laur. Conv. suppr. 9, Laur. Conv. suppr. 83 a Laur. Conv. suppr. 185 celkem obsahují 44 Aristeidových řečí. Rkps. se nacházely ve sbírce Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)

1427 Ve Filelfově seznamu manuskriptů přivezených z Byzance se objevuje rkp. obsahující Aristeida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)

před **1431** Palla Strozzi vlastnil rkp. (Urb. gr. 123) obsahující Aristeidovy řeči. Manuskript pochází ze 13. či 14. století. (DILLER, A., 1961, s. 316)

před **1445** V knihovně mantovské školy Vittorina da Feltre se nacházel rkp. Aristeida. (WILSON, N. G., 1992, s. 40)

1455 Katalog papežské knihovny Mikuláše V. zmiňuje sedm rkps. obsahujících Aristeidovy řeči a jeden rkp., jež obsahoval spis *Peri tés rhétorikés* (*O rétorice*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)

1460 Manuskript obsahující Aristeidovy řeči se se nalézal v knihovně Giovanna Aurispy. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)

1460 Rkp., jež obsahoval Aristeida, odkázal Guarino Guarini svému synovi Battistovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)

1461 Rkp. Vat. Urb. gr. 122 datován a označen jako majetek Benedikta de Auctariis z Vicenzi. Manuskript zahrnoval celkem 28 menších děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)

před **1465** Rkp. Malatest. 27.3 obsahoval na sedmapadesát řečí. Rkp. byl majetkem Domenika Malatesty Novella. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)

- 1468** V soupisu rkps. věnovaných kardinálem Bésariónem Benátkám bylo zmíněno sedm manuskriptů Aristeidových řečí, dva rkps. blíže nespecifikovaného obsahu a jeden obsahující *Panathénáikos*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)
- kol. **1470** Vat. gr. 1394, obsahující menší díla, byl ve vlastnictví B. Lorenza. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)
- 1475** V katalogu knihovny Sixta IV. bylo zmíněno třináct rkps. obsahujících Aristeidova díla, dva rkps. obsahovaly části jeho děl a jeden rkp. zahrnoval celkem na pětadvacet Aristeidových řečí. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)
- před **1482** Záznam o rkp., jež obsahoval Aristeidovy řeči, se objevuje v katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)
- 1490** Rkp. zmíněný v katalogu sbírky Giorgia Vally. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)
- před **1492** Údaje o dvou rkps. Aristeida a jednom rkp. obsahujícím jeho řeči (asi Laur. 60.9) se objevují v katalogu knihovny Lorenza de' Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 464)
- před **1494** Záznamy o třech rkps. Aristeidových řečí byly obsaženy v katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 46)

ARISTEIDÉS QUINTILIANUS

- 1433** Ambrogio Traversari spatřil v mantovské knihovně Vittorina da Feltre rkp. obsahující dílo Aristeida Quintiliana s názvem *Peri musikés* (*Musica, O hudbě*). (STEJSKAL, J., 2013, s. 120) Autorem kopie spisu byl Petrus Creticus. Manuskript nyní nese označení Naples III C 1. (WILSON, N. G., 1992, s. 36, 38)

ARISTOTELÉS (včetně připisovaných děl)

- 1402** Rkp. Paris gr. 1851 obsahující spis *De anima* (*O duši*) a *De lineis insecabilibus* (*O nerozdělitelných linkách*). Kopie vznikla v Miláně (rkp. obsahuje záznam o dataci a místě pořízení). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1407** Rkp. obsahující spis *Physica* zapůjčil Leonardo Bruni Niccolu Niccolimu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)

- 1414** Giovanni Aurispa přivezl ze své první cesty na řecký Východ rkp. obsahující Aristotela. (GARIN, E., 1993, s. 34)
- 1415** Rkp. Vat. Pal. gr. 260 zahrnuje spisy *De partibus animalium* (O částech zvířat), *De proprietatibus animalium* (O vlastnostech zvířat) a *De historia animalium*. Rkp. nese vlastnické označení Leonarda Giustinianiho. Pravděpodobně jde o rukopis, jež Giustiniani zmiňuje v seznamu zasláném téhož roku Ambrogiu Traversarimu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1415** Rkp. obsahující pseudo-aristotelský spis *De mundo* (O světě) pravděpodobně přivezl Rinuccio Aretino da Castiglione z Konstantinopole. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1416** Leonardo Bruni měl k dispozici řeckou verzi díla *Ethica Nicomachea*, jež mu posloužila při převodu do latiny. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1420–1421** Rkp. obsahující řeckou verzi Aristotelovi neprávem připisovaného díla *Oikonomikos* (*Oeconomica*, O hospodářství) posloužil Brunimu jako podklad při práci na latinském překladu. (WILSON, N. G., 1992, s. 19) R. R. Bolgar v této souvislosti uvádí rok 1419. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1421** Rkp. obsahující Aristotelova „některá díla“, o němž se zmiňuje Giovanni Aurispa v seznamu vlastněných rkps. V té době pobýval Aurispa v Římě. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1421** Rkps. zahrnující spisy *Ethica Eudemia*, *De vaticinatione per somnium*, *De miris auditis* a *Rhetorica ad Alexandrum* jsou zmíněny v seznamu, jež zaslal Giovanni Aurispa do Florencie. Téhož roku vznikly další dva opisy děl *Rhetorica* a *Ethica Eudemia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1425** Rkp. Laur. Conv. suppr. 47 obsahuje spisy *Rhetorica* a *Rhetorica ad Alexandrum*. Další tři rkps. (jeden z nich obsahoval dílo *Logica*) byly součástí knihovny Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- před **1427** Rkp. Vat. gr. 1334 obsahuje spis *De insomniis* (O snech). Opis byl vytvořen v Konstantinopoli Geórgiem (či Manuélem) Chrysokokkém a Theodórem Gazou na objednávku Franceska Filelfa před jeho odjezdem do Itálie. (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 322)

- 1427** Na žádost Francesca Filelfa vytvořil Geórgios (nebo Manuél) Chrysokokkés kopii Aristotelova díla *Rhetorica*. Manuskript nese označení Laur 60.18. Část opisu (ff. 196v–197r) vytvořil Francesco Filelfo se svým žákem Lapem da Castiglionchio ml. (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 321)
- 1427** Francesco Filelfo zmiňuje ve svém seznamu přivezených rkps. z Byzance tato Aristotelova díla: *Ethica Eudemia*, *Ethica Nicomachea*, *Magna moralia*, *Oeconomica*, *Politica*, *Physica*, *Metaphysica*, *De anima*, *De historia animalium*, *De partibus animalium*, *Rhetorica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- před **1428** Guarino Guarini vlastnil spis *Rhetorica ad Alexandrum*. (DILLER, A., 1961, s. 318)
- 1430** Rkp. Paris supp. gr. 1285 obsahuje dílo *Rhetorica*. Rkp. patřil Vittorinovi da Feltre. (Později se dostal do vlastnictví Francesca Barbara.) Francesco Filelfo si zapůjčil od Vittorina da Feltre i jiná Aristotelova „dialektická“ díla. Mezi opisy Aristotelových děl vytvořenými pro Vittorinovu školu byly tři opisy *Poetiky*, jejichž autorem byl Gerardos z Patry. (WILSON, N. G., 1992, s. 39)
- 1432** Pietro Vitali vlastnil rkp. obsahující díla *Meteorologica* a *Metaphysica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1432** Rkp., o jehož koupi se zmiňuje Palla Strozzi. Obsah není blíže specifikován. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465) Možná se jednalo rkp. obsahující dílo *Politika*, o němž se zmiňuje Vespasiano da Bisticci v souvislosti s Bruniho překladem do latiny (kol. 1435). Leonardo Bruni dle Vespasiana da Bisticci při práci na latinské verzi čerpal z tohoto rkp. (DILLER, A., 1961, s. 316)
- 1432** Rkps. obsahující několik Aristotelových spisů spatřil Ambrogio Traversari v knihovně Vittorina da Feltre. V jednom případě se bezpochyby jednalo o výše zmíněné dílo *Rhetorica* u záznamu k roku 1428. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- kol. **1435** Gerardos z Patry vyhotovil na zakázku Lorenza Vally kopii *Poetiky* (Vat. gr. 1388). (WILSON, N. G., 1992, s. 38, 70)
- kol. **1435** Petrus Creticus vyhotovil kopii díla *De interpretatione* (*O vyjadřování*). Rkp. nese označení Baroccianus 216. (WILSON, N. G., 1992, s. 36)

- 1437** Dva rkps. díla *Ethica* jsou zmíněny v korespondenci Niccola Niccolioho, jenž byl jejich vlastníkem. Datace dopisu není zcela jistá. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1438** Rkp. díla *Politica* využil Leonardo Bruni při překladu do latiny. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- před **1440** Rkp. obsahující spisy *Ethica* a *De anima* zmiňuje Ciriaco d'Ancona v soupisu vlastněných rkps. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 465)
- 1441** Rkp. díla *De anima*. Autorem opisu byl Palla Strozzi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- 1442** Rkp. spisu *Physica*. Autorem kopie byl Palla Strozzi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- 1442** Rkp. Vat. Pal. gr. 159 obsahující dílo *Logica*. Opis byl vytvořen Ióannem Skutariotem na objednávku Giannozza Manettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- před **1444** Majitelem rkp. Vat. gr. 1339 byl G. Piccinino. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- 1445** Rkp. Vind. phil. gr. 75 obsahuje Aristotelova díla, mimo jiné *Fyziku* a *O duši*. Opis byl vytvořen na zakázku Guarina Guariniho. V rkp. je vepsáno „Ex libr. Guarini Veron. et Sambucus Ferrariae 6Δ“. (DILLER, A., 1961, s. 319; WILSON, N. G., 1992, s. 45)
- 1445** Rkp. Leid. Scalig. 26 obsahuje dílo *Politica*. Opis byl vytvořen Sguropulem na žádost Franceska Filelfa. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- kol. **1450** Rkp. Laur. (Acquisiti) 4 (*Politica, Rhetorica ad Alexandrum*), Laur. (Acquisiti) 43 (*De interpretatione*), Laur. (Acquisiti) 65 (*Mechanica*), Laur. (Acquisiti) 67 (*De memoria*), Laur. (Acquisiti) 68 (*De generatione*), Laur. (Acquisiti) 66 (*De sensu*) vlastnil Francesco da Castiglione. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- 1452** Rkp. pseudo-aristotelského díla *Problemata* (Problémy), jenž byl zaslán Niccolem Perottim do papežské knihovny Mikuláše V. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- před **1454** Rkp. díla *Rhetorica*, jehož majitelem byl Francesco Barbaro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- 1455** V papežské knihovně Mikuláše V. se nacházela tato Aristotelova díla: *Logica* (ve třech kopiích), *De caelo et mundo* – O

- nebi a světě* (dvě kopie), *De generatione et corruptione* – O vzniku a zániku (dvě kopie), *De anima*, *Ethica Nicomachea*, *Magna moralia*, *Meteorologica*, *Physica*, *Rhetorica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- 1457** Ióánnés Rosos vytvořil na žádost kardinála Béssarióna korpus Aristotelových děl (Marc. gr. 200). (BIANCA, C., 2015, s. 7)
- 1457** Rkp. díla *Naturales auditus* zaslal Giovanni Aurispa neapolskému králi Alfonsu Aragonskému. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- 1457** Rkp. spisu *Problemata* získal Poggio Bracciolini pro Guarina Guariniho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- před **1459** Kópista Ióánnés Skutariotés vytvořil na zakázku Giannoza Manettiho opisy těchto Aristotelových děl: *Politica*, *Rhetorica*, *Rhetorica ad Alexandrum*, *Epp. ad Alexandrum et Olympiadem* (Vat. Pal. gr. 160), *De physico auditu*, *De caelo*, *Meteorologica*, *De generatione et corruptione*, *De anima* (Vat. Pal. gr. 161), *De dogmatibus*, *De miris auditis*, *De cosmographia*, *Mechanica* (Vat. Pal. gr. 162), *De sensu et sensato*, *De memoria et reminiscentia*, *De somno et vigilia*, *De vaticinatione per somnium*, *De longitudine et brevitate vitae*, *De motu animalium*, *De generatione animalium*, *De partibus animalium*, *De incessu animalium* (Vat. Pal. gr. 163), *Metaphysica*, *Problemata physica* (Vat. Pal. gr. 164), *Ethica Eudemia*, *Ethica Nicomachea*, knihy I–III a V–VII, *Oeconomica* (Vat. Pal. gr. 165), *Ethica Eudemia* – (Vat. Pal. gr. 323; druhá kopie). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- 1460** V katalogu knihovny Sozomena da Pistoia jsou zmíněny rkps. obsahující díla *Ethica* a *Logica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- před **1460** Guarino Guarini vlastnil rkp. obsahující spis *Politika* (knihy I–VII). Možná se jednalo o rkp. Monac. gr. 332. (DILLER, A., 1961, s. 318)
- 1462** Dva rkps. díla *Physica* se nacházely v pozůstalosti Palla Strozziho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- 1462** Rkp. obsahující opis díla *Rhetorica*, jehož autorem byl Kónstantinos Laskaris v té době působící v Miláně. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)
- před **1464** Rkp. X 88, At 512 (Library of Columbia University, New York), obsahující Aristotelův spis *Logica*, byl majetkem Cosima de'Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)

1464 Rkp. zahrnující díla *De mundo*, *De fortuna* (O štěstí) a *De fato* (O osudu). Autorem opisu byl Kónstantinos Laskaris. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 466)

1468 V katalogu knihovny, kterou kardinál Basileios Bésarión odkázal kostelu sv. Marka v Benátkách, byl Aristotelés zastoupen takto: a) rkp. obsahující veškerá díla krom spisu *Organon*; b) rkps. separované: *De mundo*, *Physica* (dvě kopie), *De anima*, *De motu animalium*, *Logica* (tři kopie), *De caelo et mundo*, *De generatione et corruptione* (dvě kopie), *Meteorologica* (dvě kopie), *Rhetorica* (šest knih), *Politica*, *De historia animalium*, *Magna moralia*, *Ethica Eudemia*, *Metaphysica*, *De physico auditu*, *Ethica Nicomachea*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)

1470 Rkp. obsahující *Opera varia pleraque physica*. Autorem opisu byl Kónstantinos Laskaris, tehdy působící v sicilské Messině. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)

před **1475** Andronikos Kallistos vytvořil kopie Aristotelových děl *Poetica*, *Rhetorica* a *Rhetorica ad Alexandrum* (Paris gr. 2038). Kallistos měl možná přístup k rkp. Riccardianus 46. V roce 1508 Aldo Manuzio využil tohoto rkp. jako podkladu pro vydání tiskem. (WILSON, N. G., 1992, s. 117, 145, 186, pozn. 41) Později se majitelem rkp. Paris gr. 2038 stane kardinál Niccolò Ridolfi. (CATALDI PALAU, A., 1998, s. 503)

1475 Rkp. Laur. 81.7 obsahuje dílo *Ethica Nicomachea*. Autorem kopie byl Ióánnés Rosos. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)

kol. **1475** Rkp. Laur 81.12 obsahuje díla *Ethica Eudemia* a *Magna moralia*. Autorem kopií byl Ióánnés Rosos. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)

1475 V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou uvedena tato Aristotelova díla: *Logica* (kompletní, dvanáct kopií), *Logica* (neúplná), *Physica* (osm kopií), *Rhetorica* (dvě kopie), *Magna Moralia*, *Ethica*, *Parva moralia*, *Parva naturalia*, *De generatione et corruptione*, *De caelo et mundo*, *De partibus animalium*, *Meteorologica*, *De anima* (dvě kopie), *Metaphysica* (dvě kopie), *Physiognomia de rebus inauditis*, *De historia animalium*, *Analectica*, *Varia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)

před **1480** Rkp. Vat. Pal. gr. 83. Autorem opisu byl Ióánnés Skutariotés. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)

- před **1480** Rkp. Vat. Pal. gr. 74 obsahuje spis *Logica* a rkp. Vat. Urb. gr. *Meteorologica*. Obě kopie byly vytvořeny Michaélem Apostolisem. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)
- kol. **1480** Rkp. Vat. gr. 1343 obsahuje spisy *Ethica Nicomachea*, *Oeconomica* a *De virtute*. Autorem kopií děl byl Démétrios Rallés, v té době působící v Římě. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)
- před **1481** Rkps. Laur. 71.13 a Laur 71.20 obsahují díla *Ethica Eudemia* a *Magna Moralia*. Rkp. Vat. Urb. gr. 108 (*De miris auditis*) byl majetkem Franceska Filelfa. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)
- před **1482** Rkps. Vat. Urb. gr. 37 (*De caelo*, kniha II, *De generatione et corruptione*, *Meteorologica*, *De sensu et sensato*, *De memoria et reminiscencia*, *De somno et vigilia*, *De vaticinatione per somnium*, *De longitudine et brevitate vitae*, *De iuventute et senectute*, *De vita et morte*, *De coloribus*, *Ethica Nicomachea*), 42 (*Ethica Nicomachea*, knihy I–VII), 43, fol. I (*Ethica Nicomachea*) 44 (*Ethica Nicomachea*, *De lineis insecabilibus*, *Mechanica*), 47 (*Rhetorica ad Alexandrum*, *Rhetorica* a *Poetica*), 50 (*Problemata physica*). V katalogu sbírky Federiga da Montefeltro jsou zmiňována (anebo rkps. jsou opatřeny vlastníkovou značkou) tato Aristotelova díla: *De caelo*, *De iuventute et senectute*, *De longitudine vitae animalium*, *De vita et morte animalium*, *De partibus animalium*, *Ethica Eudemia*, *Logica* (s oddělenými kopiemi děl *De interpretatione* a *Analytica*), *Meteorologica*, *Oeconomica* a *Politica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 467)
- 1490** Záznamy o rkps. obsahujících spisy *Magna moralia*, *Ethica*, *Physica*, *Parva naturalia* a *Organon* se vyskytují v katalogu knihovny Giorgia Vally. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)
- před **1492** V katalogu sbírky Lorenza de' Medici je zmíněn jednak korpus celého Aristotela a jednak rkps. obsahující *Analytica Priora* (Laur. 72.10?), *Analytica*, *De caelo et mundo*, *De partibus animalium*, *De physico auditu*, *Ethica Eudemia* (rkps. Laur. 81.15 a Laur. 81.20?), *De historia animalium* (Laur. 87.27?), *Logica*, *Physica*, *Poetica*, *Rhetorica* (dvě kopie – rkps. Laur. 60.10 a Laur 60.18?). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)
- 1492** Rkp. Paris gr. 1857 obsahuje spisy *Poetica* a *Rhetorica*. Autorem opisů byl Ióánnés Rosos, působící v této době v Římě. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

před **1493** Rkp. Vat. gr. 1305 (*De plantis*). Autorem opisu byl Ermolao Barbaro. Rkp. Vat. gr. 1391 (*Topica*) je jím opoznámkován a dvě kopie díla *De historia animalium* byly v jeho majetku. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

1493 Ióánnés Rosos vytvořil kopii Naples III. E. 3. (DEVRESSE, R., 1954, s. 319)

před **1494** Rkp. Laur. Plut. 60.14 (*Poetica*) a rkp. Laur. 81.6 (*Politica*) nejsou datovány. Obsahují však záznam, že byly majetkem Angela Poliziana. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

před **1494** V katalogu knihovny Giovanniho Pika della Mirandola jsou zmíněna tato Aristotelova díla: *Analytica priora et posteriora*, *De anima*, *Ethica Nicomachea*, *Logica* (neúplná), *Meteorologica*, *Politica* a *Rhetorica ad Alexandrum*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

1498 Giorgio Valla dokončil překlad *Poetiky* do latiny. K dispozici měl rkp. Est. gr. 100. (GARIN, E., 1993, s. 15, pozn. 7)

ARRIÁNOS (FLAVIUS ARRIANUS, FLAVIOS ARRIANOS)

1421 Rkp. obsahující dílo *Anabasis Alaxandré* (*De Alexandro*, *Alexandrova anabáze*) zmiňuje v seznamu vlastněných rkp. Giovanni Aurispa v době svého římského pobytu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

1427 Rkp. Laur. 70.34 obsahuje Arriánovo dílo, jehož opis vytvořil Geórgios (či Manuél) Chrysokokkés na žádost Cristofora Garatona. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468; CATALDI PALAU, A., 2008, s. 326)

1433 Rkp. Arriána zmiňuje Ambrogio Traversari jako součást knihovny Vittorina da Feltre. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

kol. **1440** Rkp. obsahující dílo *Alexandrova anabáze* měl k dispozici Pietro Paolo Vergerio il Vecchio při převodu díla do latiny. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

1468 Katalog Bésariónovy sbírky zmiňuje rkp. obsahující dva Arriánovy spisy: *Alexandrova anabáze* a *In Epictetum*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

1475 V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou uvedeny spisy *De Alexandro* a *In Epictetum*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

- před **1482** Rkp. díla *Alexandrova anabáze* zmiňuje katalog knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)
- 1485** Rkp. Laur. 60.5, obsahující spis *In Epictetum*, byl ve vlastnickém držení Angela Poliziana. Kopie byly vytvořena Ióannem Skutariotem. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)
- 1490** Rkp. obsahující spis *In Epictetum* je zmíněn v katalogu sbírky Giorgia Vally. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)
- před **1492** Rkp. Laur. 70.90 patřil do knihovny Lorenza de' Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)
- před **1494** Rkps. obsahující řeči *De Alexandro* a *In Epictetum* jsou zmíněny v katalogu knihovny Giovanniho Pika della Mirandola. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468)

ATHÉNAIOS

- 1424** Rkp. obsahující část z díla *Deipnosofistai* (*Hostina učenců*) je zmiňován v soupisu vlastněných rkps. který zaslal Giovanni Aurispa do Florencie. Později rkp. patřil kardinálu Bésariónovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. je uveden záznam o rkp. obsahujícím Athénaiovo dílo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- kol. **1480** Jakob Questenberg z Freiburgu, Argyropulův žák, vytvořil v Římě dvě kopie *Hostiny učenců* (Würzburg, Univ. M. p. gr. f. 1 a Laur. 60.2). (WILSON, N. G., 1992, s. 84)
- 1482** Rkp. Paris gr. 3056 (obsahující dílo *Deipnosofistai*) byl označen vlastnickou značkou Ermolaa Barbara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1505–1506** Paolo Da Canale vytvořil v Benátkách opis *Hostiny učenců* (Heidelberg, Pal. gr. 47). Rkp. se stal podkladem pro Manuziovo vydání v roce 1514. (WILSON, N. G., 1992, s. 153)

BACCHEIOS GERON

- 1433** Rkp. obsahující Baccheia Gerona má pravděpodobně Ambrogio Traversari na mysli, když zmiňuje dílo „*De musica* jiného antického autora“ jako součást mantovské knihovny Vittorina da Feltre. (STEJSKAL, J., 2013, s. 120, pozn. 399) Traversari získal

kopii spisu pro Niccola Niccoliho. Autorem opisu (Naples III C 1) byl Petrus Creticus. (WILSON, N. G., 1992, s. 36, 38)

BASILEIOS VELIKÝ

1431 Inventář majetku Palla Strozziho uvádí rkp. Paris. gr. 940 (na papíře), jež mimo jiné zahrnoval kázání sv. Basileia Velikého. Manuskript byl po roce 1462 věnován padovskému klášteru Santa Giustina (Just. 489). (DILLER, A., 1961, s. 315)

1438 Guarino Guarini získal rkp. obsahující homilie zahrnuté pod názvem *Hexameron*, z nichž dvě přeložil. (DILLER, A., 1961, s. 319)

1462 V Miláně Kónstantinos Laskaris vyhotovil kopie dopisů sv. Basileia Velikého (DEVRESSE, R., 1954, s. 318)

CORPUS HERMETICUM

1435 Giovanni Tortelli obdržel od svého učitele řečtiny Ióanna Eugenika rkp. obsahující texty připisované Hermovi Trismegistovi. (SABBADINI, R., 1967, s. 50)

kol. **1460** Cosimo de' Medici získal rkp. obsahující soubor textů známých pod názvem *Corpus Hermeticum*. Rkp. pocházel z oblasti Makedonie. Soubor byl téměř kompletní; z patnácti částí obsahoval čtrnáct. Marsilio Ficino pořídil v roce 1463 na základě této rkp. verze překlad do latinského jazyka. Rkp. je dnes uchováván pod označením Laur. 81.33 (A), Biblioteca Laurenziana. (YATESOVÁ, F., 2009, s. 25–26, pozn. 33).

DÉMOSTHENÉS

kol. **1400** Manuél Chrysoloras daroval dva rkps. Démostenových řečí Leonardu Brunimu a Robertu Rossimu. Obsah děl není však blíže specifikován. Jeden z rkp. mohl obsahovat řeč *Peri tó en Cherronésó* (*De Chersoneso, O poměrech na Chersonésu*), již přeložil Bruni v roce 1405. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469) Mohlo se jednat rovněž o řeč *Peri tú stefanú* (*De corona, O věnci, O koruně*), jejíž převod Bruni vytvořil v letech 1406–1407. (WILSON, N. G., 1992, s. 171, pozn. 5)

- před **1414** Rkp. Vat. gr. 1368 obsahuje řeči *O věnci, Filipiky I, II a Peri tés eirénés (De pace, O míru)*. Kopie řeči byly vytvořeny v Miláně. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1415** Rkp., jež zahrnoval *Olynthiacae (Řeči olynthské)*, jednu řeč proti Filipovi II. a neúplnou řeč *O věnci*. S největší pravděpodobností rkp. patřil Rinucciu Aretinovi da Castiglione, jež vytvořil převody těchto děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- před **1421** Leonardo Bruni přeložil *Peri parapresbeías (De falsa legatione, O nepoctivém velvyslanectví)*. Možná před tímto datem vytvořil latinské verze též *Řečí olynthských* a proslovu *O míru*.
- 1424** Téměř kompletní výčet Démostenových děl zmiňoval soupis rkps. Giovannioho Aurispy. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1425** Manuskripty Laur. Conv. suppr. 136 (16 řečí), Laur. Conv. suppr. 168 (řeči 1–34, 58, 60 a 61) a jiný rkp. obsahující Démosthena se nacházel v knihovně Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1427** Rkp. Démosthena zmíněný v seznamu rkps. dovezených Franceskem Filelfem z Konstantinopole. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- před **1431** Palla Strozzi vlastnil rkp. (Paris. gr. 2997; ze 13. stol.), jež obsahoval Démostenovy řeči. (DILLER, A., 1961, s. 316)
- 1434–35** Lorenzo Valla započal svůj překlad řeči *Peri tú stefanú (O věnci)*. (WILSON, N. G., 1992, s. 68)
- kol. **1450** Rkp. Laur. (Acquisiti) 70 obsahuje řeči: 14–18, 21–25, 60. Manuskript byl ve vlastnictví Franceska da Castiglione. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1451** Rkp. Malatest. 27.2, jež obsahoval na sedmapadesát řečí, původně zakoupil Janovan Giovanni Galeotti v Konstantinopoli. Brzy se rkp. stal součástí sbírky Domenika Malatesty Novella. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1452** Rkp. Démostenových privátních řečí uveden mezi akvizicemi Niccola Perottiho pro papežskou knihovnu Mikuláše V. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1455** Celkem pět rkps. Démosthena je zmíněno v katalogu knihovny Mikuláše V. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1458** Rkp. Démosthena vzal s sebou do Španělska Angelo Decembrio. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)

- před **1459** Rkp. Vat. Pal. gr. 172 obsahuje 30 řečí. Manuskript nese vlastnické označení Giannoza Manettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1460** Rkp. Démostenových řečí je zmíněn v seznamu manuskriptů z pozůstalosti Guarina Guariniho. Obsah rkp. není blíže specifikován. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1460** Rkp. obsahující Démostenovy řeči je zmíněn v soupisu manuskriptů z pozůstalosti Giovanniho Aurispy. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469)
- 1462** Rkp. Paris Coislin 324 obsahuje kompletní Démostenovo dílo. Autorem opisu byl Ióannés Rosos. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- před **1465** Rkp. Malatest. 29.3 (*Olynthiacae* a *Philippicae*) byl součástí sbírky Domenika Malatesty Novella. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- 1468** V katalogu souboru odkázaného Bésariónem kostelu sv. Marka v Benátkách se vyskytují záznamy o dvou manuskriptech obsahujících Démostenova „díla“, o dvou rkps. obsahujících „řeči“, o jednom rkp. obsahujícím 50 řečí a o jiném manuskriptu obsahujícím 32 řečí. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- 1475** V katalogu knihovny Sixta IV. je zmíněno šest rkps. obsahujících Démostenovy řeči, přičemž jejich obsah není blíže specifikován. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- před **1482** Záznam o rkp. obsahujícím 24 řečí se vyskytuje v katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- 1484** Rkp. Paris gr. 2939 (*Philippicae* a *De corona*). Autorem kopie řečí byl Krétan Nikolaos Vlastos. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- 1485** Rkp. Laur. 59.46 obsahuje řeč *O nepoctivém velvyslanectví*. Autorem opisu byl Ióannés Rosos. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- před **1487** A. Petrucci vlastnil rkp., nyní označený jako Paris gr. 2999, obsahující tyto Démostenovy řeči: *Olynthiacae* I–III, *Philippicae* I, II a IV, *De corona*, *De pace*, *De Chersoneso*, *De falsa legatione*, *In Leptinem*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- 1487** Kónstantinos Laskaris vytvořil kopie téměř všech Démostenových řečí (vyjma soukromé projevy). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)

- 1490** Dle očitého svědectví Ióanna Laskarise se v knihovně Battisty Guarina nacházely tyto Démostenovy řeči: *De falsa legatione, De corona, In Androtium, In Aristocratem, In Leptinem, In Mediam a In Timocratem*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de'Medici se vyskytují záznamy o dvou rkp. obsahujících Démostenovy řeči. O jednom manuskriptu lze soudit, že se jedná o Laur. 69.8. Dále je v soupisu uveden rkp., jehož obsahem jsou filipiky (možná Laur. 69.39). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- před **1494** Rkp. Laur. San Marco 314 (obsahující *Oratio*, 4) byl označen vlastnickou značkou Angela Poliziana. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)
- před **1494** Rkp. obsahující některé z Démostenových řečí je zmíněn v katalogu knihovny Giovanniho Pika della Mirandola. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)

DIODÓROS SICILSKÝ

- 1424** Giovanni Aurispa zmiňuje v seznamu zaslaném do Florencie rkp., jenž obsahoval mnohé knihy *Bibliothéky* (*Bibliotheca historica*, Soubor knih). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1427** Na objednávku Cristofora Garatona vytvořil Geórgios (nebo Manuel) Chrysokokkés kopii díla Diodóra Sicilského. Manuskript nese označení Laur. 70.34 (BOLGAR, R. R., 1977, s. 468, 471; CATALDI PALAU, A., 2008, s. 326)
- 1442** Giannozzo Manetti vlastnil rkp. obsahující Diodóra Sicilského. Opis díla byl vytvořen na Manettiho objednávku. Autorem kopie byl Ióánnés Skutariotés. Manuskript nese označení Vind. suppl. hist. gr. 30. (BOTLEY, P., 2004, s. 143, pozn. 106)
- před **1455** Rkp. obsahující dílo *Bibliothéké* využil Poggio Bracciolini při překladu do latiny. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1455** V katalogu knihovny Mikuláše V. se vyskytuje záznam o rkp. obsahujícím knihu III spisu *Bibliothéké*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1468** V katalogu souboru odkázaného Ióannem Bésariónem kostelu sv. Marka v Benátkách je zmíněn rkp. obsahující knihy I–V a XI–XX díla *Bibliothéké*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)

- 1469** O rkp. obsahujícím Diodóra Sicilského, jež se našel v knihovně Pavla II., se zmiňuje Francesco Filelfo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. je uveden záznam o třech rkps. které obsahovaly dílo Diodóra Sicilského. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- před **1481** Rkp. Laur. 70.18 nese vlastnické označení Francesca Filelfa. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1488** V knihovně Lorenza de' Medici se našel rkp. Diodóra Sicilského. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- před **1492** V katalogu sbírky Lorenza de' Medici se vyskytuje záznam o dvou rkps. V prvním případě se možná jednalo o rkp. Laur. 70.16. V druhém s určitostí o rkp. zmíněný výše v záznamu k roku 1488. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1495** Rkp. obsahující Diodóra Sicilského je zmíněn jako součást knihovny Ercola I. d'Este. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)

DIOFANTOS Z ALEXANDRIE

- 1455** Záznam o rkp. díla *Aritmetika* (*Arithmetica*) je uveden v katalogu knihovny Mikuláše V. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- 1468** Rkp. obsahující dílo Diofanta z Alexandrie je zmíněn v katalogu sbírky odkázané Bésariónem kostelu sv. Marka v Benátkách. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)

DIOGENÉS LÁERTIOS

- 1414** Giovanni Aurispa přivezl do Itálie ze své první cesty na řecký Východ rkp. obsahující dílo Diogena Láertia. (GARIN, E., 1993, s. 34)
- 1415** Rkp. Diogena Láertia měl ve vlastnickém držení Francesco Barbaro. Kopie díla je zmiňována k roku 1425 jako součást jeho sbírky. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1416** Leonardo Giustiniani vytvořil opis díla *Peri bíón, dogmatón kai apofthegmatón en filosofíá endokimésantón* (*De vita philosophorum, O životě a mínění slavných filosofů*). Kopie tohoto díla je zmiňována v roce 1425 jako majetek Giustinianiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1419** Guarino Guarini vlastnil rkp. obsahující dílo *Peri bíón, dogmatón kai apofthegmatón en filosofíá endokimésantón*, jehož

později využije Ambrogio Traversari při překladu do latiny.
(DILLER, A., 1961, s. 318)

- 1421** V seznamu rkp. vlastněných v době svého pobytu v Římě zmiňuje Giovanni Aurispa rkp. obsahující dílo *O životě a mínění slavných filosofů*. Přestože se v soupisu zaslaném do Florencie v roce 1424 záznam o tomto díle nevyskytuje, je zřejmé, že Aurispa měl kopii ve své knihovně v roce 1431. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1423** Antonio da Massa přivezl z Konstantinopole rkp. *O životě a mínění slavných filosofů*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1425** Při svém překladu díla *O životě a mínění slavných filosofů* měl Ambrogio Traversari k dispozici dva rkp: jeden patřil Guarino Guarinimu a druhý byl kopií téhož. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472) Práci na převodu Diogena Láertia dokončil Travesari roku 1433. (BOTLEY, P., 2006, s. 406).
- před **1439** Ambrogio Traversari zmiňuje rkp. díla *O životě a mínění slavných filosofů* v relaci k Filelfově sbírce. Možná se jednalo o Vat. Urb. gr. 108. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- před **1459** Rkp. Vat. Pal. gr. 182 nese vlastnické označení Giannozza Manettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- před **1465** Rkp. Malatest. 28.4 (*Vita Platonis, Život Platónův*) se nacházel v knihovně Domenika Malatesty Novella. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1468** V katalogu Běssariónova souboru je zmíněno dílo *O životě a mínění slavných filosofů* (Marc. gr. 394). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. je uveden jeden rkp. obsahující Diogena Láertia. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- před **1482** Rkp. *O životě a mínění slavných filosofů* se nacházel v knihovně urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1490** Ióánnés Laskaris spatřil dílo *O životě filosofů* ve sbírce Giorgia Vally. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)

DIOKLÉS

- 1487** Rkp. Laur. 75.8, obsahující fragmenty Diokléova medicínského spisu, nese vlastnickou značku Angela Poliziana.

Manuskript Poliziano zakoupil od dědiců Paola dal Pozzo Toscanelliho. (MAĪER, I., 1966, s. 202, pozn. 81)

DIÓN CHRÝSOSTOMOS

- 1424** Rkp. Laur. Conv. suppr. 114 obsahuje veškeré řeči Dióna Chrysostoma. Rkp. byl ve vlastnictví Antonia Corbinelliho a později Giovanniho Aurispy. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1427** Rkp., obsahující dílo Dióna Chrysostoma, zmiňuje Filelfův seznam jím přivezených rkps. z Byzance. Obsah není blíže specifikován. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- před **1431** Palla Strozzi vlastnil rkp. Urb. gr. 124 (z 10. stol.). (DILLER, A., 1961, s. 316)
- 1431** Rkp. (pravděpodobně Laur. 69.22) díla *Rhetoricae meditationes* byl ve vlastnictví Franceska Filelfa. Tento rkp. se pokoušel Giovanni Aurispa v letech 1431 a 1438 od Filelfa zapůjčit. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1460** Záznam o rkp. spisu *De Ilio capto* (*O dobytí Tróje*) se vyskytuje v seznamu rkps. které Guarino Guarini odkázal svému synovi Battistovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1468** V katalogu Bessariónovy sbírky se objevuje rkp., jenž obsahoval na 80 Chrysostomových řečí a dalších děl označených jako řeči. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. je zmíněn rkp. obsahující Dióna Chrysostoma bez bližšího obsahové určení. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- před **1482** Záznam o rkp. Dióna Chrysostoma je uveden v katalogu sbírky urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1490** Rkp., obsahující pět řečí, je zmíněn v katalogu knihovny Giorgia Vally. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1491** Rkp. Paris gr. 2960 byl vytvořen Franceskem Vernardem ve Veroně. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se objevuje záznam o rkp. Dióna Chrysostoma (pravděpodobně se jedná o Laur. 59.22 nebo 81.2). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)
- 1493** Rkp. Vat. gr. 1336, obsahující dílo *Moralia*, byl vytvořen Markem Musurem. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)

před **1494** Záznam o rkp. Dióna Chrysostoma se objevuje v katalogu knihovny Giovannio Pika della Mirandola. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 471)

DIÓN KASSIOS (DIO CASSIUS, zvaný KOKKÉIOS nebo KOKKÉIANOS)

1421 Rkp. obsahující dílo *Rómaiké historiá* (Římské dějiny) je zmíněn v seznamu rkps. vlastněných Giovannim Aurispou v době jeho římského pobytu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)

1438 Guarino Guarini byl majitelem rkp. obsahujícího Dióna Kassia. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)

1460 V soupisu rkps. odkázaných Guarinem Guarini svému synovi Battistovi je uveden záznam *Dionis historia*. Tento ztracený rkp. je neidentifikován. Dále Guarini odkázal synovi rkp., který obsahoval Xifilinův výtazek z životopisů římských císařů od Dióna Kassia (DILLER, A., 1961, s. 319)

1468 V katalogu souboru odkázaného kardinálem Bésariónem kostelu sv. Marka v Benátkách se vyskytovaly dva rkps. obsahující dílo *Rómaiké historiá*: první: knihy XXX–LVIII a druhý: knihy XLIV–LIX. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)

1469 Francesco Filelfo se zmiňuje o rkp. Dióna Kassia v papežské knihovně Pavla II. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)

1475 Dva rkps. (přičemž jeden neúplný) díla *Rómaiké historiá* jsou zmíněny v katalogu sbírky Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)

před **1481** Rkp. obsahující dílo Dióna Kassia byl ve vlastnickém držení Franceska Filelfa. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 470)

před **1488** Niccolò Leonicensio přeložil do italštiny spis Dióna Kassia. (RICHARDSON, B., 2009, s. 69)

1488 Lorenzo de' Medici posílá do Ferrary řeckého kopistu, aby vytvořil opis Kassiova díla, jenž byl majetkem Battisty Guarina, který jej odmítl zapůjčit. (RICHARDSON, B., 2009, s. 76)

DIONÝSIOS Z HALIKARNÁSSU (včetně připisovaných děl)

před **1411** Jacopo Angeli da Scarperia vlastnil rkp. Urb. gr. 105 obsahující dílo Dionýsia z Halikarnássu *Rómaiké archaiologia* (*De antiquitate romanorum, De antiquitate Romae, Nejstarší dějiny Říma*). Manuskript pochází z 10. století. (DILLER, A., 1961, s. 316)

- 1424** Giovanni Aurispa ve svém soupisu zaslaném do Florencie jmenuje spis *Super significationibus dictionum*. Remigio Sabbadini se domnívá, že se jednalo o nyní ztracený lexikon attické řečtiny, jehož byl Dionýsios z Halikarnássu autorem. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 472)
- 1421/23** Rkp. Wolfenbüttel Helmstedt 902, Helmstedt 806 (= Guelf. 902 Helmst. 906) obsahuje mimo jiné Dionýsia z Halikarnássu. Opis vytvořil Geórgios (či Manuél) Chrysokokkés pro Giovanniho Aurispu. Později rkp. patřil Guarinu Guarinimu da Verona. (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 324; DILLER, A., 1961, s. 318)
- 1425** V pozůstalosti Antonia Corbinelliho se nacházel rkp. díla *Peri syntheseós onomatón* (*De compositione nominum, O slovní skladbě*). Manuskript je identifikován jako Laur. Conv. suppr. 100. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- 1427** V seznamu přivezených rkps. z Byzance Francesco Filelfo zmiňuje manuskript obsahující *De numeris et characteribus* a ještě jeden, jenž však není blíže specifikován. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- před **1431** Palla Strozzi vlastnil rkp. Urb. gr. 105 obsahující spis Dionýsia z Halikarnássu *Rómaiké archaiologia*. (DILLER, A., 1961, s. 314)
- 1445** V době svého mantovského působení Theodóros Gaza překládá dílo *Techné rhéroriké* (*De rhetorica, Rétorika*) tradicí připisované Dionýsiovi z Halikarnássu. (WILSON, N. G., 1992, s. 45)
- 1455** V katalogu papežské knihovny Mikuláše V. je uveden záznam o díle *Rómaiké archaiologia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- 1460** V seznamu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim svému synovi Battistovi je zmíněn rkp. *De Lysia* a ještě jeden neznámého obsahu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- 1468** V katalogu knihovny, kterou kardinál Běssarión odkázal kostelu sv. Marka v Benátkách, se objevují dva rkps. obsahující dílo *O slovní skladbě*, jeden rkp. *Rétoriky* a jeden blíže nespecifikován. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- 1469** A. della Toffe vytvořil opis Dionýsia z Halikarnássu na objednávku papeže Pavla II., jenž měl ve své knihovně ještě jednu kopii. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)

- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou uvedeny dva rkp. obsahující *Rómaiké archaiologia* (viz pozn. k letům 1455 a 1469) a jeden blíže neurčený. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- před **1482** Rkp. díla *O slovní skladbě* (Vat. Urb. gr. 47) a další dva rkps. se nacházely v knihovně urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- 1490** Rkp. díla *De viris illustribus* (*O slavných mužích*) spatřil Ióannés Laskaris v knihovně Giorgia Vally. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- před **1492** O jednom rkp. (Laur. 59.15?) obsahujícím Dionýsia z Halikarnássu se zmiňuje katalog knihovny Lorenza de'Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)

DIOSKÚRIDÉS PEDANIOS Z ANAZARB (DIOSKORIDÉS)

- kol. **1414** Giovanni Aurispa získal z konstantinopolského kláštera Petra, nalézajícího se nedaleko císařského paláce, rukopis obsahující Dioskúrida, jenž byl opatřen o několik málo let dříve (1405–1406) poznámkami polyhistora Ióanna Chortasmena a o němž se v dopise Ambrogiu Traversarimu (z roku 1430) zmiňuje jako o krásné knize. (CATALDI PALAU, A., 2008², s. 228).
- 1435** Rkp. Dioskúrida přivezl z Konstantinopole Giovanni Tortelli. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- 1447** Démétrios Chalkondylés přivezl s sebou do Itálie rkp. (pocházející z 11. stol.) obsahující Dioskúrida, jenž je identifikován jako Bibl. Naz. di Napoli, Suppl. gr. 28 (Neapolitanus F). Majitelem rkp. se později stal Janus Parrhasius (Parrasios), jenž věnoval svou knihovnu augustiniánskému klášteru San Giovanni di Carbonara. (ANICHINI, M., 1956, s. 78; VOGEL, M., GARDTHAUSEN, V., 1966, s. 158)
- 1455** Katalog papežské knihovny Mikuláše V. se zmiňuje o spise *Hýlé iátriké* (*De materia medica, Léky*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky zmiňuje tři rkps. Dioskúrida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)
- 1470** Kónstantinos Laskaris, toho času působící v sicilské Messině, vytvořil opisy čtyř Dioskúridových děl: *De qualitatum*

temperamentis, De herbarum virtute, De medicamentis succedaneis a De lapidibus. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)

před **1481** Rkp. Dioskúrida získal Francesco Filelfo v Itálii. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 473)

1481 Kerkyřan Démétrios Trivolis vytvořil kopii Dioskúrida (Paris gr. 2182). (DEVRESSE, R., 1954, s. 318)

před **1482** Rkp. Vat. Urb. gr. 66, fol. I (*Hylé iátriké*) je zmíněn v katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)

1487 Rkp. Laur. 75.8, obsahující fragmenty z Dioskúridova díla, byl majetkem Angela Poliziana. Manuskript Poliziano zakoupil od dědiců Paola dal Pozzo Toscanelliho. (MAĪER, I., 1966, s. 202, pozn. 81)

před **1489** Rkp. Dioskúrida zmíněný Angelem Polizianem v knihovně katalogu Lorenza de'Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)

před **1493** Ermolao Barbaro porovnával pět různých řeckých znění Dioskúridova botanického textu. (WILSON, N. G., 1992, s. 125)

před **1494** O rkp. obsahujícím Dioskúrida se zmiňuje katalog knihovny Giovanniho Pika della Mirandola. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)

EPIKTÉTOS Z HIERÁPOLE

před **1479** Knihovna Lorenza de'Medici obsahovala dvě rkp. verze díla *Encheiridion* (*Rukověť*). (WILSON, N. G., 1992, s. 107)

1479 Angelo Poliziano jako knihovník medicéjské knihovny vytvořil novou verzi *Rukověti*. (WILSON, N. G., 1992, s. 107)

1496 Ve Florencii se prostřednictvím camaldolského mnicha Pietra Candida objevuje rkp., který nyní nese označení Laur. Redi. 15. Tento manuskript obsahuje mimo jiné Epiktétovu *Rukověť*. Autory opisu, jež vznikl před rokem 1489, byli Antonios Damilas a Lorenzo Loredan (Lauretano), kopisté spjatí s intelektuálním prostředím kolem Michaéla Apostolise. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474; CICCOLELLA, F., 2008, s. 172)

ERATOSTHENÉS Z KYRÉNY

1496 Do Florencie se díky camaldolskému mnichu Pietru Candidovi dostal manuskript Laur. Redi. 15. Tento rkp. obsahuje Eratosthénův dopis adresovaný Ptolemaiovi. Rkp. vznikl před rokem 1489. Autory kopie byli Antonios Damilas a Lorenzo Loredan (Lauretano). (CICCOLELLA, F., 2008, s. 170, 172)

EUKLEIDÉS Z ALEXANDRIE

- 1455** Katalog knihovny Mikuláše V. se zmiňuje o třech rkps. obsahujících Eukleidův spis *Geometria* (pravděpodobně *Stoicheia, Elementa, Základy*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- 1468** V katalogu Běssariónovy sbírky jsou zmíněny rkps. obsahující díla: *Data, Optica (Catoptrica), Phaenomena, Alia Geometrica* a tři rkps. obsahující *Základy*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- 1475** V katalogu knihovny papeže Sixta IV. se objevuje záznam o: čtyřech rkps. díla *Geometria* (pravděpodobně *Elementa*), dva rkps. díla *Optica* a jeden pod názvem *Ledomena*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- 1482** V katalogu Lorenza de' Medici se nachází záznam o rkp. díla *Geometria*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- před **1492** V katalogu knihovny Giovanniho Pika della Mirandola jsou zmíněny dva rkps. obsahující Eukleidova díla *Arithmetica* a *Geometria*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- kol. **1500** Scipione Forteguerra (Carteromachus da Pistoia) vyhotovil opis Eukleida (Vat. gr. 1295). (WILSON, N. G., 1992, s. 132)

EUSEBIOS Z KAISAREIE

1448 Běssarión byl vlastníkem dvou rukopisů, jež obsahovaly spis *Euangeliké proparaskeué (De preparatio evangelica, Evangelická příprava)*. Jednalo se o: Marc. gr. 341 (735) a Marc. gr. 342 (736). Prvý rukopis posloužil Geórgiovi z Trapezuntu při jeho překladu díla do latiny. (MONFASANI, J., 1984, s. 724–725)

FILÓN ALEXANDRIJSKÝ

1425 V knihovně Antonia Corbinelliho se nalézaly rkps. (Laur. 59 a 107) obsahující 12 děl Filóna Alexandrijského. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)

- 1427** Ve Filelfově seznamu se objevuje rkp. díla *Vita Moyesi* (*Život Mojžíšův*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- 1455** V papežské knihovně Mikuláše V. se nacházely dva rkp. obsahující Filóna Alexandrijského. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- před **1459** Giannozzo Manetti vlastnil rkp. (Vat. Pal. gr. 183) obsahující 38 děl Filóna Alexandrijského. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- před **1462** Rkp. obsahující Filóna Alexandrijského se našel ve sbírce Palla Strozziho. Pravděpodobně se jednalo o manuskript Pal. gr. 248 (ze 14. století; na papíře). Po smrti Palla Strozziho se rkp. stal majetkem padovského kláštera Santa Giustina (Just. 491). (DILLER, A., 1961, s. 315)
- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky zmiňuje dva rkps. obsahující díla Filóna Alexandrijského. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- 1475** Dva rkps. zmíněné v katalogu papežské knihovny Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- před **1492** V katalogu Lorenza de' Medici se objevuje záznam o díle *De Alexandro* – O Alexandrovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)

FILÓN Z BYZANTIA

- 1444** Giovanni Aurispa vlastnil dílo *Ad Aristonem*. Rkp. se stal kolem roku 1451 majetkem Francesca Barbara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)

FILOSTRATOS, FLAVIOS a FILOSTRATOS Z LEMNU

- mezi **1397–1400** Prostřednictvím Manuéla Chrysolora se rukopis obsahující Filostratovy *Epistolai* (*Dopisy*) dostal do Florencie. Jedná se o manuskript, jenž je identifikován jako Vat. gr. 87. Jacopo Angeli da Scarperia v roce 1401 tento rkp. zasílá Colucciovi. V první dekádě 15. století se dostane Vat. Urb. gr. 87 též do rukou Leonardu Brunimu. (BOTLEY, P., 2012, s. 188, pozn. 4)
- kol. **1417** Francesco Barbaro byl vlastníkem rkp. obsahující *Ta es ton Tyanea Apollónion* (*Vita Apolinii, Život Apollónia z Tyany*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- 1425** Rkp., obsahující *Život Apollónia z Tyany*, se nacházel v knihovně Antonia Corbinelliho (Laur. Conv. suppr. 155). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)

- 1427** Francesco Filelfo zmiňuje ve svém soupisu zaslaném do Florencie rkp. obsahující *Život Apollónia z Tyany*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- 1455** Katalog knihovny Mikuláše V. zmiňuje rkp. díla *Héroikos* (*Heroica, Dialog o héroech*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- 1468** V katalogu souboru odkázaného Bésariónem kostelu sv. Marka v Benátkách se vyskytovala tato díla: *Ta es ton Tyanea Apollónion, Bioi sofistón* (*Vitae sophistarum, Životopisy sofistů*), *Eikones* (*Imagines, Obrazy*) a *Héroikos*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- 1473** Alamanno Rinuccini přeložil *Život Apollónia z Tyany* na objednávku urbínského vévody Federiga da Montefeltra. (GARIN, E., 1993, s. 57)
- 1475** V katalogu knihovny Sixta IV. jsou zmíněny: dva rkps. obsahující dílo *Héroikos*; jeden zahrnující spis *Eikones* a dva rkps. obsahující Filostrata, přičemž jejich obsah je blíže nespecifikován. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- před **1494** V knihovně Giovannio Pika della Mirandola se našel rkp. obsahující *Život Apollónia z Tyany*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)
- 1496** Ve Florencii se prostřednictvím Pietra Candida objevuje manuskript Laur. Redi. 15. Tento rkp. mimo jiné obsahuje kompletní *Eikones*. Vznikl před rokem 1489. Jeho autory byli Antonios Damilas a Lorenzo Loredan (Lauretano). (srov. BOLGAR, R. R., 1977, s. 482, 483; CICCOLELLA, F., 2008, s. 172)

FRÝNICHOS ARABIOS Z BÍTHÝNIE

- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se našel rkp. obsahující výbor z Frýnichova díla (Laur. Conv. suppr. 8). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)

GALÉNOS Z PERGAMA

- 1433** Rkp. obsahující Galéna byl ve vlastnickém držení Pietra Tommasiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)

- 1454** Rkp. spisu *Therapeutiké methodos* (*De methodo medendi, O metodě léčby*) byl opatřen vlastnickou značkou Francesca Barbara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- 1455** V katalogu papežské knihovny Mikuláše V. jsou zmíněny dva rkps. děl s názvy: *De methodo medendi* a *Opera*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky nese záznamy o těchto Galénových dílech: *De nutrimentis, Commentarium aphorismi Hippocratis* (dvě kopie), *Techné iatriké* (*Lékařské umění*, spis je též znám pod názvy *Mikrotechné* a *Mikrotegni* = *Malá učebnice*), *De Reg. San., De Medicam.* (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- 1473** Rkp. Paris gr. 2160 (*Therapeutiké methodos*) byl vytvořen kopistou Ióannem Rososem. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou zmíněny dva rkps. Galénových děl. Též jeden rkp. obsahující komentář k Hippokratovu spisu *Prognostica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- před **1482** Katalog knihovny Federiga da Montefeltro se zmiňuje o rkp., jenž obsahoval: *De usu partium corporis humanis* (*O užitečnosti částí lidského těla*), *De inventione medicinae* a *De virtute ciborum*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 474)
- 1487** Rkp. Laur. 75.8, obsahující Galénovo pojednání *De medicamentorum compositione*, nese vlastnické označení Angela Poliziana. Manuskript Poliziano zakoupil od dědiců Paola dal Pozzo Toscanelliho. (MAĪER, I., 1966, s. 202, pozn. 81) Jiným rkp. Galéna, s nímž přišel Poliziano do styku, byl Laur. 75.17. (WILSON, N. G., 1992, s. 109) V roce 1490 překládá Poliziano Galénovy *Komentáře*.
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se objevuje rkp. obsahující značný počet Galénových děl. Možná se jednalo o manuskript identifikovaný jako Laur. 74.5. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- před **1494** V katalogu knihovny Giovanniho Pika della Mirandola jsou záznamy o rkps. obsahujících tyto Galénovy spisy: *Ars parva, Commentarium aphorismi Hippocratis, De usu partium corporis humanis* a *Introductiorum*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)

GORGIÁS

- 1492** Ióánnés Laskaris přiváží z Athosu do Florencie rkp. obsahující dvě Gorgiovy řeči, jež se nám dochovaly: *Helenés enkómion* (*Chvalořeč na Helenu*) a *Palamédés*. Jedná se manuskript Laur. 4.11, jenž byl vytvořen na podkladě rkp. Burley 95. Rkp. se po roce 1494 stal součástí knihovny San Marco. (DILLER, A., 1957, s. 179).
- před **1501** Kónstantinos Laskaris vytvořil opis *Chvalořeči na Helenu* (Madrid gr. 317 [7210]). Rkp. se možná stal podkladem pro Manuziovo vydání v roce 1513. (WILSON, N. G., 1992, s. 187, pozn. 50)

GRÉGORIOS Z NYSSY

- 1431** Inventář majetku Palla Strozziho uvádí rkp. Paris. gr. 940 (na papíře), jenž zahrnoval kázání sv. Grégoria z Nyssy. Manuskript byl věnován po roce 1462 padovskému klášteru Santa Giustina (Just. 489). V roce 1491 si Ióánnés Laskaris na své akviziční cestě ve službách Lorenza de'Medici poznamenává tituly jednotlivých kázání. (DILLER, A., 1961, s. 315)
- 1468** Basileios Bésarión vlastnil rkp. ve své sbírce, jenž obsahoval díla sv. Grégoria z Nyssy. Kodex byl později rozdělen na dvě části, jež byly identifikovány jako: Marc. gr. 67 a Rawl. G189. (ANTONOPOULU, T., 2000, s. 7, 16, 17)

HARPOKRATIÓN, VALERIUS Z ALEXANDRIE

- kol. **1444** Francesco Filelfo vlastnil rkp. obsahující Harpokrationův lexikon *Lexeis tón deka rhétorón* (*Slovník k deseti řečníkům*). (BOTLEY, P., 2010, s. 59, pozn. 81)
- 1455** Záznam o rkp. zahrnující lexikon v katalogu papežské knihovny Mikuláše V. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475) Tento manuskript byl identifikován jako Vat. gr. 871. (BOTLEY, P., 2010, s. 59, pozn. 82)
- po roce **1466** Kónstantinos Laskaris v sicilské Messině vytvořil kopii lexikonu. (BOTLEY, P., 2010, s. 59, pozn. 83)
- 50. či 60. léta 15. stol.** Michaél Apostolis vytvořil kopii slovníku. (BOTLEY, P., 2010, s. 59, pozn. 86)

- po **1473** Démétrios Damilas vytvořil opis lexikonu. Tuto kopii (Laur. 55.14) připojil ke gramatické příručce Theodóra Gazy. (BOTLEY, P., 2010, s. 59, pozn. 84)
- 1492** Ióannés Laskaris přivezl do Florencie při svém návratu z řeckého Východu manuskript obsahující lexikon. (BOTLEY, P., 2010, s. 59, pozn. 87)
- 1496** Mnich Hilarión vytvořil opis Harpokrationova lexikonu. (BOTLEY, P., 2010, s. 59, pozn. 85)
- kol. **1500** Kopista Caesar Stratégos, působící ve Florencii, připojil k Prokopiovu spisu *O stavbách* (*De aedificiis*) opis slovníku Valeria Harpokrationa. (BOTLEY, P., 2010, s. 59, pozn. 88)

HÉFAISTIÓN

- 1424** V seznamu rkps. jenž zaslal Giovanni Aurispa do Florencie, se objevuje záznam o rkp. díla *De metris* (*O metrech*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1468** V katalogu sbírky odkázané Bésariónem Benátkám se zmiňují dva rkps. obsahující spis *De metris*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1475** Údaj o rkp. zahrnujícím spis *O metrech* je obsažen v katalogu knihovny Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1490** Rkp. Héfaistióna zahlédl Ióannés Laskaris v knihovně Ermolaa Barbara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)

HÉLIODÓROS

- 1455** Katalog knihovny Mikuláše V. obsahuje záznam o dvou rkps. obsahujících milostný román *Aithiopika* (*Ethiopica*, *Příběhy etiopské*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1468** V soupisu Bésariónovy sbírky se objevují *Aithiopika* ve třech rkp. kopiích. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1475** Záznam o rkp., obsahujícím *Příběhy etiopské*, se nalézá v katalogu knihovny Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)

HERMOGENÉS Z TARSU

- kol. **1420** Geórgios z Trapezuntu seznamoval Vittorina da Feltre s do latiny nepřeloženými díly Hermogena z Tarsu. (MONFASANI, J., 1976, s. 13, pozn. 50)

- 1425** Rkp. spisu *Rhetorica* (Laur. Conv. suppr. 51) se nacházel v knihovně Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1427** Rkp., obsahující Hermogena, zmiňuje ve svém seznamu zaslaném do Florencie Francesco Filelfo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1455** Katalog papežské knihovny Mikuláše V. uvádí sedm rkps. díla *Rhetorica* a jeden rkp. díla *Theorica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1458** Palla Strozzi vlastnil rkp. díla *Rhetorica* (Vat. Ottob. gr. 22). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475) Autorem opisu byl Ióánnés Rosos, jenž vytvořil kopii na Strozziho objednávku v Benátkách. (DILLER, A., 1961, s. 316)
- 1460** V soupisu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim svému synovi Battistovi je uveden záznam o rkp. obsahujícím Hermogenovy řeči *cum comentariis Planudae, et aliis ad rhetoricam spectantibus*. (DILLER, A., 1961, s. 319)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. je uvedeno devět rkps. spisu *Rhetorica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1481** Rkp. Paris gr. 2978 – obsahující *Techné rhétoriké (Ars rhetorica, Umění rétoriky)*, *De inventione oratoria* a *De formis oratoriis* – nese vlastnickou značku Francesca Filelfa. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1491** Autorem kopie díla *Techné rhétoriké* (Paris gr. 2960) byl Francesco Vernardo. Opis byl vyhotoven ve Veroně. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)
- 1492** Záznam o rkp., jenž obsahoval dílo *Rhetorica*, se nalézá v katalogu knihovny Lorenza de' Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 475)

HÉRÓDIANOS Z ALEXANDRIE (AILIOS HÉRÓDIANOS)

- 1421** Rkp. obsahující dílo *Peri monérús lexeós (De differentia linguarum, O nepravidelných výrazech)* zmíněný v Aurispově seznamu. Toho času žil Giovanni Aurispa v Římě. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- před **1481** Rkp. díla *De nominibus et verbis* (Laur. 58.19) nese vlastnickou značku Francesca Filelfa, jenž byl též majitelem rkp. *Peri monérús lexeós*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)

- 1484** Angelo Poliziano na žádost papeže Inocence VIII. začíná překládat Héródiana do latiny. (WILSON, N. G., 1992, s. 112)

HÉRÓDIANOS ZE SÝRIE

- 1425** Rkp. (Leid. Gronov. 88), obsahující *Tés meta Markon basileiás historiai* (*De octo caesaribus, Dějiny císařství po Markovi*), se nacházel v knihovně Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1468** Katalog Běssariónovy sbírky zmiňuje rkp. obsahující spis *Tés meta Markon basileiás historiai* a jeden rkp. obsahující Héródiana, nicméně blíže nespecifikovaný. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)

HÉRODOTOS (včetně pseudo-hérodotovské tradice)

- 1421** Záznam o rkp. obsahujícím Hérodota se objevuje v Aurispově soupisu vlastněných rkps. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1423** Rinuccio Aretino da Castiglione zmiňuje v předmluvě k vlastnímu překladu *Axiocha* (v Amb. M 4, sup. fol. 100 a 104v) rkp., obsahující Hérodotova díla, jenž si téhož roku přivezl z Konstantinopole a jehož obsah není přesně určen. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1425** Rkp. (Laur. Conv. suppr. 207), obsahující Hérodotovo dílo, se nacházel v knihovně Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1427** V seznamu Filelfem přivezených rkps. z Byzance se objevuje záznam o rkp., jehož obsah však není přesně identifikován. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- kol. **1430** V době svého mantovského působení spatěho se školou Vittorina da Feltre kopista Gerardos z Patry vytvořil opis Hérodota (Ambr. A 253 inf). (WILSON, N. G., 1992, s. 39)
- 1433** Ambrogio Traversari spatřil v knihovně Vittorina da Feltre rkp. obsahující Hérodotovo dílo. Obsah není přesně určen. Je možné, že se jednalo o rkp. výše zmíněný, jenž dříve patřil do Filelfova vlastnictví. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476) Vittorinova sbírka obsahovala též pseudo-hérodotovský *Život Homérův*. Traversari získal kopii spisu pro Niccola Niccoliho. (WILSON, N. G., 1992, s. 36)

- kol. **1440** Ciriaco d'Ancona zmiňuje Hérodota v soupisu vlastněných rkps. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1452** Lorenzo Valla na žádost papeže Mikuláše V. začal překládat Hérodota. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476) Převod, jenž vznikl v letech 1452 až 1455, zůstal neúplný.
- 1455** V katalogu knihovny Mikuláše V. se vyskytuje záznam o rkp. obsahujícím Hérodotovo dílo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1457** V Římě Giovanni Aurispa vyměnil s F. Biliottim rkp. (Vat. Pal. gr. 176), obsahující knihy I–IX. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1460** Rkp. Hérodota zmiňovaný v soupisu manuskriptů odkázaných Guarinem Guarinim svému synovi Battistovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1468** Rkp. Hérodota (Marc. gr. 365) zmíněný v katalogu sbírky kardinála Běssarióna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou uvedeny dva rkps. obsahující Hérodota. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- 1480** Rkp. Vat. gr. 1359 obsahuje kompletní Hérodotovo dílo. Autorem opisu byl Démétrios Rallés v té době žijící v Římě. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- před **1482** Rkp. Hérodota je zmiňován v katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1487** Autorem rkp. (Matrit. Bibl. Nat. N 51), obsahujícího knihy I–IX, byl Kónstantinos Laskaris v té době působící v sicilské Messině. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477) Jiným Laskarisovým opisem Hérodota je Madrid gr. 25 (4568). (WILSON, N. G., 1992, s. 122)
- 1490** Katalog knihovny Giorgia Vally obsahoval záznamy o třech rkps. obsahujících Hérodota. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se nachází záznam o rkp. obsahujícího Hérodotovo dílo. Možná se jednalo o rkp. nyní nesoucí označení Laur. 70.32. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)

HÉSYCHIOS Z ALEXANDRIE

- kol. **1430** Vznikl opis Hésychiova obsáhlého slovníku. Tato kopie, jejímž autorem mohl být Caesar Stratégos, nese označení

Marc. gr. 622. V roce 1476 se o ní zmiňuje v dopise Francesco Filelfo. Později se dostala do vlastnictví Jacopa Bardelloneho, jenž jí poskytl Aldu Manuziovi při přípravě *editio princeps* roku 1514. (BOTLEY, P., 2010, s. 61)

HÉRON Z ALEXANDRIE

- 1421** Záznam o rkp. díla *De iaculis* (*Belopoika?*, *O vrhacích strojích*) uvádí Giovanni Aurispa v soupisu vlastněných rkps. V této době Aurispa pobýval v Římě. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1468** V katalogu Bésariónovy sbírky se vyskytují záznamy o rkps. obsahujících tyto Héronovy spisy: *Pneumatika*, *Mechanika* a *Belopoika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1490** Ióánnés Laskaris spatřil díla *Pneumatika*, *Geometria* a *Metrika* (*Metrica*, *De mensuris*, *O měření*) v knihovně Giorgia Vally. Pravděpodobně šlo o tytéž rkps., jež následujícího roku zahlédl ve Vallově knihovně Angelo Poliziano. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 476)
- 1491–1492** Ióánnés Skutariotés vytvořil na objednávku Lorenza de'Medici kopii Héronova spisu *Metrika*. Manuskript nese označení Laur. 28.4. Opis byl vytvořen na podkladě rukopisu z 9. století, jenž zapůjčil Giorgio Valla. (FRYDE, E. B., 1983, s. 189, App. 3, pozn. 66)

HIPPOKRATÉS

- 1427** Rkp., obsahující *Epistolai* (*Epistolae*, *Dopisy*), je zmíněn v soupisu děl přivezených Franceskem Filelfem z Byzance. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- 1448** Rkp. Hippokrata odkoupil Lorenzo Valla. Dříve tento manuskript patřil Robertu Sicilskému. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- 1455** V katalogu papežské knihovny Mikuláše V. se vyskytuje záznam o dvou rkps. obsahujících Hippokrata. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- 1457** Rkp., který nese označení Vat. Pal. gr. 170, 192, obsahuje na 22 Hippokratových děl. Tento manuskript vyměnil F. Biliotti s Giovannim Aurispou za rkps. blíže nespecifikované. Jedním z rkps. mohl být Vat. Pal. gr. 176. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)

- před **1459** Rkp. Vat. Pal. gr. 192, obsahující spis *Opuscula* (*Menší díla*), je opatřen přípisem, že patřil do vlastnictví Giannozza Manettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- 1468** Dva rkp., obsahující *Aforismy*, jsou zmíněny v katalogu sbírky kardinála Běssarióna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- 1475** V katalogu knihovny Sixta IV. jsou záznamy o rkps. Hippokratových děl ve třech kopiích. Dále jsou zde uvedeny rkps. obsahující *Aforismy*, *De alimentis* a části Hippokratových děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- před **1492** Záznam o rkp. obsahujícím Hippokrata se nacházel v katalogu knihovny Lorenza de' Medici. Možná se jednalo o Laur. 64.1. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- před **1494** Rkps. obsahující *Epistolai*, jsou zmiňovány v katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola. K roku 1498 tento katalog zmiňuje též rkp. obsahující *Opera* (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)

HÓRAPOLLÓN Z NILOPOLE

- 1419** Cristoforo Buondelmonti získal na ostrově Andros manuskript obsahující *Hieroglyphica*. Rkp. nyní nese označení Laur. 69.27. (SIDER, S., 1986, s. 16)

CHRÝSOSTOMOS, IOÁNNÉS, sv. (Zlatoústý)

- 1423** Antonio da Massa přivezl z Konstantinopole rkp. obsahující maximy Ióanna Chrysostoma. (SABBADINI, R., 1967, s. 49)
- 1424** Palla Strozzi získal rkp. obsahující homilie sv. Ióanna Chrysostoma. Mohlo se jednat o rkp. nesoucí označení Urb. gr. 20, jenž obsahuje homilie k sv. Matoušovi (*Liber Chrysostomi super Mattheum*; homilie 1–45) a jenž je datován rokem 992, či o rkp. identifikovaný jako Urb. gr. 21 obsahující Chrysostomovy homilie k sv. Janovi (homilie 41–88). Urb. gr. 21 pochází z 10. či 11. století. (DILLER, A., 1961, s. 314, 315)
- před **1460** Guarino Guarini vlastnil mnohá díla sv. Ióanna Chrysostoma. Jejich obsah není blíže specifikován. (DILLER, A., 1961, s. 318)

IAMBlichOS Z CHALKIDY

- 1424** Giovanni Aurispa se zmiňuje ve svém seznamu zaslaném do Florencie o rkp. obsahujícím Iamblichova „mnohá díla“.
(BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- 1468** V katalogu sbírky kardinála Bésarióna věnované Benátkám se objevuje záznam o rkps. obsahující spisy *De secta pythagorae* a *In epistolam Porphyrii*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- 1475** Rkp., obsahující spis *De secta pythagorae*, je zmiňován v katalogu knihovny Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- před **1482** V knihovně Lorenza de' Medici se nacházel rkp. nesoucí nyní označení Vat. Urb. gr. 44. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- kolem **1488** Marsilio Ficino vlastnil rkp. Vallicelliano F 20, jenž obsahuje mimo jiné Iamblichovo dílo známé pod svým latinským názvem *De mysteriis Aegyptiorum* (*O mystériích egyptských*; původní řecký titul díla: *Abammónos dikaskalú pros tén Porfyriú pros Anebó epistolén apokrisis kai tón en auté aporématón lyseis*, *Odpověď učitele Abammóna na Porfyriův dopis Anebónovi a řešení pochybností v něm obsažených*). Autorem kopie byl Ióannés Skutariotés. (GARIN, E., 1993, s. 70, pozn. 6) Roku 1489 tento rkp. obdržel kardinál Domenico Grimani. (SICHERL, M., 1974, s. 333)
- před **1492** V katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola se objevuje záznam o rkp. díla *De secta pythagorae*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 477)
- 1532** Nicolaus Tridentinus Scutellius při práci na překladu spisu *De mysteriis Aegyptiorum* využíval rkp. Barb. gr. 62, jehož opis si objednal buď on sám anebo kardinál Aegidius z Viterba, s nímž na převodu řeckého textu spolupracoval. (SICHERL, M., 1974, s. 325)

IÓSÉFOS FLAVIOS (JOSEPHUS FLAVIUS)

- 1468** V katalogu souboru odkázaného Basileiem Bésariónem kostelu sv. Marka v Benátkách se vyskytovaly: tři rkps. díla *Peri tú Ijúdaikú polemú* (*Bellum Iudaicum, Válka židovská*) a jeden rkp. *Ijúdaiké archaiologiá* (*De antiquitate iudaica, Židovské starožitnosti*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)

- 1475** V katalogu knihovny Sixta IV. je uveden jeden rkp. *Války židovské* a dva manuskripty obsahující dílo *Židovské starožitnosti*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- před **1482** Dva rkps. díla *Válka židovská* byly ve vlastnictví urbínského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- před **1492** V knihovně Lorenza de'Medici se nalézaly rkps. obsahující díla *Válka židovská* a *O židovských starožitnostech* (Laur. 69.2 a Laur. 69.17?). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- 1493** Rkp. Vat. gr. 1304 je opatřen poznámkami Ermolaa Barbara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)

ÍSOKRATÉS

- kol. **1400** Manuél Chrysoloras vytvořil opis Ísokratových děl (Ambros. D 422). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- 1421/24** Rkp. Wolfenbüttel Helmstedt 902, Helmstedt 806 (= Guelf. 902 Helmst. 906) obsahuje mimo jiné tři Ísokratovy dopisy. Opis vytvořil Geórgios (nebo Manuél) Chrysokokkés na objednávku pro Giovanniho Aurispu. Později rkp. patřil Guarinu Guarinimu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478; CATALDI PALAU, A., 2008, s. 324; DILLER, A., 1961, s. 318)
- 1425** Knihovna Antonia Corbinelliho obsahovala veškerá Ísokratova díla (vyjma řeči *Panathénáikos*, lat. *Panathenaicus*, *Řeč na slavnosti Panathénají*) obsažená v rkp. nesoucím označení Laur. Conv. suppr. 23–4. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- 1430** Pravděpodobně Ermolao Barbaro, synovec Franceska Barbara, datoval první tři texty tzv. *Ísokratovského korpusu*. (WILSON, N. G., 1992, s. 25)
- kol. **1435** V Mantově Gerardos z Patry vytvořil kopii Ísokrata (Canon. gr. 87). (WILSON, N. G., 1992, s. 39) (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- 1455** Katalog papežské knihovně Mikuláše V. zmiňuje dva rkps. Ísokrata. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- před **1459** Rkp. Vat. Pal. gr. 187, obsahující 18 řečí, je opatřen přípisem, že patřil do vlastnictví Giannoza Manettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)

- 1460** V knihovně Guarina Guariniho se nacházely tři rkps. Ísokratových řečí. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- 1460** V katalogu knihovny Sozomena da Pistoia je zmiňován jeden rkp. obsahující Ísokrata. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- před **1465** Theodóros Gaza byl vlastníkem rkp. Laur. San Marco 314. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- 1468** Rkp., obsahující Ísokratovy řeči, je zmiňován v katalogu sbírky kardinálem Bésariónem věnované Benátkám. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. je uveden jeden rkp. Ísokratových projevů a dva rkps. obsahující „některá díla“. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- před **1482** Záznam o dvou rkps. obsahujících Ísokratovy řeči, se vyskytuje v katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- 1482** Záznam o rkp. Ísokrata se objevuje v katalogu knihovny Lorenza de' Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- 1490** Rkp., obsahující „některé z Ísokratových řečí“, se nalézal ve sbírce Giorgia Vally. V knihovně se též nacházel rkp. řeči *Ad Demonicum* (pravděpodobně pseudo-ísokratovské). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- před **1492** V knihovně Lorenza de' Medici se nacházely tři rkps. Ísokratových projevů, přičemž v případě dvou rkps. lze usuzovat na to, že se jednalo možná o Laur. 58.12 a Laur. 58.14. Viz pozn. k roku 1482. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)
- před **1494** Záznam o dvou rkps. obsahujících Ísokratovy řeči, se nachází v katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 478)

IULIUS POLLUX (IÚLIOS POLYDEUKÉS)

- 1421** Giovanni Aurispa se v době svého římského pobytu zmiňuje ve svém soupisu rkps. přivezených z Byzance o jednom manuskriptu, jenž obsahoval *Onomastikon*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487; BOTLEY, P., 2010, s. 58, pozn. 42) Pravděpodobně Aurispa získal v Konstantinopoli další rkp. zahrnující *Onomastikon* v roce 1423. Krátce po tomto roce si Ambrogio Traversari půjčuje

- od Aurispy rkp. obsahující Iulia Polluka. (BOTLEY, P., 2010, s. 58, pozn. 43)
- 1428** Aurispa si vypůjčil od Franceska Filelfa rkp. obsahující *Onomastikon*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)
- 1458** Kónstantinos Laskaris vlastnil v době svého milánského působení rkp. zahrnující *Onomastikon*. Tento manuskript získal kolem roku 1456 na Rhodu. Rkp. následoval svého majitele na jeho cestě do Neapole a poté do sicilské Messiny (1465–66). (BOTLEY, P., 2010, s. 58)
- 1460** V katalogu knihovny Guarina Guariniho da Verona je zmínka o manuskriptu obsahujícím dílo *Onomastikon*. (BOTLEY, P., 2010, s. 58, pozn. 45)
- 1462** Giorgio Merula získal ve Ferrare kopii *Onomastikonu* od Narda Palmieriho. (BOTLEY, P., 2010, s. 58)
- 1468** V katalogu Běssariónova souboru se vyskytovaly záznamy o třech rkps. obsahujících dílo *Onomastikon*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487; LABOWSKY, L., 1979, s. 193, 224, 225)
- před **1480** Giorgio Antonio Vespucci byl majitelem rkp. Laur. Edili 224. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)
- před **1481** Francesco Filelfo vlastnil rkp. obsahující dílo *Onomastikon* (Laur. 28.32). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487) Tento manuskript vznikl v 15. století a byl výtvozem tří kopistů. (BOTLEY, P., 2010, s. 58, pozn. 44)
- před **1482** Záznam o rkp. Iulia Polluka je zmíněn v katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)
- před **1482** Geórgios Trivizias vytvořil kopii *Onomastikonu* ve spolupráci s Ióannem Rósem. Manuskript nese označení Bodleian. D'Orv. 60. Samostatně vytvořil Trivizias ještě další dva opisy Pollukova díla: Urb. gr. 159 a Laur. 58.3. (BOTLEY, P., 2010, s. 58, pozn. 46)
- před **1493** Ermolao Barbaro vlastnil manuskript, který obsahoval Pollukovo dílo. (BOTLEY, P., 2010, s. 58)
- před **1499** Marsilio Ficino vlastnil rkp. (nyní nesoucí označení Laur. Ashburn. 1439), jenž obsahoval výtahy z díla *Onomastikon*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)

JULIÁN APOSTATA (ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ „APOSTATA“)

1431 Inventář majetku Palla Strozziho uvádí rkp. obsahující vedle Libaniových dopisů některá díla Juliána Apostaty. Jednalo se o rkp. Voss. gr. fol. 77 (na papíře), jenž po roce 1462 náležel do vlastnictví padovského kláštera Santa Giustina (Just. 490). Ióannés Laskaris si roku 1491 na své akviziční cestě učinil poznámku o tomto rkp. (DILLER, A., 1961, s. 315)

1433 Ambrogio Traversari spatřil v knihovně Vittorina da Feltre rkp. obsahující panegyriky na císaře Konstantia (*Enkómion eis ton autokratora Kónstantion, Chvalořeč na císaře Konstantia*) a císařovnu Eusebii (*Eusebias tés basilidos enkómion, Chvalořeč na císařovnu Eusebii*) a *Symposion é Kronia* (*Symposium, Hostina císařů*). Pravděpodobně se jednalo opis (Paris. gr. 3020), jehož autorem byl Petrus Creticus. Traversari získal pro Niccolò Niccolioho kopii tohoto rkp. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479; WILSON, N. G., 1992, s. 36, 37)

1468 V katalogu Bésariónovy sbírky se objevuje rkp. obsahující některé řeči Juliána Apostaty. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)

1475 Rkp., obsahující Juliána Apostatu, je zmíněn v katalogu sbírky Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)

před **1482** Rkp. obsahující satiru *Misopógón é Antichikos* (*Misopogon, Nepřítel vousů čili řeč antiochejská*) zmiňuje katalog knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)

1490 Rkps., obsahující panegyriky na císaře Konstantia (*Enkómion eis ton autokratora Kónstantion*) a císařovnu Eusebii (*Eusebias tés basilidos enkómion*), se nalézaly v knihovně kláštera Santa Giustina. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)

1490 Ióannés Laskaris zahlédl v knihovně Giorgia Vally neúplný rkp. díla *Symposion é Kronia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)

před **1494** V katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola je zmíněn spis *Eis ton basilea Helión* (*De sole, Na krále Héliá*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)

PSEUDO-KEBÉS Z KYZIKU

1482 Rkp. díla *Tabula* byl součástí knihovny Piera Leonioho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 469) Překlad díla do latiny pořídil v

roku 1497 Ludovico Odassio (Ludovicus Odaxius). (LUTZ, C. E., 1986, s. 2; MAĚR, I., 1966, s. 356, pozn. 30)

LIBANIOS Z ANTIOCHIE

- kol. **1400** Manuél Chrysoloras vlastnil rkp. obsahující Libaniovy dopisy. Ve své závěti mu Démétrios Kydónés věnoval manuskript obsahující Libania. Mohlo se jednat o rkp. nyní nesoucí označení Rome, BAV, Vat. gr. 83. (BOTLEY, P., 2012, s. 193, pozn. 24)
- 1416** Leonardo Giustiniani vlastnil rkp. (Pal. gr. 282) obsahující na 63 Libaniových řečí. Později se rkp. dostal do vlastnictví Francesca Filelfa. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho byly přítomny rkps. (Laur. Conv. suppr. 7 a Laur. Conv. suppr. 172) obsahující řeči adresované císaři Theodosiovi (*Orationes ad Theodosium*) a šest dopisů. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)
- před **1425** Na žádost Cristofora Garatona vytvořil Geórgios (nebo Manuél) Chrysokokkés rkp. (Vat. Urb. gr. 84) obsahující Libaniovy dopisy a řeči (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 325)
- 1427** Ve Filelfově soupisu rkps. se objevuje záznam o manuskriptu obsahujícím Libania. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)
- 1431** Inventář majetku Palla Strozziho uvádí záznam o rkp. obsahujícím Libaniovy dopisy. Manuskript dříve patřil Ióannu Chrysolorovi, synovci Manuéla Chrysolora. S jistotou se jednalo o rkp. Leiden., Univ. Bibl., Voss. gr. F.77 I-II, který po roce 1462 náležel do vlastnictví padovského kláštera Santa Giustina (Just. 490). (BOTLEY, P., 2012, s. 193, pozn. 25; DILLER, A., 1961, s. 315)
- 1455** Katalog knihovny Mikuláše V. uvádí záznam o šesti rkps. Libaniových dopisů, třech rkps. jeho řečí a jednom rkp. obsahujícím Libaniova blíže nespecifikovaná díla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479) Jednalo se o tyto identifikované rkps: Vat. gr. 1376, Vat. gr. 86, Vat. gr. 83. (BOTLEY, P., 2012, s. 193, pozn. 26)
- před **1460** Guarino Guarini vlastnil tři Libaniovy dopisy, jež byly obsažené v rkp. nesoucím nyní označení Paris gr. 2772. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)

- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky zmiňuje: tři rkps. obsahující Libaniovy dopisy, tři rkps. jeho řečí a dva nesoucí název *Declamationes*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)
- před **1470** Francesco Zambeccari na svém putování po řeckém Východě získal rkp. obsahující Libaniovy dopisy. (BOTLEY, P., 2012, s. 193)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. je uvedeno osm rkps. obsahujících Libania (přičemž jeden z nich je neúplný), sedm rkps. Libaniových dopisů a jeden nesoucí titul *Declamationes LX*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479) S ohledem na nové akvizice (v porovnání s rokem 1455) se podařilo identifikovat dva rkps: Vat. gr. 481 a Vat. gr. 113. (BOTLEY, P., 2012, s. 193, pozn. 26)
- před **1480** Michaél Apostolis je autorem opisu Libaniových dopisů a řečí. Konkrétně se jedná o: Vat. Pal. gr. 248: *Declamationes II* a dopisy; Vat. Pal. gr. 360: *Declamationes III*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)
- kol. **1481** Ve Vatikánské knihovně se objevuje nový rkp. obsahující Libaniovy dopisy. Jednalo se o Vat. gr. 942. (BOTLEY, P., 2012, s. 193, pozn. 26)
- před **1482** V katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro se vyskytují záznamy o rkp. obsahujícím *Monodiae III* a dvou rkps. Libaniových dopisů. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)
- kol. **1485** Giorgio Antonio Vespucci vlastnil rkp. (nyní označený jako Laur. San Marco 316) obsahující čtyři Libaniovy řeči a sedm dopisů. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)
- kol. **1485** Giovanni Lorenzi vlastnil rkp. Vat. gr. 1394. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 479)
- před **1492** Katalog knihovny Lorenza de' Medici zmiňuje tři rkps. Libania. Jeden z nich je pravděpodobně Laur. 57.44. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- před **1494** V katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola je uveden rkp. obsahující *Declamationes*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)

PSEUDO-LONGÍNOS

- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky zmiňuje literárněvědné dílo *Peri hypsús* (*De sublimitate, O vznešenu*), jež bylo tradicí neprávem připisováno Dionýsiovi Kassiovi Longínovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- 1490** V katalogu knihovny Giorgia Vally se vyskytuje záznam o rkp. obsahujícím *Peri hypsús*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- 1491** Ve Veroně Francesco Vernardo vyhotovil opis díla *Peri hypsús*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)

LONGUS

- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se našel rkp. obsahující pastýřský román *Ta kata Dafnin kai Chloén* (*Dafnis et Chloë, Osudy Dafnida a Chloy*). Manuskript nese označení Laur. Conv. suppr. 627. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)

LÚKIÁNOS ZE SAMOSATY

- kol. **1400** Manuél Chrysoloras vlastnil rkp. Vat. gr. 87 obsahující dialog *Charon*. Na základě tohoto rkp. vytvořil neznámý italský kopista opis (Urb. gr. 121), jehož se držel v roce 1403 anonymní překladatel dialogu do latiny (Laur. 25 sin. 9). (WILSON, N. G., 1992, s. 18, 165, pozn. 14)
- 1415** Rinuccio Aretino da Castiglione přivezl z Konstantinopole rkp. obsahující tři Lúkiánovy dialogy. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- 1423** Giovanni Aurispa zmiňuje ve výčtu vlastněných rkps. jeden, jenž obsahoval *Risus et seria omnia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se našly rkps. (Laur. Conv. suppr. 77 a Laur. Conv. suppr. 88) obsahující na pětadesát Lúkiánových děl, z čehož bylo 28 duplikátů. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- 1427** Francesco Filelfo zmiňuje ve svém soupisu rkps. přivezených z Byzance neúplný rkp. Lúkiána. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- kolem **1454** Francesco Barbaro vlastnil rkp. (Vat. Pal. gr. 273), jenž zahrnoval 34 menších děl Lúkiána ze Samosaty. Manuskript získal darem od Ióanna Symeonachise (Symeonakise) z Kandie. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480; WILSON, N. G., 1992, s. 24)

- 1455** V papežské knihovně Mikuláše V. se nacházely rkps. obsahující: a) části Lúkiánových děl; b) menší práce a c) dopisy. Katalog zmiňuje též ještě jeden rkp. zahrnující Lúkiána, přičemž není blíže specifikováno, o jaké texty se konkrétně jedná. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- před **1459** Giannozzo Manetti vlastnil rkp. (Vat. Pal. gr. 174) obsahující 83 Lúkiánových děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- 1460** V soupisu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim synovi Battistovi je zmíněn rkp. Lúkiána (Wolfenbüttel 2907, 86.7 Aug. 2°). (WILSON, N. G., 1992, s. 45)
- 1468** V katalogu souboru odkázaného kardinálem Bésariónem kostelu sv. Marka v Benátkách se vyskytovaly rkp. obsahující: a) některá Lúkiánova díla (3 kopie); b) 164 Lúkiánových řečí; c) řeči; d) odlišný výbor z řečí. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- 1475** Katalog papežské knihovny Sixta IV. uvádí sedm rkps. obsahujících Lúkiánova „díla“ a jeden výběr z děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- před **1481** Autorem opisu děl *Opera varia* (*Různá díla*) (Laur. 57.6) a *Zeus tragódos* (*Jupiter Tragoedus*, *Tragický Zeus*) (Paris gr. 2110) byl pravděpodobně Francesco Filelfo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 480)
- kol. **1482** Padovský profesor Raffaello Regio vlastnil rkp. Vat. 1322. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)
- 1490** Katalog sbírky Giorgia Vally zmiňuje rkps. obsahující díla *Opera plura* (*Mnohá díla*) a *Solecistes*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se objevují záznamy o čtyřech rkps. obsahujících Lúkiánova díla, přičemž dva úplné rkps. lze s pravděpodobností určit jako Laur. 57.28 a Laur. 57.46. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)
- před **1494** V katalogu knihovny Giovanniho Pika della Mirandola je záznam o díle *Amores* (*Milovníci*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)

LÝSIAS

- 1421/23** Rkp. Wolfenbüttel Helmstedt 902, Helmstedt 806 (= Guelf. 902 Helmst. 906) obsahuje krom jiných děl též Lýsiovy řeči.

Opis vytvořil Geórgios (či Manuél) Chrysokokkés pro Giovanniho Aurispu. Později rkp. patřil Guarino Guarinimu. (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 324; DILLER, A., 1961, s. 318)

- 1427** Filelfův seznam rkps. se zmiňuje o jednom rkp. obsahujícím Lysiovu řeči. V roce 1429 pořídil Filelfo latinský převod dvou Lýsiových promluv. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)
- 1462** V katalogu knihovny Palla Strozziho se objevuje záznam o rkp. obsahujícím mnoho Lýsiových projevů. Pravděpodobně se jedná o manuskript Pal. gr. 88 (Heidelberg). (DILLER, A., 1961, s. 314)
- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky zmiňuje dva rkps. Jeden z nich obsahuje dílo *Epitafios* (*Epitaphios, Řeč nad padlými*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici je záznam o rkp. (Laur. 57.4) obsahující dílo *Apologia* (Obrana). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)

MAXIMOS Z TYRU

- 1425** Ve sbírce Antonia Corbinelliho se nalézaly veškeré dochované řeči Maxima z Tyru v rkp. Laur. Conv. suppr. 4. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)
- před **1445** V knihovně mantovské školy Vittorina da Feltre se nacházel rkp. obsahující Maxima z Tyru. (WILSON, N. G., 1992, s. 40)
- před **1446** Leonardo Giustiniani byl majitelem rkp. Laur. 85.15. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)
- 1455** Rkp. *Opuscula* (*Menší díla*) se nalézal v papežské knihovně Mikuláše V. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)
- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky zmiňuje rkps. obsahující řeči a jiná díla Maxima z Tyru. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se objevuje záznam o rkp. Maxima z Tyru. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)

NEMESIOS Z EMESY

- před **1494** Giorgio Merula vlastnil rkp. obsahující spis *Peri fyseós anthrópú* (*De natura hominis, O přirozenosti člověka*) Nemesia z Emesy. Na základě znění obsaženého v tomto manuskriptu vytvořil

pravděpodobně v letech 1485–1494 Giorgio Valla latinskou verzí.
(BROWN WICHER, H., 1986, s. 55)

NIKOMACHOS Z GERASY

1425 Rkp. obsahující spis *Arithmetica* (Laur. Conv. suppr. 30) se nalézal v knihovně Antonia Corbinelliho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)

1455 V katalogu papežské knihovny Mikuláše V. se vyskytuje záznam o díle *Arithmetica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)

1468 V souboru odkázaného kardinálem Bésariónem kostelu sv. Marka v Benátkách se vyskytovalo celkem pět rkps. obsahujících spis *Arithmetica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)

1475 Dva rkps. díla *Arithmetica* zmíněny v katalogu knihovny Sixta IV. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)

před **1494** V knihovně Giovanniho Pika della Mirandola se nalézal rkp. obsahující dílo *Arithmetica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 481)

ÓRIGENÉS Z ALEXANDRIE

kol. **1450** Mikuláš V. získává z Konstantinopole rkp. obsahující Órigenův spis *Kata Kelsú (Contra Celsum, Proti Kelsovi)*.

před **1462** Knihovna Palla Strozziho obsahovala rkp. Paris. gr. 940, jenž mimo jiné zahrnoval Órigenův spis *Philokalia*. Manuskript byl věnován padovskému klášteru Santa Giustina (Just. 489). (DILLER, A., 1961, s. 315)

PAUSÁNIÁS PERIÉGÉTÉS

1418 Niccolò Niccoli vlastnil rkp. obsahující Pausániovo dílo *Perégésis tés Hellados (Descriptio Graeciae, Cesta kolem Řecka)*. Po jeho smrti (1437) se manuskript stal majetkem konventu sv. Marka ve Florencii. Po zhruba jednom století rkp. zmizel. (DILLER, A., 1957, s. 170)

1454 Rkp., obsahující Pausániův spis, se nacházel v majetku Franceska Barbara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)

1468 V Bésariónově sbírce se nalézal rkp. obsahující *Perégésis tés Hellados*. Jednalo se rkp. Marc. gr. 413 (na pergamenu). Opis byl

vytvořen na podkladě florentského rkp. viz záznam k roku 1418 výše. (DILLER, A., 1957, s. 170)

1469 Démétrios Raul Kabakés ze Sparty měl pravděpodobně k dispozici rkp. Marc. gr. 413. Kabakova excerpta z Pausánie se vyskytují v mnohých jeho manuskriptech (Vat. gr. 2236 fol. 174v–176v; Vat. gr. 2238 fol. 182v; Parma ms. 3062). Po roce 1469 se mohl blíže seznámit s rkp., jež nese nyní označení Leiden, codex B.P.G. 16H. Po 1485 možná využíval Laur. 56.11 (DILLER, A., 1957, s. 173)

mezi **1469** až **1477** Leiden, codex B.P.G. 16H (kodex Lb) byl vytvořen na podkladě rkp. Marc. gr. 413 na objednávku papežského sekretáře Domizia Calderiniho. Autorem opisu byl Krétan Geórgios Haratér. Již v roce 1473 měl Calderini k dispozici rkp. nyní nesoucí označení jako Lb. (DILLER, A., 1957, s. 171, 172)

1485 Lorenzo di Pierfrancesco de' Medici zapůjčil (prostřednictvím Angela Poliziana) rkp. (Fa) obsahující Pausánie Giovannimu Lorenzi do Říma za účelem vytvoření kopie. Tato nová verze, jejímž autorem byl Ióannés Rosos, nese nyní označení Laur. 56.11 (codex Fb; na pergameni). Podkladem pro vytvoření nové kopie mohl být rkp., jejímž autorem mohl být Démétrios Chalkondylés či někdo z jeho okruhu. (DILLER, A., 1957, s. 174–175, 176)

kol. **1489** Michaél Suliardos vytvořil opis Pausániova díla nyní pod označením Paris. gr. 1410 (Pc). Roku 1529 francouzský král František I. koupil tento rkp. pro svoji knihovnu ve Fontainebleau od Jeroma Fondule z Cremony. (DILLER, A., 1957, s. 178)

1493 Niccolò Leonico Tomeo pravděpodobně zadal zakázku na vytvoření kopie Pal. gr. 56 dle rukopisné verze Marc. gr. 413. Autor kopie není znám. (DILLER, A., 1957, s. 171, 180)

před **1497** Byla vytvořen rukopisná verze Riccardiana gr. 29 na podkladě Pal. gr. 56. Manuskriptu Riccardianus gr. 29 bylo využito při *editio princeps* v roce 1516. (DILLER, A., 1957, s. 181)

1497 V Miláně Petrus Hypselas (Hypsilas) z Aigíny vyhotovil kopii díla *Perégésis tés Hellados* I–X (Paris gr. 1399). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 482)

mezi **1494** až **1499** Kónstantinos Laskaris byl autorem opisu Madrid gr. 4564 (dříve Matrit. Bibl. Nat. N 25). S předlohou se

pravděpodobně seznámil v knihovně San Marco ve Florencii.
(DILLER, A., 1957, s. 178)

před **1523** V knihovně kardinála Domenika Grimaniho se našel rkp. Leiden, codex B.P.G. 16H (kodex Lb). Velkou část své knihovny věnoval benátskému klášteru San Antonio. V katalogu řeckých rkps. Grimaniho sbírky je zmínka o manuskriptech obsahujících Pausánia zakomponovaných ve Vat. lat. 3960: 238. *Pausanias historicus* (fol. 8v, 61v) a 380. *Pausaniae graeciae descriptio* (12v, 61v). (DILLER, A., 1957, s. 173)

před **1532** Kardinál Egidio da Viterbo vlastnil rkp. Ag Bibl. Angelica, Roma, codex C.2.11 (gr. 103), jenž obsahoval Pausániovo dílo (fol. 6–439). Autorem opisu byl Valeriano d'Albino da Forli. (DILLER, A., 1957, s. 177)

před **1534** Ióannés Laskaris vlastnil rkp. Paris. gr. 1400 (na papíře) obsahující pouze knihu I. Podkladem této verze byl Leiden, codex B.P.G. 16H (kodex Lb). (DILLER, A., 1957, s. 173)

PLATÓN (včetně připisovaných děl)

kol. **1400** Manuél Chrysoloras daroval Pietru Paolu Vergeriovi il Vecchio a Robertu Rossimu rkp. obsahující blíže nespecifikované dialogy. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)

1400–1403 Manuél Chrysoloras spolupracoval na latinském překladu spisu *Políteia* (*Ústava*) spolu s Ubertem Decembriem během svého lombardského působení v Miláně a v Pavii.
(WILSON, N. G., 1992, s. 21)

1405 Leonardo Bruni vlastnil rkp. obsahující dialogy *Gorgiás* a *Kratylos*. Bruni vlastnil též jiný rkp. obsahující *Faidóna*, jenž využil pro svůj překlad do latiny. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)

1415 Pravděpodobně Rinuccio Aretino da Castiglione přivezl z Konstantinopole rkp. obsahující dialogy *Axiochos* (pseudo-platónský), *Kritón* a *Euthyfrón*. Všechny tyto dialogy Rinuccio přeložil do latiny. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)

1418 Bartolomeo da Montepulciano vyhotovil kopie dialogů souborně nesoucích název *Opuscula* (*Menší díla*). Výbor zahrnoval i dialog *Prótagoras*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)

- 1420** V Benátkách Gerardos z Patry vyhotovil opis (Laur. 85.7) dle rkp. patřícího do vlastnictví Francesca Barbara. (WILSON, N. G., 1992, s. 25)
- před 1424** Leonardo Bruni měl k dispozici pro svůj překlad rkps. obsahující *Obranu, Kritóna a Faidra*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)
- 1424** Rinuccio Aretino da Castiglione byl vlastníkem rkp. obsahujícího pseudo-platónské *Horoi (Definitiones, Definice)*. Dílo bylo opsáno Ambrogiem Traversarim. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)
- 1424** V soupisu rkps. přivezených z Byzance uvádí Giovanni Aurispa dva obsahující kompletní Platónovo dílo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)
- 1425** V rkp. sbírce Antonia Corbinelliho se nalézaly rkps. Laur. Conv. suppr. 42, 54, 78, 103, 180, které zahrnovaly celé Platónovo dílo krom dialogů: *Kleitofón, Menexenos, Hippias větší a Hippias menší, Kritón, Obrana a Euthyfrón* se objevují ve třech kopiích; *Parmenidés* v duplikátu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)
- 1426** V katalogu knihovny rodu Viscontiů se nacházel rkp. obsahující dialogy *Kleitofón, Ústava, Tímaios, Kritias, Faidros a Zákony*. Tento rkp. dříve patřil Francesku Petrarkovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)
- 1427** Francesco Filelfo zmiňuje v seznamu rkps. přivezených z Byzance rkp. obsahující Platónovy *Listy*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)
- 1433** Ambrogio Traversari patřil ve sbírce Vittorina da Feltre v Mantově rkp. obsahující *Zákony, Listy a Ústavu*. (WILSON, N. G., 1992, s. 35)
- 1435** V Konstantinopoli Ióánnés Eugenikos věnoval Antoniu Cassarinovi korpus Platónových děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483) Pravděpodobně se jednalo o manuskript nyní nesoucí označení Cesena, Bibl. Malatest. MS D 28.4. Po Cassarinově skonu tento rkp. vlastnil nejspíš Pietro Perleone de Rimini. (HANKINS, J., 1994, Vol. II, s. 427). Srov. pozn. „před 1465“ infra.
- 1439** Cristoforo de Persona vyhotovil pravděpodobně na žádost Cosima de' Medici kopii kompletního Platóna (Laur. 85.9.) dle rkp., jehož byl majitelem Geórgios Gemistos Pléthón (HANKINS, J., 1990,

s. 158, pozn. 45, 46). V letech 1463 až 1470 tohoto korpusu využíval Marsilio Ficino ke svému převodu Platóna.

1444 Leonardo Bruni vytvořil opisy těchto dialogů: *Axiochos*, *Kleitofón*, *Euthydémos*, *Hippias větší a menší*, *Lachés*, *Lysis*, *Theagés*. Později se tento rkp. (Vat. Urb. gr. 32) dostal do knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 483)

před **1454** Francesco Barbaro vlastnil rkp. Platónových dialogů *Faidros*, *Symposion*, *Filébos*, *Parmenidés*, *Euthyfrón*, *Obrana*, *Kritón*, *Faidón*, *Kratylos* a jeho *Listy*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)

1455 V katalogu papežské knihovny Mikuláše V. se nacházely čtyři rkps. obsahující Platónova díla. Taktéž se zde objevuje zmínka o jiných rkps. zahrnujících *Zákony*, *Listy* a blíže nespecifikované „dialogy“. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)

před **1459** Giannozzo Manetti vlastnil rkps. Vat. Pal. gr. 173 (*Obrana*, *Faidón*, *Alkibiadés I*, *Gorgiás*, *Ménon* a výtahy), 175 (*Tímaios*, *Alkibiadés I a II*, *Hipparchos*, *Milovníci*, *Charmidés*, *Lachés*, *Lysis*, *Theagés*, *Euthyfrón*, *Prótagoras*, *Kritias*) a 177 (*Minós* a *Zákony*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)

1460 V soupisu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim svému synovi Battistovi se vyskytuje: rkp. obsahující *Dialogy*; jiný rkp. zahrnující pouze „nějaké dialogy“; třetí obsahující „mnoho dialogů“ a čtvrtý *Zákony*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)

1460 Seznam položek Aurispovy knihovny uvádí rkp. obsahující dialog *Tímaios*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)

před **1462** Palla Strozzi odvezl s sebou do Padovy rkp. obsahující Platónova díla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484) Možná se jednalo o rkp. Vind. Suppl. gr. 7 (z 11. stol.), jež později patřil do vlastnictví Donata Acciaiuoli, Strozziho vnuka. (DILLER, A., 1961, s. 316)

1463–1480 Marsilio Ficino měl při překladu do latiny k dispozici kompletního Platóna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)

před **1465** V knihovně Domenika Malatesty Novella se našel rkp. (Cesena, Bibl. Malatest. MS D 28.4). Jednalo se o kompletní korpus Platónových děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484) Později se jeho vlastníkem stal Giovanni Marco da Rimini, jež jej odkázal v roce 1474 františkánskému konventu v Ceseně. (HANKINS, J., 1994, Vol. II, s. 427–428).

- 1468** V katalogu sbírky odkázané kardinálem Bésariónem kostelu sv. Marka v Benátkách jsou zmíněny: dva rkps. obsahující kompletního Platóna; jeden zahrnující 38 dialogů a rkps. *Ústavy a Zákonů*. Obě díla obsažena v rkp. nesoucím označení Marc. gr. 187. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484) Rkps. Marc. gr. 186 a Marc. gr. 187 posloužily jako podklad pro Manuziovo vydání v roce 1513. (WILSON, N. G., 1992, s. 151)
- 1468** Emanuel z Konstantinopole daroval Georgiovi z Nevillu, arcibiskupovi v Yorku, rkp., jenž mimo jiné obsahoval dopisy tradici připisované Platónovi. Manuskript nyní nese označení Leiden, Univ. Bibl., Voss. gr. 56. (BOTLEY, P., 2012, s. 195, pozn. 44)
- 1475** Katalog papežské knihovny Sixta IV. uvádí: a) rkp. obsahující celého Platóna; b) tři rkps. zahrnující část jeho díla; c) tři rkps. obsahující *Dialogy*; d) dva rkps. s osmnácti dialogy; e) jeden rkp. obsahující 25 dialogů. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)
- 1480** Kónstantinos Laskaris vyhotovil kopie *Ústavy, Listů* a výtahů z některých dialogů v době svého messinského působení. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)
- před **1480** Francesco Filelfo vlastnil rkp. obsahující *Ústavu, Axiocha* a *Gorgia* (Paris gr. 2110). Dále byl majitelem rkp. zahrnujícího pseudo-platónské *Definice* (Laur. 81.20). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)
- před **1482** V knihovně urbinského vévody Federiga da Montefeltro se nalézal rkp. obsahující dialogy *Kratylos* a *Filébos*. Manuskript nyní nese označení Vat. Urb. gr. 33. Ve sbírce se nacházel i jiný manuskript zahrnující dialog *Kratylos*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)
- 1486** Rkp. obsahující Platóna je zmiňován v katalogu sbírky Lorenza de' Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)
- 1488** Rkp. *Zákonů* (asi Laur. 80.17) se dostal do sbírky Lorenza de' Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)
- 1490** Katalog knihovny Giorgia Vally zmiňuje rkp. obsahující dialog *Parmenidés*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 484)
- 1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se objevují záznamy: a) o rkp. kompletního Platóna (možná Laur. 59.1 a Laur. 85.9); b) o rkp. obsahujícího *Ústavu* (možná Laur. 80.7); c) o rkp.

obsahujícího *Zákony* (možná Laur. 80.17). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)

PLÓTÍNOS

- 1424** Giovanni Aurispa zmiňuje ve svém seznamu rkp. obsahující kompletního Plótína. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1427** Ve Filelfově soupisu zasláném do Florencie se vyskytuje záznam o rkp. obsahujícím Plótína. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1431** Z inventáře majetku Palla Strozziho se dozvídáme o rkp. obsahujícího Plótína (na papíře). Mohlo se jednat o rkp. Paris. gr. 1976 ze 13. století. (DILLER, A., 1961, s. 315)
- 1431(?)** Ióannés Argyropulos vyhotovil kopii díla *Enneades* (*Enneady, Devítky*). Jedná se o rkp. nyní nesoucí označení Paris gr. 1970). (WILSON, N. G., 1992, s. 89, 177, pozn. 14)
- před **1433** V knihovně Pietra Mianiho se nalézal rkp. Plótína. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- před **1446** Rkp. obsahující *Enneades I–VI* (Laur. 85.15) je opatřen přípisem, že byl ve vlastnictví Leonarda Giustinianiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- před **1454** Francesco Barbaro byl majitelem rkp. obsahujícího Plótína. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1460** Ióannés Skutariotés vytvořil opis díla *Enneades*. Kopie nese označení Paris gr. 1816. (DEVRESSE, R., 1954, s. 318)
- 1462** Katalog knihovny Palla Strozziho obsahuje záznam o rkp. obsahujícího Plótína. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1468** V katalogu Bésariónova souboru se vyskytoval zápis o dvou rkps. obsahujících Plótína. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1484–1486** Marsilio Ficino se podjal úkolu převodu Plótínova spisu *Enneades*. Latinský překlad byl vydán roku 1492.
- 1490** Ióannés Laskaris spatřil v knihovně Giorgia Vally rkp. obsahující Plótínovo dílo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1492** Zmínka o rkp. obsahujícího Plótína se nacházela v katalogu sbírky Lorenza de' Medici. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)

PLÚTARCHOS

- kol. **1400** Manuél Chrysoloras věnoval Pietru Paolu Vergeriovi il Vecchio rkp. obsahující Plútarcha. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1405** Leonardo Bruni si uložil u Niccolò Niccolioho rkp. obsahující některé biografie z díla *Bioi paralléloi* (*Životopisy slavných Řeků a Římanů, Srovnávací životopisy*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1408** Ambrogio Traversari zahlédl ve sbírce Pietra Mianioho blíže nespecifikovaný rkp. Plútarcha. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1411** Guarino Guarini přeložil do latiny pojednání *Peri paidón agogés* (*De liberis educandis, O výchově dětí*).
- 1415** Rkp. obsahující dílo *Quid principem deceat* pravděpodobně přivezl Rinuccio Aretino da Castiglione z Konstantinopole. Rinuccio vytvořil po roce 1423 latinský překlad spisu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1419** Cristoforo da Buondelmonti vlastnil rkp. (Laur. 69.34) obsahující deset portrétů z *Životopisů*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- kol. **1420** Bartolommeo da Montepulciano přivezl z řeckého Východu rkp. Plútarcha. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1423** Giovanni Aurispa ve svém seznamu zmiňuje rkp. obsahující *Životopisy* a jiný rkp. vzácných děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se vyskytovaly rkps. Laur. Conv. suppr. 169 a Laur. Conv. suppr. 206, které dohromady obsahují kompletní *Životopisy slavných Řeků a Římanů* krom biografii *Agésiláa, Pompeia, Galby* a *Othona*. Corbinelli byl dále majitelem rkps. Laur. Conv. suppr. 26 a Laur. Conv. suppr. 47, jež společně zahrnují 23 položek z díla *Éthika* (*Moralia, Charaktery*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- před **1427** Ióánnés Chrysoloras věnoval Strozsimu rkp. zahrnující kompletní *Životopisy slavných Řeků a Římanů*. Jedná se bezesporu o rkp. nesoucí označení Vat. Urb. gr. 96 (na pergamenu), jenž byl vytvořen na objednávku Ióanna Chrysolora roku 1416. Autorem části kopie byl Stefanos z Medey. Opis byl vytvořen pro Ióanna Chrysolora, synovce Manuéla Chrysolora na podkladě znění obsaženém v rkp. Oxon. Canon. gr. 93, jenž vznikl kolem roku 1362 v Místře. Autorem této starší rkp. verze byl Manuél

- Tzykandylés. Tento rkp. přivezl v roce 1427 Filelfo do Itálie a předal jej Strozzimu. (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 308, 311, 313; DILLER, A., 1961, s. 316; GANCHOU, T., 2005, s. 220; ROLLO, A., 2002, s. 48, pozn. 55)
- 1427** Francesco Filelfo zmiňuje v soupisu rkps. přivezených z Byzance rkp. obsahující dílo *Éthika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485)
- 1428** Na žádost Cristofora Garatona vytvořil v Konstantinopoli Geórgios (nebo Manuél) Chrysokokkés rkp. obsahující Plútarchovy *Životopisy*. Manuskript nese označení Vat. gr. 1007 (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 326)
- 1429** V Mantově vyhotovil Gerardos z Patry na zakázku Vittorina da Feltre kopii *Životopisů* (Laur. 69.1). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 485; srov. CATALDI PALAU, A., 2008, s. 312) Možná, že se jednalo o tentýž rkp., jenž spatřil Traversari v knihovně Vittorina da Feltre v roce 1433.
- 1433** Piero Candido Decembrio vlastnil rkps. obsahující dohromady patnáct biografií *Životopisů* (Pal. gr. 168, Pal. gr. 169 a Ambr. R. 68). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1433** Ambrogio Traversari spatřil v knihovně Pietra Tommasiho rkp. *Charakterů*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1434** Palla Strozzii si na svém odchodu z Florencie vzal s sebou do Padovy rkp. Plútarcha. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- kol. **1435** V době svého mantovského působení spjatého se školou Vittorina da Feltre vytvořil kopista Gerardos z Patry opis Plútarchových *Životopisů* (Laur. 69.1). (WILSON, N. G., 1992, s. 38)
- 1436** Na objednávku Francesca Filelfa byla vyhotovena kopie (Laur. 5.7) zahrnující sbírku výroků pod názvem *Apothegmata*, dále *De oraculorum defectu*, *De Homero* a jiné. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1437** Giannozzo Manetti byl majitelem rkps. Vat. Pal. gr. 167 (*De fortuna et virtute Alexandri* a devět portrétů z *Životopisů*) a Vat. Pal. gr. 169 (devět biografií z *Životopisů*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- před **1444** Leonardo Bruni vlastnil rkp. obsahující *Životopisy* a *Charaktery* (Vat. Urb. gr. 97). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1444** Ciriaco d'Ancona vlastnil rkp. (Vat. gr. 1309) obsahující třináct částí spisu *Moralia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)

- 1455** Katalog knihovny Mikuláše V. se zmiňuje: a) o čtyřech rkps. kompletních Plútarchových děl; b) o rkp. obsahujícím *Charaktery*; c) o rkp. obsahujícím pouze části z tohoto díla. Další tři rkps. obsahovaly: celé *Životopisy slavných Řeků a Římanů*; třináct portrétů z *Životopisů* a rkp. pouze s šesti biografiemi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1456** Ióannés Rosos na žádost kardinála Bésarióna vytvořil kopii Plútarchových *Životopisů* (Marc. gr. 384). (BIANCA, C., 2015, s. 7)
- 1457** Giovanni Aurispa získal od F. Biliottiho rkp. (Vat. Pal. gr. 170, Vat. Pal. gr. 192) obsahující *Charaktery*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1460** Guarino Guarini se zmiňuje v soupisu odkázaných rkps. synovi Battistovi o manuskriptu obsahujícím některé biografie z *Životopisů*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1460** Kónstantinos Laskaris v době svého milánského působení vyhotovil opisy těchto Plútarchových děl: *Apofthegmata rom. et gr.*, *Apofthegmata laconica*, *Antiqua laced. institutio*, *Vita Homeri*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1464** Kónstantinos Laskaris vytvořil v Miláně kopii díla *De fato* (*O osudu*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- kol. **1465** Leonoro di Leonori vlastnil rkp. (Vat. gr. 1308), jenž obsahoval pět Plútarchových menších děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky zmiňuje rkps., které obsahovaly: *Charaktery*, 48 biografii z *Životopisů* a spis *Opuscula* (Menší díla). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1475** Katalog knihovny Sixta IV. uvádí: a) *Charaktery* v šesti kopiích; b) rkp. obsahující části z tohoto díla ve dvou opisech; c) tři biografie z *Životopisů* ve třech kopiích; d) rkp. obsahující dva *Životopisy* a e) výbory. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- 1480** Antonios Damilas vyhotovil kopii částí *Charakterů* (Laur. 56.4). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- před **1481** Francesco Filelfo byl vlastníkem rkps. Laur. 56.7 (*Apofthegmata*) a Laur. 80.22 (obsahující 31 částí z *Charakterů* a z *Životopisů* biografie *Galby* a *Othona*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)
- před **1482** V katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro se vyskytují záznamy o dvou rkps. obsahujících

Životopisy a dvou rkps. zahrnujících *Charaktery*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)

1482 V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se našel jeden rkp. obsahující Plútarcha. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 486)

1490 V katalogu knihovny Giorgia Vally se objevuje záznam o dvou rkps. díla *Moralia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)

před **1492** V knihovním katalogu Lorenza de' Medici se objevují záznamy o rkp. *Životopisů* a rkp. obsahujícím *Charaktery*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)

před **1494** Angelo Poliziano vlastnil rkp. (Laur. 57.4), který obsahoval 26 částí z *Charakterů* a 6 *Životopisů*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)

1496 Pietro Candido (Petrus Candidus, Pietro da Portico) přivezl z Kréty manuskript Laur. Redi. 15. Tento rkp. mimo jiné obsahuje kopii spisu *Consolatio ad Apollon*. Manuskript vznikl před rokem 1489. Jeho autory byli Antonios Damilas a Lorenzo Loredan (Lauretano), kopisté spjatí s intelektuálním kroužkem soustředěným kolem osoby Michaéla Apostolise. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487; CICCOLELLA, F., 2008, s. 172)

PSEUDO-PLÚTARCHOS

před **1464** Francesco Filelfo byl majitelem rkp. obsahující dílo *De philosophorum placitis*. (WILSON, N. G., 1992, s. 52)

POLYBIOS Z MEGAPOLE

1421 Leonardo Bruni využíval rkp. Polybia pro vlastní parafráze ve své knize *De primo bello punico* (*O první válce punské*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)

1425 V knihovně Antonia Corbinelliho se nacházel rkp. díla *Historiai* (*Dějiny*) (Brit. Mus. 11728 = Lond. Addit. 11728). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487) Autorem kopie byl Stefanos z Medey. Opis vznikl roku 1416. (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 311)

1427 O rkp. Polybia (nespecifikovaného obsahu) se zmiňuje soupis manuskriptů, které přivezl Francesco Filelfo z Byzance. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)

- před **1431** Palla Strozzi vlastnil rkp. obsahující Polybia. Mohlo se jednat o manuskript Urb. gr. 102, jež pochází z 11. století. (DILLER, A., 1961, s. 316)
- 1455** Katalog knihovny Mikuláše V. uvádí rkp. obsahující Polybia. Možná, že se jednalo o tentýž rkp., jež využíval při svém převodu Niccolò Perotti. Perottioho převod knih I–V vznikl v tomto roce. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)
- 1460** Rkp., jež obsahoval šest knih díla *Historiai*, je zmíněn v seznamu rkps. odkázaných Guarinem Guarini svému synovi Battistovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487) Pravděpodobně se jednalo o manuskript Urb. gr. 102. (DILLER, A., 1961, s. 319)
- 1468** Katalog Běssariónovy knihovny zmiňuje rkp. obsahující Polybia. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)
- 1475** Katalog papežské knihovny Sixta IV. uvádí záznam o rkp. Polybia. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)
- před **1482** Záznam o rkp. obsahujícím Polybia je uveden v katalogu sbírky urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)
- 1488** V knihovně Lorenza de' Medici se našel rkp. (možná Laur. 69.9) obsahující dílo *Historiai*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)
- 1490** Ióánnēs Laskaris spatřil v knihovně Ermolaa Barbara rkp. obsahující Polybia. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 487)

PORFYRIOS Z TYRU

- 1433** Ambrogio Traversari zahlédl v knihovně Pietra Tommasiho rkp. obsahující Porfyriův komentář k Ptolemaiovu dílu *Musica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- před **1454** Francesco Barbaro vlastnil rkps. obsahující dílo *Eisagógē eis tas Aristotelús Katégorias (Úvod k Aristotelovým Kategoriiím)* a komentář k Ptolemaiovu dílu *Musica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- 1468** V katalogu Běssariónovy sbírky se vyskytovaly záznamy o rkps. obsahujících Porfyriovy komentáře k Aristotelovu dílu *Categoriae* a Ptolemaiovu spisu *Musica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- před **1480** Michaél Apostolis vytvořil kopii díla *Eisagógē*. Rkps. nyní nesou označení Pal. gr. 72 a Pal. gr. 360. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)

- před **1482** V knihovně urbinského vévody Federiga da Montefeltro se nalézal rkp. obsahující *Eisagógé* a rkp. *Peri Plotinú biú kai téš taxeós tón biblión autú* (*Vita Plotini, O Plóttínově životě a o uspořádání jeho spisů*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- 1485** Giovanni Pico della Mirandola zapůjčil Angelu Polizianovi rkp. obsahující Porfyriovo dílo *Peri apochés empsychón* (*De abstinentia, O zdržování se masa živočichů*). Manuskript nyní nese označení Paris gr. 3069. (GRAFTON, A., 1997, s. 129)
- 1490** Ióánnés Laskaris spatřil rkp. komentáře k Ptolemaiovu dílu *Musica* v knihovně Giorgia Vally. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- před **1492** Katalog knihovny Lorenza de' Medici zmiňuje jeden rkp. Porfyria (blíže nespecifikovaného) a jeden rkp. obsahující Porfyriův *Úvod k Aristotelovým Kategoriiám* (Laur. 72.3 a Laur 71.30?). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)

PROKLÓS

- 1424** Giovanni Aurispa zmiňuje v seznamu rkps. přivezených z Byzance jeden rkp., jež obsahoval kompletního Prokla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- 1425** V pozůstalosti Antonia Corbinelliho se nalézaly dva manuskripty obsahující Proklova díla. První rkp., jež nyní nese označení Laur. Conv. suppr. 78, zahrnoval komentář k Parmenidovi. Druhý rkp. (Laur. Conv. suppr. 103) obsahoval dílo *Eis tén Platónos theologian* (*Theologia Platonica, K Platónově teologii*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- 1427** V seznamu Francesca Filelfa se nachází zmínka o rkp. nazvaném *In Platonem*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- 1437** Mikuláš Kusánský během svého konstantinopolského ziskal rukopis obsahující *Eis tén Platónos theologian*. (MORAN, D., 2011, s. 240)
- před **1459** Gianozzo Manetti vlastnil rkp. obsahující Proklovy *Hymny*. Manuskript nyní nese označení Vat. Pal. gr. 178. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- 1459** Geórgios z Trapezuntu přeložil Proklův komentář k *Parmenidovi* na žádost Mikuláše Kusánského. Latinská verze nese označení Volterra Guarnacci 6201. Při převodu měl Geórgios z

- Trapezuntu k dispozici znění Ambr. B 165. (MACÉ, C., STEEL, C., D'HOINE, P., 2009, s. 242, 252)
- před 1464** Pietrus Balbus Pisanus (Pietro Balbi) přeložil na podnět Mikuláše Kusánského Proklovo dílo *Eis tén Platónos theologian*. Tato latinská verze ve vlastnictví kardinála Mikuláše Kusánského byla obsažena v rkps. nyní nesoucích označení Cus. Hospit. S. Nicolai 185 a Harleian. 3262. (GRABMAN, M., 1929/1930, s. 87)
- 1468** V katalogu knihovny, kterou kardinál Běssarión odkázal kostelu sv. Marka v Benátkách, byl Proklos zastoupen v rkps. obsahujících: a) kompletní Proklovo dílo; b) spis *Astronomia* (nespecifikovaného obsahu); c) *Geometria*; d) *Theologia Platonica*; e) „*Christomachia*“ (pravděpodobně se jednalo o dílo *Institutio Theologica*); f) komentáře k dialogu *Tímaios* (ve dvou kopiích), *Parmenidés* a *Alkibiadés I*; g) komentáře k Platónovi blíže nespecifikované. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- 1475** V katalogu knihovny Sixta IV. se objevuje záznam o rkp. obsahujícím komentář k Ptolemaiovu astrologickému spisu *Mathématiké syntaxis tetrabiblos* (*Tetrabiblos*, lat. *Quadripartitum*, *Matematické pojednání ve čtyřech knihách*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- 1487** Ióánnés Rosos vytvořil kopii Proklova díla. Opis nese označení Paris gr. 2452. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- kol. 1488** Niccolò Passera Della Porta vlastnil rkp. obsahující Proklovy *Hymny*. Manuskript nese označení Ambr. S 31 sup. (WILSON, N. G., 1992, s. 115)
- 1488** Marsilio Ficino přeložil Proklovi připisované dílo *De sacrificio et magia*. Dochoval se řecký text spisu v rkp. Vallicelliano F 20, jenž byl ve Ficinově vlastnictví. Manuskript obsahuje Ficinovy vlastnoruční poznámky. (GARIN, E., 1993, s. 70, pozn. 6)
- 1489** Lorenzo de' Medici zapůjčil Démétriu Chalkondylovi rkp. obsahující Proklův komentář k *Tímaiovi*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- 1492** Ióánnés Laskaris během svých akvizic v oblastech řeckého Východu získal rkp. (nyní označený jako Laur. 80.9), jenž obsahoval do té doby na latinském Západě neznámý Proklův komentář k Platónově *Ústavě*. V témže roce měl Marsilio Ficino možnost se s tímto dílem blíže seznámit. (WILSON, N. G., 1992, s. 95)

- před **1492** Katalog knihovny Lorenza de' Medici uvádí dva rkps. obsahující komentář k *Tímaiovi*. Jedním z manuskriptů mohl být Laur. 27.20. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488)
- před **1494** V katalogu knihovny Giovannioho Pika della Mirandola se nacházely záznamy o rkps. obsahujících Proklův komentář *Eis to próton tón Eukleidú stoicheión* (*K 1. knize Eukleidových Základů*) a *Hymnoi*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 488) Pico della Mirandola vlastnil též rkp. obsahující dílo *Eis tén Platónos theologian* (*K Platónově teologii*). Tento manuskript je identifikován jako Bodleianus Land. gr. 18. V roce 1498 jej zakoupil z Pikovi pozůstalosti kardinál Domeniko Grimani. (MONDRAIN, B., 1991/1992, s. 382)

PTOLEMAIOS, KLAUDIOS (KLAUDIUS PTOLEMAEUS)

- před **1405** Jacopo Angeli da Scarperia začíná pracovat na překladu Ptolemaiova díla *Geógrafiké hyfégésis* (*Cosmographia, Geographia, Zeměpisný úvod, Geografie*) pod vedením Manuála Chrysolora. Překlad byl dokončen roku 1410. (HANKINS, J., 2002, s. 183, pozn. 17; HUNGER, H., 1969, s. 101, pozn. 26) Řecký rkp. Ptolemaiova díla patřící Chrysolorovi nese nyní označení Vat. Urb. gr. 82. (NELSON, R. S., 1995, s. 219)
- 1405** Leonardo Bruni si u Niccola Niccolioho uložil rkp. obsahující dílo *Geógrafiké hyfégésis*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- před **1431** Palla Strozzi vlastnil rkp. Vat. gr. 1594 obsahující dílo *Mathématiké syntaxis* (*Magna constructio, Almagest, Matematická soustava*). Manuskript pochází z 9. století. (DILLER, A., 1961, s. 316)
- 1431** V Římě Giordano Orsini vlastnil rkp. Ptolemaia. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- 1433** Vittorino da Feltre vlastnil rkp. obsahující Ptolemaiův spis *Harmonika* (*Musica, Harmonie*). Autorem kopie díla byl Petrus Creticus. Manuskript nyní nese označení Naples III C 1. (WILSON, N. G., 1992, s. 36, 38)
- 1433** V knihovně Pietra Tommasiho se nalézal rkp. obsahující dílo *Harmonika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- 1434** Palla Strozzi odvezl s sebou do Padovy rkp. obsahující Ptolemaia (blíže nespécifikovaného obsahu). (BOLGAR, R. R.,

- 1977, s. 489) Pravděpodobně se však mohlo jednat o rkp. Vat. Urb. gr. 82, jež obsahoval spis *Geógrafiké hyfégésis*. Dílo bylo opatřeno mapami. (ROLLO, A., 2002, s. 55, pozn. 87) Rkp. byl vytvořen kol. roku 1300 v intelektuálním prostředí Maxima Planúda.
- kol. **1440** Ciriaco d'Ancona zmiňuje rkp. obsahující dílo *De astrologia (O astrologii)* v soupisu vlastněných rkps. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- před **1445** V knihovně mantovské školy Vittorina da Feltre se nacházel rkp. Ptolemaiovy *Geografie*. Nelze tvrdit, zda se jednalo o originál či o latinský překlad Jacopa da Scarperia. (WILSON, N. G., 1992, s. 40)
- poč. **50. let** Ióánnés Rosos vytvořil na Bésariónovu objednávku opis Ptolemaiovy *Geografie*. Manuskript nese označení Marc. gr. Z 388 (=333). Pro krétského kopistu mohl představovat předlohu kodex Vat. Urb. gr. 82 (NELSON, R. S., 2004, s. 519, 520)
- 1454** Francesco Barbaro byl majitelem rkp. obsahujícím dílo *Harmonika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- 1455** Katalog knihovny Mikuláše V. uvádí zmínky o třech rkps. obsahujících dílo *Mathématiké syntaxis (Matematická soustava)* a o jednom rkp., jež zahrnoval spis *Geógrafiké hyfégésis (Zeměpisný úvod)*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- před **1460** V katalogu knihovny Sozomena da Pistoia je zmíněn neúplný rkp. obsahující Ptolemaia. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- 1462** Katalog knihovny Palla Strozziho zmiňuje rkp. obsahující Ptolemaiovo dílo *Geógrafiké hyfégésis*, jež dříve patřil Manuélu Chrysolorovi. S největší pravděpodobností se jednalo o rkp., jež nyní nese označení Vat. Urb. gr. 82. Manuskript se později dostal do knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (NELSON, R. S., 1995, s. 219; NELSON, R. S., 2004, s. 518)
- 1465** Dominico di Dominicis vlastnil rkp. díla *Tabulae (Tabulky)*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- 1468** V katalogu Bésariónovy knihovny jsou zmíněny rkps. obsahující díla: a) *Geógrafiké hyfégésis* (dvě kopie); b) *Harmonika* (tři kopie); c) *Tabulae*; d) *Mathématiké syntaxis tetrabiblos (Tetrabiblos, Matematické pojednání ve čtyřech knihách)* (dvě kopie); e) *Mathématiké syntaxis*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)

- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou uvedeny záznamy o těchto rkps: a) pět rkps. obsahujících dílo *Mathématiké syntaxis* (jeden neúplný); b) tři rkps. díla *Harmonika*; c) jeden rkp. obsahující dílo *Geographia* a d) jeden (?) rkp. obsahující *Tetrabiblos*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- před **1480** Michaél Apostolis vytvořil kopii spisu *Geógrafiké hyfégésis* (Vat. Pal. gr. 314). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- před **1482** Katalog knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro uvádí rkp. obsahující dílo *Geographia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489) S největší pravděpodobností se jednalo o rkp. Vat. Urb. gr. 82. (NELSON, R. S., 1995, s. 219) Rkp. Vat. Urb. gr. 82 (pocházející ze 13. stol.) obsahuje poznámku *Visto per mi franco da lucha*. Francesco da Lucca mohl být agentem ve službách Federiga da Montefeltro. (DILLER, A., 1961, s. 315)
- 1490** V katalogu sbírky Giorgia Vally se vyskytuje zmínka o rkp. obsahujícím dílo *De astrolabe (O astrolábu)*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici je záznam o jednom rkp. díla *Harmonika* a jiném obsahujícím *Tetrabiblos*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)
- 1518** V Mantově Michal Damascenos vytvořil kopii *Mathématiké syntaxis* (Paris gr. 2393). (DEVRESSE, R., 1954, s. 320)

SEXTOS EMPEIRIKOS (SEXTUS EMPIRICUS)

- 1427** Francesco Filelfo se zmiňuje o rkp. Sexta Empeirika v seznamu vlastněných rkps., jež získal během svého pobytu v Byzanci. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489) Rukopis byl identifikován jako Laur. 85.19. (WILSON, N. G., 1992, s. 51–52)
- 1465** Tomasso Prodormita vyhotovil kopii rkp., který byl uložen v knihovně florentského kláštera sv. Marka a jež dříve získal Giorgio Antonio Vespucci. Tento rkp., jenž nyní nese označení Laur. Plut. 85.2, posloužil k hlubšímu studiu Gianfrancesku Pikovi. Girolamo Savonarola vyzval Vespucciho, aby se spolu se Zenobim Acciaiuolim, ujal překladu do latiny. (Srov. GARIN, E., 1993, s. 91)
- 1468** V katalogu Bésariónovy sbírky se vyskytuje záznam o rkp. obsahujícím dílo Sexta Empeirika. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)

Jednalo se o manuskript nyní označovaný jako Marc. gr. 262.
(WILSON, N. G., 1992, s. 51–52)

1475 Katalog knihovny Sixta IV. uvádí zmínku o rkp. obsahujícím dílo Sexta Empeirika. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)

před **1492** Tři rkp. Sexta Empeirika obsahovala knihovna Lorenza de' Medici. Jedním z nich možná byl Laur. 85.11.
(BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)

kolem **1500** Giovanni Lorenzo přeložil části z knih *Pros mathematicús* (*Adversus mathematicos, Proti matematikům*) do latiny. Rkp. překladu se nachází ve Vatikánské knihovně. Nese označení Vat. lat. 2990, f. 266r–381v. (GARIN, E., 1993, s. 91)

SIMPLIKIOS

1441–1443 V době svého padovského působení Ióánnés Argyropulos vytvořil kopii Simplikiova komentáře k Aristotelově *Fyzice* pro svého přítele Palla Strozziho, jenž mu s opisem pomáhal (Paris gr. 1906 a Paris gr. 1907–9). (DEVRESSE, R., 1954, s. 318; DILLER, A., 1961, s. 314; WILSON, N. G., 1992, s. 86, 114)

před **1468** V Běssariónově sbírce se nacházel jednak rkp. (Marc. gr. 491) obsahující Simplikiův komentář k Aristotelovu spisu *Peri úranú* (*De caelo, O nebi*). (WILSON, N. G., 1992, s. 63) a jednak rkp. (Marc. gr. 413; na pergamenu) zahrnující vedle Pausánia též Simplikiův komentář k pojednání *De anima* (*O duši*). (DILLER, A., 1957, s. 170)

STRABÓN Z AMASEIE

před **1423** Geórgios (nebo Manuél) Chrysokokkés vytvořil na objednávku Giovanniho Aurispy rkp. obsahující Strabónovo dílo *Geógrafika* (*Geographia, Geografie*). Manuskript nese označení *Moscoviensis* gr. 506 (= *Moscoviensis* Syn. gr. 204). Podkladem pro Chrysokokka byl rkp. pocházející z 10. století, jenž nese označení Par. gr. 1397. (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 324, 325)

1423 Giovanni Aurispa zmiňuje ve svém seznamu rkps. přivezených z Byzance manuskripty, které obsahovaly dvě Strabónova díla *De situ orbis* a *Civitatum conditores*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 489)

- 1423** Geórgios (či Manuél) Chrysokokkés vytvořil na objednávku Francesca Filelfa dle znění Strabónovy *Geografie* obsaženém v rkp. Moscoviensis gr. 506 verzi Escorial Strabo (Scor. T. II. 7). Později měl tyto rkps. Guarini k dispozici při překladu Strabónova díla do latiny. Nicméně nebyl jejich majitelem. (DILLER, A., 1961, s. 321) Moscoviensis gr. 506 nebyl od roku 1441 ve Filelfově vlastnictví. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
- 1438** Ve Florencii se v době konání Florentsko-ferrarského sněmu objevuje rkp. Marc. gr. 11.6. (WILSON, N. G., 1992, s. 56)
- 1447** Ciriaco d'Ancona vlastnil rkps. obsahující prvních deset knih *Geografie*, jež byly vytvořeny na jeho objednávku v Konstantinopoli. Tyto manuskripty jsou identifikovány jako: Eton Strabo 141 a Vat. Laur. 28.15. V letech 1447–1448 je měl Ciriaco s sebou při pobytu na Peloponésu. (DILLER, A., 1961, s. 321) Autorem opisu Eton Strabo 141 byl Theodóros Agallianus, jenž kopii vytvořil na přelomu roku 1446/47. (DILLER, A., 1954, s. 31; FIACCADORI, G., ELEUTERI, P., 1996, s. XXV; FRYDE, E. B., 1983, s. 74.)
- 1449** Ciriaco d'Ancona přichází do Ferrary. Guarino Guarini se tak mohl blíže seznámit s jeho dvěma rkps. obsahujícími prvních deset knih Strabónovy *Geografie* (Eton Strabo 141 a Vat. Laur. 28.15). Pravděpodobně prostřednictvím Theodora Gazy, jenž na konci roku odchází z Ferrary do Říma, se druhý rkp. (Vat. Laur. 28.15) dostává do rukou Gregoria Tifernata. Jinými rkps. obsahujícími *Geografii*, které měl Guarino k dispozici, byly Moscoviensis gr. 506 a Vat. gr. 174 (viz záznam k roku 1423). Vat. gr. 174 (*exemplar pontificis*) patřil kardinálu Isidorovi (Isidore Ruthenus), metropolitovi Kyjeva a veškeré Rusi. Guarinův překlad byl dokončen v roce 1458 (holograf: Canonic. lat. 301, Bodleian Library). Latinský překlad knih XI–XVII Gregoria Tifernata byl dokončen kolem roku 1455. (DILLER, A., 1961, s. 321; WILSON, N. G., 1992, s. 56, 171, pozn. 13)
- 1456** V knihovně Ludovika III. Ferrarského se nacházel rkp. obsahující Strabóna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
- 1466** Démétrios Raul Kabakés přivezl do Říma Pléthónův autograf Vat. gr. 173, jenž obsahoval Strabónův text. (DILLER, A., 1975, s. 145).

- 1468** Katalog Bésariónova souboru obsahuje zmínku o rkp. (pravděpodobně kompletním) díla *Geógrafika*. Soupis obsahuje údaje o dalších neúplných rkps: a) jeden rkp. zahrnující knihy X–XII; b) další rkp. knihy XI–XVII; c) rkp. s výtahy ze Strabónova díla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490) Jeden rkp. obsahující Strabóna, jenž byl součástí Bésariónovy sbírky, byl identifikován jako Marc. gr. 377 (=895). Tento manuskript vznikl mezi lety 1410–1440. (FIACCADORI, G., ELEUTERI, P., 1996, s. XXV, obr. xa-b)
- 1475** V katalogu knihovny Sixta IV. je uveden záznam o rkp. obsahujícím Strabóna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
- před **1481** Francesco Filelfo byl majitelem rkp. Escorial, T. II, 7. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
- před **1482** V katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro se vyskytuje zmínka o rkp. obsahujícím Strabónovo dílo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
- 1492–1494** Michaél Trivolis vytvořil ve Florencii opis *Geografie* pro Ióanna Laskarise. (SINICYNOVÁ, N. V., 2013, s. 26, 41)
- před **1492** V katalogu sbírky Lorenza de' Medici se nachází údaj o dvou rkps. obsahujících Strabóna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
- před **1494** Angelo Poliziano vlastnil rkp. obsahující dílo *Geografie* (Laur. 28.19). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)

SYNESIOS Z KYRÉNY

- před **1445** V knihovně mantovské školy Vittorina da Feltre se nacházel rkp. obsahující Synesia z Kyrenaiky. (WILSON, N. G., 1992, s. 40)
- 1455** V katalogu knihovny Mikuláše V. se vyskytuje záznam o rkp. obsahujícím *Epistolai* (*Epistolae, Listy*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky uvádí rkps. zahrnující *Řeči* a *Listy*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou zmínky o rkps. obsahujících: a) *Listy* (dvě kopie, přičemž jedna z nich pochází z papežských akvizic Mikuláše V.); b) *Opera varia* (*Různá díla*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)

- 1475** Theodóros Gaza vyhotovil kopii třech Synesiových děl pro Francesca Filelfa (Vat. gr. 1334). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
před **1481** Francesco Filelfo byl pravděpodobně autorem opisu obsaženého v rkp. nyní nesoucím označení Laur. 57.6. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
před **1482** Rkp. obsahující *Listy*, se nacházel v knihovně urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
před **1487** A. Petrucci vlastnil rkp. obsahující *Laus calvitii* (*Chvála plešatosti*). Manuskript nyní nese označení Paris gr. 2465. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
1490 V knihovně Giorgia Vally se nalézal rkp. obsahující *Epistolai*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
před **1494** Angelo Poliziano byl majitelem rkp., jenž obsahoval na 79 dopisů (Laur. 59.35). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)

THEMISTIOS Z PÁFLAGONIE

- 1402** V Miláně byl vytvořen opis Themistiova komentáře k Aristotelovu spisu *O duši*. Rkp. je nyní identifikován jako Paris gr. 1851. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490)
1462 V katalogu knihovny Palla Strozziho se vyskytují záznamy o rkp. obsahujícím *Orationes* a dva rkp. Themistiova komentáře k Aristotelově *Fyzice*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 490–491)
Orationes: nyní Ambros. J 22 sup. (gr. 455); komentáře: nyní možná Breslau Magd. 1442 a Vat. gr. 1025. (DILLER, A., 1961, s. 314)
1468 Katalog Bésariónova souboru uvádí: a) neúplný rkp. obsahující *Orationes*; b) dva rkps. obsahující „komentáře k Aristotelovi“ a c) rkps. obsahující komentáře k Aristotelovým dílům *Analytica Posteriora*, *De anima* a *Physica*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
před **1482** Rkp. obsahující 6 řečí je zmíněn v katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
1490 Ióánnés Laskaris spatřil v knihovně Gioacchina della Torre rkp. obsahující komentáře k Aristotelově spisu *O duši*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)

- 1491** Ióánnés Laskaris zahlédl v klášteře Santa Giustina rkp. obsahující Themistiův komentář k Aristotelově *Fyzice*. Manuskript nyní nese označení Breslau Magd. 1442 (Just. 482). (DILLER, A., 1961, s. 314)
- 1491** Ve Veroně F. Bernardo vytvořil kopii *Orationes* IV, V, VII, IX a X. Manuskript je nyní označen jako Paris gr. 2960. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
- před **1494** V katalogu knihovny Giovanniho Pika della Mirandola je zmíněn rkp. obsahující *Orationes*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)

THEOFRASTOS

- 1414** Giovanni Aurispa v roce 1421 uvádí v soupisu vlastněných rkps. jeden, jenž obsahoval některá Theofrastova díla. Jednalo se pravděpodobně o týž rkp., jenž nabyt během své první cesty na řecký Východ v letech 1413–1414. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
- 1423** Aurispa v době svého římského působení zmiňuje v seznamu zaslaném do Florencie rkp. obsahující *Opuscula* (*Menší díla*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se nalézal rkp. obsahující dílo *Éthikoi charakterés* (*Charaktery*) Manuskript je označen jako Laur. Conv. suppr. 110. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
- 1427** Francesco Filelfo zmiňuje v soupisu rkps. získaných v Byzanci jeden rkp., jenž obsahoval *Menší díla*. Pravděpodobně se jednalo o Vat. Urb. gr. 108. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
- 1430** Ambrogio Traversari spatřil v knihovně Niccola Niccolioho rkp. obsahující dílo *De plantis* (*Historia plantarum*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
- před **1455** Basileios Bésarión a Theodóros Gaza využívali při své překladatelské práci rkps. obsahujících díla *Metaphysica*, *Ethica*, *Rhetorica* a *De animalibus*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
- před **1459** Giannozzo Manetti vlastnil rkp. Vat. Pal. gr. 162 zahrnující spisy *De plantis*, *Metaphysica* a pět menších prací. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)
- 1460** V soupisu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim svému synovi Battistovi se vyskytuje zápis o rkp. *Theofrasta cum*

comentariis Planudae, et aliis ad rhetoricam spectantibus. (DILLER, A., 1961, s. 319)

1462 Katalog knihovny Palla Strozziho zmiňuje rkp. obsahující *De plantis*, jež se stal majetkem padovského kláštera Santa Giustina (Just. 487). Podkladem k vytvoření této verze byl rkp. Urb. gr. 61 z 10. století. (DILLER, A., 1961, s. 315)

1468 Katalogu Běssariónovy sbírky se objevuje záznam o rkp. obsahujícím *De plantis* (Marc. gr. 274). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)

kol. **1470(?)** Theodóros Gaza vytvořil opis Theofrastových menších děl (Ottob. gr. 153). (WILSON, N. G., 1992, s. 78)

před **1475** Andronikos Kallistos pořídil opis Theofrastových botanických děl pro Alda Manuzia (Paris gr. 2069). Kopie byla vytvořena na podkladě rkp., jež poskytl Niccolò Leoniceno. (WILSON, 1992, s. 118) Později se majitelem rkp. Paris gr. 2069 stane kardinál Ridolfi. (CATALDI PALAU, A., 1998, s. 503)

1475 Démétrios Leontaris vytvořil kopii spisu *Charaktery* (Paris gr. 1639). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)

před **1481** Francesco Filelfo vlastnil rkp. obsahující dílo *Metaphysica* a Theofrastovy menší práce (Vat. Urb. gr. 108). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)

před **1482** Zmínka o rkp. obsahujícím dílo *De plantis* se nachází v katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)

před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici je zmíněn jednak rkp. Theofrasta a jednak jiný rkp. obsahující dílo *De plantis*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 491)

před **1495** Niccolò Leoniceno svolil, aby byla vytvořena kopie na základě manuskriptu, jehož byl vlastníkem (Paris gr. 2069). Opis byl vytvořen pro Manuziovo vydání Theofrastova textu (WILSON, N. G., 1992, s. 118)

THÚKÝDIDÉS

kol. **1400** Manuél Chrysoloras věnoval Pietru Paolu Vergeriovi il Vecchio rkp. obsahující Thúkýdida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)

- kol. **1400–1401** Pietro Miani zapůjčil rkp. obsahující Thúkýdida Pietru Paolu Vergeriovi il Vecchio. (FRYDE, E. B., 1983, s. 26)
- 1407** Pietro Miani zapůjčil Thúkýdida Leonardu Brunimu. (FRYDE, E. B., 1983, s. 26)
- 1414** Giovanni Aurispa přivezl ze své první cesty na řecký Východ rkp. obsahující Thúkýdida. V roce 1417 tento rkp. prodal Niccolu Niccolimu. (GARIN, E., 1993, s. 34) Manuskript je identifikován jako Laur. 69.2 (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- 1415** Francesco Barbaro zdědil po svém otci rkp. obsahující kompletního Thúkýdida. Manuskript nese označení Vat. Urb. gr. 92. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se nacházely rkps. obsahující dílo *Historiai* (*Historia, Dějiny*) Rkps. nesou označení Brit. Mus. 11727 a Laur. Conv. suppr. 179. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)
- 1427** Mezi rkps., které přivezl Francesco Filelfo z Byzance, se nacházel jeden obsahující Thúkýdidovo dílo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)
- 1433** Ambrogio Traversari spatřil rkp. obsahující Thúkýdida v mantovské knihovně Vittorina da Feltre. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)
- kol. **1435** V Konstantinopoli Ióánnés Eugenikos věnoval Antoniu Cassarinovi manuskript obsahující Thúkýdida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)
- 1435** Giovanni Tortelli obdržel od svého učitele řečtiny Ióanna Eugenika rkp. obsahující Thúkýdida. (SABBADINI, R., 1967, s. 50)
- 1450–52** Lorenzo Valla využíval pro svůj překlad mnohé rkps. díla *Historiai* (označené symbolem xi). (WILSON, N. G., 1992, s. 71) Mohlo se jednat o rkps: Paris. gr. 1734 (či o jeho kopii) a Neap. III B 10 (či o jeho kopii). (FRYDE, E. B., 1983, s. 25) Oficiální překlad díla nese označení Vat. Lat. 1801. (GRAFTON, A., 1997, s. 11)
- před **1452** Ciriaco d'Ancona přivezl z řeckého Východu do Itálie rkp. obsahující Thúkýdida. Manuskript je identifikován jako Bodleian. Canon. gr. 48. Později jej opět převezl do Konstantinopole (viz záznam časovému určení „kol. 1461“) (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)

- 1455** Celkem tři rkps., obsahující Thúkýdida, jsou zmiňovány v katalogu papežské knihovny Mikuláše V. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)
- před **1458** Papež Kalixt III. věnoval kardinálu Isidoru rkp. obsahující Thúkýdida. Manuskript nese označení Vat. gr. 126. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- před **1459** Gianozzo Manetti vlastnil rkp. Vat. Pal. gr. 185. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- 1461** Ióannés Rosos vytvořil kopii Ambros. G. 72. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- kol. **1461** V Konstantinopoli vznikla kopie na podkladě Bodleian. Canon. gr. 48. Kolem roku 1482 se tato verze objevuje v Urbinu. Manuskript je identifikován jako Vat. Urb. 91. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- před **1462** Palla Strozzi vytvořil kopii Thúkýdida. Rkp. je identifikován jako Marc. cl. 7 cod. 5. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- 1467** V Bologni se nacházel manuskript obsahující Thúkýdida. Rkp. je identifikován jako Monac. gr. 126. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- 1468** Ve sbírce kardinála Bésarióna se nacházel jeden rkp. Thúkýdida (Marc. gr. 364). (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- před **1469** Byla vytvořena kopie na podkladě rkp. Marc. cl. 7 cod. 5. Opis je identifikován jako Cambridge Nn. 3.18. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- 1475** Katalog papežské knihovny Sixta IV. uvádí čtyři rkps. obsahující Thúkýdida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)
- před **1478** Michaél Apostolis vytvořil kopii Oxford, Corpus Ch. 80. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- 1479** Pravděpodobně v Římě Démétrios Rallés vyhotovil opis kompletního Thúkýdida (Vat. gr. 1293). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492; FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- před **1482** V katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro jsou uvedeny dva rkps. Thúkýdida a dva rkps. obsahující jeho řeči vyňaté z díla *Historiai*. Tři manuskripty jsou identifikovány jako: Vat. Urb. 89, Vat. Urb. 90 a Vat. Urb. 91. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)
- 1490** Ióannés Laskaris zahlédl v knihovně Ermolaa Barbara rkp. Thúkýdida. Jednalo se pravděpodobně o Paris gr. 1305. Autorem

opisu byl sám Barbaro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492) Ermolao Barbaro byl též majitelem rkp. Bodl. Canon. gr. 47. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)

1492 V katalogu knihovny Lorenza de' Medici jsou zmíněny celkem tři rkps. obsahující Thúkýdida, přičemž v případě dvou se mohlo jednat o Laur. 69.16 a Laur. 2. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)

1499–1500 Ve Florencii se nacházel rkp. Laur. 69.30. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)

po **1500** Ve Florencii vznikla kopie Laur. Conv. supp. 179. (FRYDE, E. B., 1983, s. 25)

ULPIANUS

1484 Nikolaos Vlastos vytvořil opis komentáře k Démosthenovým řečem (Paris gr. 2939). Kopie byla využita jako podklad pro vydání tiskem v roce 1503. (WILSON, N. G., 1992, s. 141, 186, pozn. 33)

XENOFÓN

1403 V díle Leonarda Bruni se objevují parafráze ze Xenofónova dialogu *Hierón*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)

1405 Leonardo Bruni si uložil u Niccola Niccolih rkp. Xenofóna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)

1407 Bruni půjčil rkp. Xenofóna Pietru Mianimu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 492)

před **1414** Guarino Guarini vlastnil rkp. obsahující dílo *Kýrú paideia* (*Cyropaedia, O Kýrově výchování*). Jedná se o manuskript, jenž je identifikován jako Erlangen MS. 88. Rkp. pochází ze 13. století. (DILLER, A., 1961, s. 320)

před **1414** Guarini získal během svého florentského pobytu (v letech 1410 až 1414) od řeckého mnicha Isidora rkp. obsahující díla *Anabasis* (*Anabáze*), *Oikonomikos* (*Oeconomica, O hospodaření*), *Hierón*. Pravděpodobně se jednalo o manuskript Wolfenbüttel 2698, 71.19 Aug. 2°. (DILLER, A., 1961, s. 320)

1416 Ve Florencii byla vytvořena kopie Xenofónova spisku *Ágesiláos* na objednávku Franceska Barbara. Jako podklad posloužil rkp. (pravděpodobně Wolfenbüttel 3616) vlastněný Ambrogiem Traversarim, který byl dříve pravděpodobně vytvořen dle rkp. Vat. 1335. (DILLER, A., 1961, s. 320–321)

1417 Ambrogio Traversari zmiňuje manuskript, obsahující vzácnější Xenofóntova díla. Rkp. (*in quo nunulla eius viri rariora habentur opera, opuscula illa breviora atque peregrina Xenophontis*) byl ve vlastnictví Guarina Guariniho. Traversari jej žádá o zaslání rkp. do Florencie za účelem vytvoření kopie. (DILLER, A., 1961, s. 320)

před **1419** Francesco Barbaro byl majitelem rkp. Vat. gr. 1619. (DILLER, A., 1961, s. 320)

1424 Giovanni Aurispa uvádí ve svém seznamu zaslaném do Florencie dva rkps. obsahující „téměř všechna Xenofóntova díla“. Soupis se rovněž zmiňuje o manuskriptu obsahujícím dílo *Peri hippikés* (*De equitatione, O jezdeckví*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

1424 Na žádost Cristofora Garatona vytvořil Geórgios (či Manuél) Chrysokokkés kopii Xenofóntovo díla *Kýrú paideia* (*O Kýrově výchování*). Manuskript nese označení Vat. Chis. R. VI. 4 (33). (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 325).

1424 Palla Strozzi získal koupí rkp. obsahující Xenofóna. Manuskript, pocházející z 10. století, nese označení Vat. gr. 1335. S tímto rkp. přišel do styku jak Leonardo Bruni, tak Ambrogio Traversari. (DILLER, A., 1961, s. 314, 316)

1425 V knihovně Antonia Corbinelliho se nacházela ve dvou rkps. veškerá Xenofóntova díla krom *Ágesiláa* a spisu *Hellénika* (*Historia graeca, Řecké dějiny*). Manuskripty nesou označení: Laur. Conv. suppr. 110 a Laur. Conv. suppr. 112. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

před **1427** V Konstantinopoli byly vytvořeny na žádost Franceska Filelfa kopie Xenofóntových děl *Oikonomikos*, *Symposion* (*Symposium, Hostina*) a *Kýrú paideia*. Autorem kopií byl z větší míry Geórgios (nebo Manuél) Chrysokokkés. Spisy jsou zahrnuty ve dvou rkps. nyní nesoucím označení Laur. 55.19 a Vat. gr. 1334. Na rkp. Vat. gr. 1334 spolupracoval s Chrysokokkem Theodóros Gaza. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493; CATALDI PALAU, A., 2008, s. 321, 322)

1428 Vittorino da Feltre vlastnil rkp. Paris suppr. gr. 1285. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

- kol. **1430** Vittorino da Feltre byl majitelem opisu, jenž vytvořil Petrus Creticus (Laur. 55.21, na pergamenu) a jenž daroval Vittorino svému žákovi Sassolovi da Prato. Kolem roku 1446 se kopie dostala do vlastnictví Guarina Guariniho. (WILSON, N. G., 1992, s. 38, 170, pozn. 8)
- kol. **1431** Autorem opisu založeného na Laur. 55.21 byl Gerardos z Patry, který působil v Mantově ve Vittorinových službách. Manuskript nese označení Perugia [Perusinus] B 34. (DILLER, A., 1961, s. 320)
- před **1437** Niccolò Niccoli byl majitelem rkp. obsahujícím dílo *Hellénika*. Rkp. je označen jako Laur. San Marco 330. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)
- 1438** Lorenzo Valla přeložil části (1.1–4.15) spisu *Kýrú paideia*. (WILSON, N. G., 1992, s. 69)
- kol. **1450** Francesco da Castiglione vlastnil rkp. obsahující díla *Kýrú paideia* a *Anabasis*. Manuskript je označen jako Vat. Acq. 58. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)
- 1455** V katalogu papežské knihovny Mikuláše V. je uveden záznam o rkp. obsahujícím Xenofóna. Obsah není blíže specifikován. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)
- před **1459** Giannozzo Manetti byl majitelem rkp. obsahujícího díla *Kýrú paideia*, *Oikonomikos* a *Hierón*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)
- 1460** V katalogu knihovny Sozomena da Pistoia je zmínka o rkp. obsahujícím dílo *Kýrú paideia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)
- 1460** V soupisu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim svému synovi Battistovi se vyskytuje zmínka o dvou rkps. obsahujících kompletního Xenofóna (*Xenophontis omnia* a *Xenophontis alterum exemplar*). Jedná se o rkps. Wolfenbüttel 2698, 71.19 Aug. 2° a Wolfenbüttel 3616, 56.52 Aug. 8°. (DILLER, A., 1961, s. 319; WILSON, N. G., 1992, s. 45) Dále je zde zmínka o rkp. obsahujícím spis *Kýrú paideia* (Erlangen MS. 88). Manuskript se později dostal do knihovny Matyáše Korvína. (DILLER, A., 1961, s. 320)
- 1464** Ve sbírce Palla Strozziho se nacházel jeden rkp. obsahující Xenofóna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

před **1465** V knihovně Domenika Malatesty Novella se našel rkp. obsahující díla *Anabasis*, *Kýrú paideia*, *Oikonomikos* a *Hierón*. Manuskript je identifikován jako Malatest. 28.1. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

1467 Francesco Filelfo dokončil překlad Xenofóntova spisu *Kýrú paideia*, jenž měl nahradit Braccioliniův neúplný převod z roku 1437. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

1468 V Bessariónově souboru se vyskytovaly rkp. obsahující kompletní Xenofóntova díla. Dále se v katalogu objevují zmínky o rkps., které obsahovaly díla: *Oikonomikos*, *Symposion*, *Hellenica*, *Apomnémoneumata Sókratús* (*Memorabilia*, *Vzpomínky na Sókrata*), *Kýrú paideia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

kol. **1470** Giorgio Antonio Vespucci byl majitelem rkp. Laur. 81.12. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

1474 Démétrios Leontaris vytvořil kopie děl *Kýrú paideia* a *Anabasis* (Paris gr. 1639). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

před **1475** Theodóros Gaza vyhotovil opis čtyř Xenofóntových děl na objednávku Francesca Filelfa: *Hipparchikos* (*O povinnostech velitele jízdy*), *Peri hippikés* (*De equitatione*, *O jezdeckví*), *Hierón*, *Lakedaimonión políteia* (*Respublica lacedaemoniorum*, *Spartská ústava*). Kopie jsou zahrnuty v manuskriptu označeném Vat. gr. 1134. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

1475 Katalog knihovny Sixta IV. zmiňuje tři rkps. obsahující dílo *Kýrú paideia*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

1479 Démétrios Rallés vytvořil opis díla *Hellénika* (Vat. gr. 1239). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

před **1481** Francesco Filelfo vyhotovil kopie děl *Lakedaimonión políteia* a *Kýrú paideia* (Vat. gr. 1337). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

před **1482** V knihovně urbinského vévody Federiga da Montefeltro se našly dva rkps. zahrnující dílo *Kýrú paideia* a jeden obsahující *Hellénika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 493)

1490 Katalog sbírky Giorgia Vally obsahuje zmínku o rkp. zahrnujícím *Apomnémoneumata Sókratús* (*Vzpomínky na Sókrata*), *Poroi* (*De vectigalibus*, *O státních příjmech*) a *Symposion*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)

- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se vyskytuje záznam o dvou rkp. obsahujících Xenofóna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)
- 1493** Markos Musuros vytvořil kopii *Vzpomínek na Sókrata*. Rkp. nese označení Vat. gr. 1336. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)
- 1494** V knihovně Giovanniho Pika della Mirandola se nacházely: a) dva rkps. obsahující *O Kýrově výchování*; b) jeden rkp. obsahující *Spartské ústavy*; c) rkp. zahrnující pět dialogů; d) jeden rkp. obsahující Xenofónovy dopisy. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)

Antická řecká díla psaná veršem

AISCHYLOS

- 1424** Giovanni Aurispa prodal Niccolu Niccolimu rkp. obsahující tragédie *Agamemnón* a *Choéforoi*. Manuskript nese označení Laur. 32.9. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494; LACHMANN, V. R., CRANZ, F. E., 1971, s. 6)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se nacházely dva rkps. obsahující hry *Prométheus desmotés* (*Prometheus vincetus, Připoutaný Prométheus*), *Persai* (*Persae, Peršané*) a *Hepta epi Thébás* (*Septem, Sedm proti Thébám*). Manuskripty jsou identifikovány jako Laur. Conv. suppr. 71.98 a Laur. Conv. suppr. 172. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)
- 1431** Niccolò Martinozzi vlastnil rkp., jenž zahrnoval *Připoutaného Prométhea* a *Sedm proti Thébám*. Manuskript je označen Laur. 111.5 (Bandini III, 421). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)
- 1455** Katalog papežské knihovny Mikuláše V. zmiňuje rkp. obsahující Aischyla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)
- 1462** Kónstantinos Laskaris vyhotovil kopie tragédii *Prométheus desmotés*, *Persai* a *Hepta epi Thébás*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)
- kol. **1465** Leonoro di Leonori byl majitelem rkp. obsahujícího Aischyla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)
- 1468** V katalogu Běssariónovy sbírky se vyskytuje zmínka o rkp. Ven. Mar. 468, jenž zahrnoval hry *Připoutaný Prométheus*, *Peršané* a

Sedm proti Thébám. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494) Manuskript pochází z 13. nebo 14. století. Z *Agamemnóna* obsahuje pasáž 211–348. (LACHMANN, V. R., CRANZ, F. E., 1971, s. 6)

1475 V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou uvedeny záznamy o třech rkps. obsahujících Aischyla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)

před **1481** Francesco Filelfo vlastnil rkp. Aischyla. Manuskript je označen Laur. 31.1. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)

před **1492** Katalog knihovny Lorenza de' Medici uvádí rkp. obsahující Aischyla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)

AISÓPOS (EZOP)

kol. **1420**(?) Gerardos z Patry vytvořil kopii Aisópa (Leiden, Vulcanianus 93). (WILSON, N. G., 1992, s. 39)

1422 Ermolao Barbaro překládá pod Guarinovým vedením Aisópovy bajky. (WILSON, N. G., 1992, s. 69)

kol. **1433** Petrus Creticus vyhotovil opis rkp. obsahujícího Aisópovy bajky. Manuskript je identifikován jako Ambr. A. 59 sup. (WILSON, N. G., 1992, s. 37)

1438 Lorenzo Valla překládá Aisópa. (WILSON, N. G., 1992, s. 69)

APOLLÓNIOS RHODSKÝ Z ALEXANDRIE

1418 Rkp. obsahujícího dílo Apollónia Rhodského vlastnil Francesco Barbaro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)

1423 Francesco Filelfo zakoupil od Manfrediny Dorie, vdovy po Ióannovi Chrysolorovi, rkp. obsahující neúplné knihy I–IV díla *Argonautika* (*Argonautica*, *Argonautika*). Manuskript je nyní označen Laur. 32.16. Pravděpodobně se jedná o tentýž rkp., který Filelfo zmiňuje v soupisu položek v roce 1427. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)

1424 Giovanni Aurispa zaslal do Florencie rkp. obsahující *Argonautika*. Manuskript je identifikován jako Laur. 32.9. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)

kol. **1433** Petrus Creticus byl autorem opisu *Argonautik* (Wolfenbüttel 2996, 10.2 Aug. 4°). Tento manuskript patřil Giovannimu Aurispovi. (DILLER, A., 1961, s. 319; WILSON, N. G., 1992, s. 37)

- před **1459** Giannozzo Manetti vlastnil rkp. obsahující *Argonautika*. Manuskript nese označení Vat. Pal. gr. 186. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 494)
- 1460** V soupisu rkps. patřících Guarinu Guarinimu je zmiňován jeden rkp. obsahující dílo *Argonautika*. Pravděpodobně se jednalo o Wolfenbüttel 2996, 10.2 Aug. 4°. (DILLER, A., 1961, s. 319)
- 1464** Kónstantinos Laskaris vyhotovil v době svého milánského působení kopii eposu *Argonautika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- 1468** V katalogu Bésariónova souboru se vyskytuje záznam o rkp. obsahujícím *Argonautika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- 1470** Giorgio Antonio Vespucci byl majitelem rkp. obsahujícího *Argonautika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- před **1482** Záznam o rkp. Apollónia Rhodského je uveden v katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- kol. **1485** Ióánnés Rosos vyhotovil opis *Argonautik* (Riccardianus 53 kii 13). Datace je nejistá. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- 1488** V Padově Niccolò Passera Della Porta vytvořil kopii Apollónia Rhodského (Wrocław, Rehdiger gr. 35). (WILSON, 1992, s. 115)
- 1490** V knihovně Giorgia Vally se nacházely dva rkps. obsahující epos *Argonautika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- 1498** L. Cyathus vytvořil ve Florencii kopii *Argonautik*. Manuskript je označen Paris gr. 2844. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)

ARÁTOS ZE SOLŮ

- 1427** V soupisu zaslaném Franceskem Filelfem do Florencie je zmíněn rkp. obsahující Aráta ze Solů. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- před **1445** Knihovna mantovské školy Vittorina da Feltre obsahovala rkp. Aráta. (WILSON, 1992, s. 39)
- 1454** Ióánnés Skutariotés vytvořil opis Arátovy astronomické básně *Fainomena* (*Phaenomena*, *Úkazy na nebi*). Později tento rkp. patřil Angelu Polizianovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- 1468** V katalogu knihovny kardinála Bésarióna se objevuje záznam o rkp. obsahujícím Aráta. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)

- 1488** V Padově Niccolò Passera Della Porta vytvořil kopii díla *Fainomena*. Rkp. nese označení Wrocław, Rehdiger gr. 35. (WILSON, N. G., 1992, s. 115)
- 1488** Ióannés Rosos byl autorem kopie básně *Fainomena*. Rkp. nese označení Paris gr. 3066. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- před **1492** Katalog knihovny Lorenza de' Medici zmiňuje dva rkps. obsahující Arátovo dílo. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)

ARISTOFANÉS

- 1406** Guarino Guarini zakoupil v Konstantinopoli rkp. zahrnující hry *Plútos* (*Plutus, Bohatství*), *Nefelai* (*Nubes, Oblaka*) a *Batrachoi* (*Ranae, Žáby*). Rkp. je označen Vat. Pal. gr. 116. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495) Manuskript pochází ze 14. století. V rkp. je vepsáno: *Aristophaneos liber mei Guarini emptus Const(antinopoli) anno ab incarnatione Domini MCCCCVI die p(rim)o Martii*. (DILLER, A., 1961, s. 319)
- 1415** Rinuccio Aretino da Castiglione pravděpodobně přivezl z Konstantinopole rkp. obsahující hru *Plútos*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495) Během pobytu na Krétě (v letech 1415 až 1416) Rinuccio překládá do latiny první polovinu této hry. (WILSON, N. G., 1992, s. 168, pozn. 26)
- 1423** Giovanni Aurispa zmiňuje v seznamu zaslaném do Florencie rkp. obsahující Aristofana. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho byl přítomen rkp. obsahující hry: *Bohatství, Oblaka, Žáby* a *Jezdce* (*Hippés, Equites*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- kol. **1439** Pravděpodobně Giovanni Tortelli překládá první části hry *Bohatství*. (WILSON, N. G., 1992, s. 30)
- před **1452** Ciriaco d'Ancona zmiňuje rkp. Aristofana v soupisu vlastněných rkps. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- před **1454** Ve sbírce Francesca Barbara se nacházel rkp. obsahující Aristofana. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- 1455** V katalogu papežské knihovny Mikuláše V. se vyskytuje záznam o sedmi pravděpodobně kompletních a jednom neúplném rkp. Aristofana. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)

- kol. **1460** V soupisu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim svému synovi Battistovi se objevuje zmínka o rkp. obsahujícím osm Aristofanových her. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- kol. **1465** Leonoro di Leonori vlastnil vedle rkp. zahrnujícího hry *Bohatství*, *Oblaka* a *Žáby* též jiný rkp. obsahující *Bohatství*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 495)
- 1468** V katalogu Běssariónova souboru se objevují zmínky o rkps. obsahujících Aristofanovy hry. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou zmínky o devíti pravděpodobně kompletních rkps. Aristofana a jednom neúplném. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- před **1482** Knihovní soupis sbírky urbinského vévody Federiga da Montefeltro uvádí dva rkps. obsahující Aristofana. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1485** Ióánnés Rosos vytvořil kopie her *Bohatství*, *Oblaka* a *Žáby*. Manuskript je identifikován jako Laur. 91.7. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- kol. **1490** V knihovně Giorgia Vally se nacházely celkem čtyři rkps. obsahující Aristofanovy hry. Dva zahrnovaly „*Comediae*“ a dva hry *Bohatství* a *Oblaka*. Jeden z manuskriptů byl nejspíše Vat. Ambr. gr. 480. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1490** Ióánnés Laskaris spatřil v knihovně Ermolaa Barbara rkp. obsahující *Jezdce*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se vyskytuje zmínka o rkp. Aristofana. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- před **1494** V katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola se objevuje záznam o rkp., jenž obsahoval tři Aristofanovy komedie. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1495** Kónstantinos Harmenopulos vytvořil kopii Aristofana. Manuskript nese označení Vat. Pal. 223. (DEVRESSE, R., 1954, s. 319)

DIONÝSIOS PERIÉGÉTÉS

- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se našel rkp. obsahující zeměpisné dílo *Periéghésis tés oikúmenés* (*Orbis descriptio, Cesta kolem obydleného světa*). Manuskript nese označení Laur. Conv. suppr. 7. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)

- kol. **1433** Petrus Creticus byl autorem opisu Ambr. M 85 sup. (WILSON, N. G., 1992, s. 37)
- po **1453** Michaél Apostolis vyhotovil kopii spisu *Periéghésis tés oikúmenés*. BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- před **1460** Guarino Guarini vlastnil rkp. obsahující *Periéghésis tés oikúmenés* (Paris gr. 2772) pocházející z 15. století. V manuskriptu je vepsáno: η παρουσία βίβλος, εστίν εμοῦ Γαρίνον βεροναίου. (DILLER, A., 1961, s. 319)
- 1468** Katalog Bessariónova souboru zmiňuje rkp. obsahující Dionýsia *Periéghéta*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. se vyskytují záznamy o rkps. obsahujících díla *De urbe Roma* a *Orbis descriptio*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1488** V Padově Niccolò Passera Della Porta vytvořil opis *Periéghésis tés oikúmenés*. Rkp. je označen Wrocław, Rehdiger gr. 35. (WILSON, N. G., 1992, s. 115)
- 1490** V knihovně Giorgia Vally se nacházel rkp. obsahující dílo *Periéghésis tés oikúmenés*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1492** Katalog knihovny Lorenza de' Medici uvádí rkp. Dionýsia *Periéghéta*. Pravděpodobně se jednalo o manuskript nyní nesoucí označení Laur. 28.25. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)

EURÍPIDÉS (včetně přepisovaných děl)

- 1413** Giovanni Aurispa zakoupil na Chiu rkp. obsahující hry *Hekabé*, *Orestés* a *Foinissai* (*Foiníčanky*) (zčásti). V roce 1417 tento manuskript prodal Niccolò Niccolimu. Manuskript nese označení Laur. Conv. suppr. 71. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se nacházely rkps.: Laur. Conv. suppr. 11: *Hekabé*, *Orestés* a *Foiníčanky*, Laur. Conv. suppr. 98: *Andromaché*, verše 1–40 a Laur. Conv. suppr. 172: *Élektrá* (*Élektra*), *Hekabé*, *Helené* (*Helena*), *Hérakleidai* (*Heracleidae*, *Hérakleovci*; posledních 50 veršů), *Héraklés mainomenos* (*Hercules furens*, *Šílený Héraklés* či pouze *Héraklés*), *Orestés* a *Foinissai*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- 1427** Francesco Filelfo zmiňuje sedm Eurípidových tragédií v seznamu rkps. přivezených z Byzance. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)

- před **1437** Niccolò Niccoli byl majitelem rkps. obsahujícího hru *Hekabé*, zčásti též *Oresta*, *Médeiu*, *Foiníčanky*, *Alkésta*, *Andromaché* a *Rhésa* (u této hry je Eurípidovo autorství nejisté; uvažuje se o neznámém autorovi 4. stol. př.n.l.). Manuskript nese označení Laur. San Marco 226. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- kol. **1450** Ciriaco d'Ancona vlastnil rkps. obsahující Eurípidovy hry. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- před **1454** Francesco Barbaro byl majitelem rkps. Vat. gr. 1421. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- 1455** V katalogu papežské knihovny Mikuláše V. se vyskytují záznamy o čtyřech kompletních rkps. a jednom neúplném rkps., které obsahovaly Eurípidovy hry. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- 1460** Rkp., obsahující několik Eurípidových her (*Euripidis tragediae nonnullae*), je zmíněn v seznamu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim svému synovi Battistovi. Mohlo se jednat o rkps. Wolfenbüttel 3558, 52.2 Aug. 4°, který je nyní nezvěstný. Možná, že v době napoleonských válek byl převezen do Paříže. Poté by se mohlo jednat o Paris. suppl. gr. 393. (DILLER, A., 1961, s. 318)
- 1468** Katalog Běssariónovy sbírky uvádí dva rkps. obsahující Eurípidovy hry. Jedním z nich je Marc. gr. 470. Prvý obsahoval pět tragédií, druhý tři. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- 1475** Katalog papežské knihovny Sixta IV. zmiňuje celkem sedm rkps. obsahujících Eurípida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- před **1481** Francesco Filelfo vlastnil rkps. zahrnující hry: *Rhésos*, *Ífigeneia en Taurois* (*Ífigenie v Tauridě*), *Ífigeneia en Aulidi* (*Ífigenie v Aulidě*), *Bakchai* (*Bakchantky*), *Hiketides* (*Prosebnice*), *Kyklóps* (*Kyklops*), *Hérakleidai*, *Héraklés mainomenos*, *Helené*, *Ión* a *Élektrá*. Manuskript je identifikován jako Laur. 31.1. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- před **1482** Rkp. obsahující Eurípida se nacházel v knihovně urbinského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- 1482** V katalogu knihovny Lorenza de'Medici se nachází zmínka o jednom rkps. obsahujícím Eurípida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- před **1487** A. Petrucci vlastnil rkps. (Paris gr. 2795), který zahrnoval hry: *Hekabé*, *Orestés* a *Foiníčanky*. Dále byl Petrucci majitelem manuskriptu (Paris gr. 2809) obsahujícího tragédie:

Řecké rukopisy obsahující antická a byzantská díla vyskytující se v Itálii...

Andromaché, Alkéstis, Hekabé, Hippolytos, Médeia a Orestés.

(BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)

1490 Katalog knihovny Giorgia Vally uvádí zmínku o rkp. zahrnujícího hry *Hekabé, Orestés* a *Foiníčanky*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)

před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se nacházejí údaje o třech rkps. obsahujících Eurípida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)

1495 Kónstantinos Harmenopulos vytvořil kopii Eurípida. Manuskript nese označení Vat. Pal. 223. (DEVRESSE, R., 1954, s. 319)

před **1503** Podkladem pro Manuziovo vydání Eurípida byl rkp. patřící Ióannu Gregoropulovi (Paris suppl. gr. 212 a 393). S největší pravděpodobností byl autorem opisu sám Gregoropulos. (WILSON, N. G., 1992, s. 141)

FÓKYLIDÉS Z MILÉTU

1421 Giovanni Aurispa uvádí v soupisu položek rkp. obsahující Fókylida. Jedná se pravděpodobně o identický rkp., o němž se zmiňuje Aurispa v roce 1423 v seznamu zaslaném do Florencie. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)

1423 Rkp., nesoucí označení Laur. 32.16, jenž Francesco Filelfo získal koupí od Manfrediny Dorie, vdovy po Ióannovi Chrysolorovi, obsahoval Fókylidova díla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)

1426 V katalogu viscontiovské knihovny ve Ferraře se objevuje zmínka o rkp. Fókylida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)

1468 Katalog Bésariónovy sbírky uvádí záznam o jednom rkp. obsahujícím Fókylida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)

před **1477** Piero Candido Decembrio byl pravděpodobně majitelem rkp. Vat. gr. 1336. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)

1490 V knihovně Giorgia Vally se nacházel rkp. zahrnující Fókylidova díla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)

HÉSIODOS

1423 Francesco Filelfo zakoupil od Manfrediny Dorie, vdovy po Ióannovi Chrysolorovi, rkp. obsahující *Theogoniá* (*Zrození bohů*) a

- Erga kai hémerai* (*Práce a dny*). Manuskript je identifikován jako Laur. 32.16. Pravděpodobně se jedná o tentýž, jenž jmenuje ve svém seznamu Filelfo v roce 1427. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 497)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se nacházel rkp. obsahující kompletního Hésioda. Manuskript nese označení Laur. Conv. suppr. 15. Corbinelliho sbírka též obsahovala rkp. díla *Erga kai hémerai* (Laur. Conv. suppr. 8). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- kol. **1430** V mantovské knihovně Vittorina da Feltre se nacházel rkp. obsahující Hésioda. Autorem opisu mohl být Petrus Creticus. Manuskript je označen Laur. Acq. 60. Mohlo se jednat o tentýž rkp., jenž mohl zahlédnout při své návštěvě Ambrogio Traversari. (WILSON, N. G., 1992, s. 37) Roku 1450 se majitelem rkp. stal Francesco da Castiglione. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- před **1448** Cristoforo Garatone byl majitelem rkp. Hésioda. Nejspíše se jednalo o Vat. gr. 39. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- kol. **1450** Ciriaco d'Ancona zmiňuje Hésioda v soupisu vlastněných rkps. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- kol. **1454** Francesco Barbaro byl majitelem rkp. obsahujícího Hésiodova díla. Tento manuskript je identifikován jako Vat. gr. 1421. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- 1455** Katalog papežské knihovny Mikuláše V. uvádí zmínky o třech kompletních rkps. Hésioda a jednom neúplném. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- před **1459** Rkp. obsahující báseň *Erga kai hémerai* je opatřen přípisem, že patřil do vlastnictví Giannoza Manettiho. Manuskript je identifikován jako Vat. Pal. gr. 190 (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- před **1460** Guarino Guarini byl majitelem rkp. (Paris gr. 2772; z 15. stol.), jenž zahrnoval (vedle Dionýsia Periégeta) díla *Erga kai hémerai* a *Aspis* (*Hérakleův štít*). Jiným manuskriptem obsahujícím Hésioda v Guarinově vlastnictví byl opis *Práce a dnů* (Vat. gr. 1507). (WILSON, N. G., 1992, s. 45) Rkp. Vat. gr. 1507 vytvořený v 15. století obsahuje dopis od Girolama da Castello, který si na čas manuskript od Guariniho zapůjčil. (DILLER, A., 1961, s. 319)
- před **1460** Giovanni Aurispa vlastnil rkp. Hésioda. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)

- 1460** V katalogu knihovny Sozomena da Pistoia je zmínka o jednom rkp. obsahujícím Hésioda. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- kol. **1465** Leonoro di Leonori byl majitelem rkp. obsahujícím Hésioda. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- 1466** Rkp. Vat. gr. 1384 obsahuje Hésiodovo dílo *Erga kai hémerai*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- 1468** V inventáři sbírky kardinála Bésarióna se vyskytuje záznam o rkp. obsahujícím Hésioda. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- 1475** Katalog papežské knihovny Sixta IV. zmiňuje dva rkp. obsahující Hésioda. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- 1488** V Padově Niccolò Passera Della Porta vytvořil kopii *Hérakleova štítu* (Wrocław, Rehdiger gr. 35). (WILSON, N. G., 1992, s. 115)
- 1490** Knihovna Giorgia Vally zahrnovala: dva rkps. *Práce a dnů*; dva rkps. obsahující *Zrození bohů* a jeden rkp. *Hérakleova štítu*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- 1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici je záznam o rkp. obsahujícím *Erga kai hémerai a Aspís*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- před **1494** V katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola se objevují zmínky o rkp. Hésioda a jiném rkp. obsahujícím *Hymny (Hymnoi)*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)

HOMÉR (včetně připisovaných děl)

- 1400** Pietro Paolo Vergerio il Vecchio vlastnil rkp. *Odyseie*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498) Rkp. mu zapůjčil Palla Strozzi. O tomto manuskriptu není nic více známo. (DILLER, A., 1961, s. 316)
- 1405** Leonardo Bruni si uložil u Niccola Niccolioho rkp. obsahující Homéra. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- 1410–1415** Sozomeno da Pistoia vytvořil kopii Homérovy *Íliady* (A 55). (DE LA MARE, A. C., 1973, s. 92)
- 1421** Giovanni Aurispa vlastnil rkp. Homéra. Pravděpodobně se jednalo o manuskript Ven. A. Marcianus 454. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 498)
- 1424** Aurispa zmiňuje v seznamu zaslaném do Florencie rkp. obsahující tzv. *homérské hymny (Hymnoi Homérikoí)*, jež byly

- tradicí připisovány Homérovi či jeho následovníkům. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se nacházely dva rkps. obsahující *Íliadu* (Laur. Conv. suppr. 48 a Laur. Conv. suppr. 193) a jeden obsahující *Odysseiu* (Laur. Conv. suppr. 52). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1426** Katalog viscontiovské knihovny ve Ferrare zmiňuje rkp. obsahující Homéra, jenž dříve patřil Francescu Petrarkovi. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1427** Francesco Filelfo přivezl z Konstantinopole rkp. obsahující Homéra. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1429** Carlo Marsuppini překládá dílo *Batrachomyomachia* (*Žabomyší válka*) připisované tradicí Homérovi. (WILSON, N. G., 1992, s. 33)
- kol. **1435** V době svého mantovského působení spatěho se školou Vittorina da Feltre Gerardos z Patry vytvořil kopie Homéra (Holkham gr. 116 a Perugia E 48). (WILSON, N. G., 1992, s. 39)
- 1442–1444** Lorenzo Valla latinsky prózou převyprávěl *Íliadu* (resp. knihy I–XVI). Valla tak navázal na snahy Leonarda Bruniho a Piera Candida Decembria. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1452** Ióánnés Skutariotés vytvořil kopii *Íliady* (Laur. 32.18). Dále vyhotovil opisy *Žabomyší války* a *Hymnů*. Obě díla pseudo-homérské tradice jsou zahrnuta v rkp. nesoucím označení Riccardianus 3020. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1455** Katalog papežské knihovny Mikuláše V. uvádí záznamy o dvou kompletních rkps. obsahujících *Odysseiu*, dvou neúplných rkps. a dvou rkps. obsahujících *Íliadu*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- před **1459** Rkp. *Íliady* (Vat. Pal. gr. 179) nese přípis, že patřil do vlastnictví Giannoza Manettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1459** Geórgios Presbyter vyhotovil kopie *Žabomyší války* a *Íliady* (Laur. 32.22a). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1460** V seznamu Guarinových rkps. se zmiňují: dva kompletní rkps. obsahující *Odysseiu*; jeden obsahující osm knih *Odysseie* a jeden kompletní rkp. *Íliady*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1460** V katalogu knihovny Sozomena da Pistoia je zmíněn jeden rkp. obsahující Homéra. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)

- 1464** Kónstantinos Laskaris vytvořil opis *Hymnů* v době svého milánského působení. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- před **1465** Domenico Malatesta Novello byl majitelem rkp. *Odysseie*. Manuskript je identifikován pod označením Malatest. 27.2. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- kol. **1465** Ióannés Rosos vyhotovil kopie: a) *Íliady* a *Odysseie* (Laur. 32.18); b) *Íliady*, *Odysseie* a *Hymnů III–XXIII* (Laur. 32.6); c) *Hymnů III–XXIII* (Riccardianus 53 kii. 13). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- kol. **1465** Leonoro di Leonori vlastnil rkp. obsahující *Žabomyší válku*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1468** V inventáři Bésariónovy sbírky se nacházely zmínky: a) o dvou rkps. obsahujících *Íliadu* (jeden z nich nese označení Vat. Urb. gr. 137; b) o dvou rkps. *Odysseie*; c) o jednom obsahujícím *Hymny*; d) o rkp. obsahujícím *Žabomyší válku*; e) o dvou rkps. Homérových děl; f) o dvou rkps. obsahujících blíže neidentifikované knihy. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1470** Giorgio Antonio Vespucci byl majitelem rkp., jenž obsahoval *Hymny*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- před **1475** Theodóros Gaza vytvořil na Filelfovu žádost kopie děl *Ílias* a *Žabomyší válka*. Rkp. nese označení Laur. 32.1. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1475** Katalog knihovny Sixta IV. zmiňuje devět rkps. obsahujících *Íliadu* a čtyři rkps. zahrnující *Odysseiu*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 499)
- 1477** Ióannés Rosos na žádost kardinála Franceska Gonzagy vytvořil řecko-latinskou kopii Homérovy *Odysseie* a *Íliady*. Manuskript nese označení Vat. gr. 1626. Již krátce po roce 1462 zapůjčil Franceskovi Gonzagovi kardinál Bésarión manuskript Homéra, aby mohl Rosos vytvořit kopii. (NELSON, R. S., 2004, s. 521)
- 1479** Ióannés Rosos vytvořil kopii Homéra nyní známou jako London. Mus. Brit. Harl. 5658. (DEVRESSE, R., 1954, s. 318)
- před **1480** Rkp. (Laur. 32.23) obsahující *Odysseiu* je opatřen přípisem, že patřil do vlastnictví Franceska Filelfa. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)

- před **1480** Ióannés Skutariotés vyhotovil opis Homéra, jenž byl zahrnut v rkp. nyní nesoucím označení Laur. Edili 220. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- 1480** Lorenzo de'Medici získal koupí od Giuliana rkp. obsahující *Íliadu* a *Odysseiu*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- před **1482** V katalogu knihovny urbinského vévody Federiga da Montefeltro se vyskytují zmínky o třech rkps. obsahujících *Íliadu* a jednom rkp. zahrnujícím *Odysseiu*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- 1482** V knihovně Lorenza de'Medici se nalézal neúplný rkp. obsahující Homéra. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- 1484** Benedictus Crispus uložil do papežské knihovny rkp. obsahující neúplnou verzi *Íliady*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- kol. **1488** Niccolò Passera Della Porta vlastnil rkp. obsahující Homéra. Manuskript je identifikován jako Ambr. S 31 sup. (WILSON, 1992, s. 115)
- 1488** Kónstantinos Laskaris vytvořil kopii *Íliady*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- 1490** Katalog sbírky Giorgia Vally zmiňuje rkps. obsahující *Íliadu*, *Odysseiu* a *Hymny*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- před **1492** Katalog knihovny Lorenza de'Medici uvádí záznamy o třech rkps. obsahujících *Íliadu* a dva rkps. zahrnující *Odysseiu*. Možná se jednalo o Laur. 32.4 a Laur. 32.6. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- před **1494** V katalogu knihovny Giovanniho Pika della Mirandola se nacházejí záznamy o rkps. obsahujících *Íliadu* a *Odysseiu*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- 1496** Pietro Candido (Petrus Candidus, Pietro da Portico) přivezl z Kréty manuskript Laur. Redi. 15. Tento rkp. mimo jiné zahrnuje *Žabomyší válku*. Rkp. vznikl před rokem 1489. Jeho autory byli Antonios Damilas a Lorenzo Loredan (Lauretano), učenci spjatí s kulturním prostředím kolem Michaéla Apostolise. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500; CICOLELLA, F., 2008, s. 172)
- před **1500** Lampudés vytvořil opis Vat. Pal. gr. 246. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)

KALLIMACHOS Z KYRÉNY

- 1423** V Aurisповě seznamu se vyskytuje záznam o rkp. obsahujícím Kallimacha. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1427** Zmínka o rkp. zahrnujícím Kallimacha se objevuje mezi položkami ve Filelfově soupisu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1464** Kónstantinos Laskaris vytvořil kopii *Hymnů* v době svého milánského působení. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1468** V inventáři Běssariónovy sbírky se nalézá zmínka o rkp. obsahující *Hymny* (*Hymnoi*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- kol. **1488** Niccolò Passera Della Porta vlastnil rkp. obsahující Kallimacha. Manuskript je identifikován jako Ambr. S 31 sup. (WILSON, N. G., 1992, s. 115)
- 1490** V katalogu knihovny Giorgia Vally se objevuje záznam o rkp. obsahujícím Kallimacha. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- před **1494** Knihovna Giovanniho Pika della Mirandola obsahovala rkp. *Hymnů*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)
- 1496** Na Kerkyře Geórgios Moschos vytvořil opis Kallimacha. Rkp. nese označení Vat. gr. 1374. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 496)

KOLLÚTHOS Z LYKOPOLE

- 1492** V Coriglianu Ióannés Laskaris našel manuskript obsahující epickou báseň *Harpagé Helenés* (*De raptu Helenae, Únos Heleny*). (BOTLEY, P., 2010, s. 1)

LYKOFRÓNOS

- před **1445** V knihovně mantovské školy Vittorina da Feltre se nacházel rkp. obsahující Lykonfrónovo dílo *Alexandra*. (WILSON, N. G., 1992, s. 40)
- kol. **1454** Francesco Barbaro vlastnil rkp. Lykofróna. Manuskript je označen Vat. gr. 1421. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- 1460** Rkp. Lykofrona se objevuje v soupisu položek Guariniho pozůstalosti. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- 1468** V seznamu Běssariónova souboru je uveden záznam o dvou rkps. obsahujících Lykofróna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)
- 1490** V knihovně Giorgia Vally se nacházel jeden rkp. obsahující Lykofróna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)

před **1492** Katalog knihovny Lorenza de' Medici uvádí zmínku o dvou rkps. Lykofróna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)

MOSCHOS

1423 Francesco Filelfo zakoupil od Manfrediny Dorie, vdovy po Ióannovi Chrysolorovi, rkp. obsahující Moschova díla. Manuskript je označen Laur. 32.16. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)

1468 V katalogu Běssariónovy sbírky se objevuje zmínka o rps obsahujícím Moscha. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)

kol. **1480** Rkp. Laur. Edili 220 obsahuje spis *Erós drapetés* (*Amor, Uprchlý Ěros*). Rkp. byl ve vlastnictví Giorgia Antonia Vespucchio. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)

kol. **1485** Ióánnés Rosos vyhotovil opis díla *Erós drapetés* zahrnutý v rkp. Riccardianus 53 kii 13. Datace je nejistá. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 500)

kol. **1488** Niccolò Passera Della Porta vlastnil rkp. obsahující Moscha. Manuskript je identifikován jako Ambr. S 31 sup.. (WILSON, N. G., 1992, s. 115)

MÚSAIOS

1458–65 Kónstantinos Laskaris vytvořil kopii básně *Ta kath' Héro kai Leandron* (*De Hero et Leandro, Příběh o Héro a Leandrovi*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)

1468 Soupis položek Běssariónovy sbírky zmiňuje rkp. obsahující báseň *Ta kath' Héro kai Leandron*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)

kol. **1485** Opis *Příběhu o Héro a Leandrovi* je zahrnut v rkp., který nyní nese označení Riccardianus 53 kii 13. Autorem kopie byl Ióánnés Rosos. Datace nejistá. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)

kol. **1488** Niccolò Passera Della Porta vlastnil rkp. obsahující Músaia. Manuskript je označen Ambr. S 31 sup. (WILSON, N. G., 1992, s. 115)

1490 Ióánnés Laskaris spatřil v knihovně Gioacchina della Torre rkp. zahrnující Músaia. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)

1491 Angelo Poliziano zahlédl v knihovně Pietra Leoniho manuskript obsahující Músaiovu báseň *Ta kath' Héro kai Leandron*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)

NÍKANDROS Z KOLOFÓNU

- 1410** Francesco Barbaro daroval Ambrogiu Traversarimu rkp. obsahující dílo Níkandra z Kolofónu. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)
- 1423** Francesco Filelfo zakoupil od Manfrediny Dorie, vdovy po Ióannovi Chrysolorovi, rkp. (Laur. 32.16) obsahující díla *Thériaka* (*Theriaca, Léky proti živočišným jedům*) a *Alexifarmaka* (*Alexipharmaca, Protijedy*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)
- kol. **1433** Petrus Creticus vyhotovil kopii Níkandra. Rkp. nese označení Marc. gr. 477. (WILSON, N. G., 1992, s. 37)
- kol. **1454** Francesco Barbaro byl majitelem manuskriptu, který obsahoval Níkandra. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)
- 1455** Katalog papežské knihovny Mikuláše V. zmiňuje dva rkps. obsahující Níkandrova díla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)
- 1468** Soupis Bésariónova souboru uvádí rkp. obsahující dílo *Thériaka*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. se objevuje záznam o rkp. obsahujícím Níkandra. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)
- 1490** Katalog sbírky Giorgia Vally uvádí dva rkps. obsahující dílo *Thériaka* a jeden rkp. zahrnující *Alexipharmaca*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)
- 1490** Ióannés Laskaris spatřil v knihovně Ermolaa Barbara manuskripty obsahující díla *Thériaka* a *Alexifarmaka*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)

NONNOS Z PANOPOLE

- 1423** Francesco Filelfo získal koupí od Manfrediny Dorie, vdovy po Ióannovi Chrysolorovi, rkp. obsahující epos *Dionysiaka* (*Dionysiaca, O Dyonisovi*) Manuskript nese označení Laur. 32.16. Pravděpodobně jde o tentýž rkp., o němž se zmiňuje Filelfo ve svém seznamu z roku 1427. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)
- 1482–1483** Angelo Poliziano znal epos *Dionysiaka*. (WILSON, N. G., 1992, s. 107)
- před **1504** Pietro Candido (Petrus Candidus) měl v Římě rkp. obsahující dílo Nonna z Panople. (WILSON, N. G., 1992, s. 142)

PSEUDO-KALLISTHENÉS

kol. **1420**(?) Gerardos z Patry vytvořil opis Pseudo-Kallisthenova díla o Alexandrovi Makedonském. Manuskript je identifikován jako Leiden, Vulcanianus 93. (WILSON, N. G., 1992, s. 39)

OPPIÁNOS Z KORYKA (Z ANAZARBU) a OPPIÁNOS Z APAMEIE (PSEUDO-OPPIÁNOS)

1423 Francesco Filelfo koupil od Manfrediny Dorie rkp. (Laur. 32.16), jež zahrnoval díla *Halieutika* (*Halieutica*, *Rybolov*) a *Kynégetika* (*Kynegetica*, *O lovu*). (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)

1423 V Aurispově seznamu zasláném do Florencie se vyskytuje zmínka o rkps. obsahujících díla *Halieutika* a *Kynégetika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501) Manuskript (Marc. gr. 479), obsahující dílo Pseudo-Oppiána s názvem *Kynégetika*, se později dostalo do majetku kardinála Bésarióna. (NELSON, R. S., 2004, s. 519)

1425 Ve sbírce Antonia Corbinelliho se nalézal rkp. obsahující spis *Halieutika*. Manuskript nese označení Bodl. West 28476. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)

kol. **1433** Petrus Creticus byl autorem kopie Oppiánova díla. Rkp. je identifikován jako Vienna, phil. gr. 135. (WILSON, N. G., 1992, s. 37)

1455 Katalog papežské knihovny Mikuláše V. zmiňuje rkp. obsahující Oppiána. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 501)

kol. **1460** V soupisu knih Giovanniho Aurispy se objevuje jeden rkp. obsahující Oppiána. Pravděpodobně se jednalo o tentýž manuskript, jež vlastnil v roce 1423. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)

1468 Katalog Bésariónovy sbírky uvádí záznamy o jednom rkp. obsahujícím díla *Halieutika* a *Kynégetika* a o dvou rkps. blíže nespecifikovaných. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502) Jedním z rkps. obsahujícím dílo Pseudo-Oppiána byl manuskript Marc. gr. 479. (NELSON, R. S., 2004, s. 519)

1475 V katalogu papežské knihovny Sixta IV. jsou uvedeny záznamy o sedmi rkps. obsahujících Oppiána. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)

před **1482** V katalogu sbírky urbinského vévody Federiga da Montefeltro se nachází údaj o jednom rkp. obsahujícím Oppiána. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)

- 1488** Kónstantinos Laskaris vytvořil kopie spisů *Halieutika* a *Kynégetika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)
- 1490** V knihovně Giorgia Vally se nalézal rkp. obsahující díla *Halieutika* a *Kynégetika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)
- 1490** Ióannés Laskaris spatřil v knihovně Ermolaa Barbara spis *Kynégetika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici se vyskytuje zmínka o dvou rkps. obsahujících dílo *Halieutika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)
- „ORFEUS“ (resp. ORFIKA)
- 1423** Giovanni Aurispa se zmiňuje o rkp., jež zahrnoval díla *Argonautika* (*Argonautica*, *Argonautika*), *Hymnoi* (*Hymny*) a pravděpodobně též *Lithika* (*Lithica*, *Kameny*) (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502; BOTLEY, P., 2010, s. 110)
- 1425** Knihovna Antonia Corbinelliho obsahovala rkp. (Laur. Conv. suppr. 4), jež zahrnoval *Argonautiky* a *Hymny*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502) Tento manuskript vznikl kol. roku 1388. (BOTLEY, P., 2010, s. 110, pozn. 564)
- 1427** Ve Filelfově seznamu zasláném do Florencie se vyskytuje zmínka o rkp. obsahujícím Orfea. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)
- 1458–65** V době milánského pobytu se Kónstantinovi Laskarisovi dostalo do rukou dílo *Argonautika*. (WILSON, N. G., 1992, s. 121) Laskaris vytvoří v roce 1464 dvě kopie *Argonautiky* a *Hymnů*. Jedním z nich je manuskript nesoucí označení Madrid, Bibl. Nacional, 4562 (BOTLEY, P., 2010, s. 111, pozn. 570)
- před **1459** Manuskript nyní nesoucí označení Vat. Pal. gr. 178, obsahující *Argonautiky* a *Hymny*, je opatřen přípisem, že patřil do vlastnictví Giannozza Manettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)
- 1468** V katalogu sbírky odkázané Bésariónem Benátkám se objevuje údaj o rkp. obsahujícím dílo *Argonautika*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)
- kol. **1480** V knihovně Giorgia Antonia Vespucciho se nacházel rkp. obsahující *Argonautiky* a *Hymny*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502; DE LA MARE, A. C., 1973, s. 122)
- 1488** V Padově Niccolò Passera Della Porta vytvořil opis *Argonautik* (Wrocław, Rehdiger gr. 35). (WILSON, N. G., 1992, s. 115)

- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de'Medici jsou zmínky o dvou rkps. *Argonautik*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)
- před **1494** V katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola je uveden záznam o rkps. *Argonautik* a *Hymnů*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 502)

PINDAROS

- 1417–1418** Guarino Guarini četl Pindara a přednášel o jeho poezii v době svého benátského působení. (WILSON, N. G., 1992, s. 45)
- 1423** Giovanni Aurispa zmiňuje rkp. Pindara ve svém soupisu položek přivezených z Byzance. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se nacházely dva rkps. obsahující kompletní Pindarova díla. Manuskripty jsou identifikovány jako Laur. Conv. suppr. 8 a Laur. Conv. suppr. 94. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- 1427** Francesco Filelfo uvádí v seznamu knih přivezených z Konstantinopole jeden manuskript obsahující Pindara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- před **1454** Francesco Barbaro vlastnil rkp. Vat. gr. 1421. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- 1455** Katalog papežské knihovny Mikuláše V. zmiňuje dva rkps. obsahující Pindara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- před **1459** Giannozzo Manetti vlastnil manuskript obsahující *Olympijské zpěvy*. Manuskript je identifikován jako Vat. Pal. gr. 390. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- 1460** Soupis rkps. patřících Guarinu Guarinovi uvádí jeden rkp. obsahující Pindara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- 1462** Kónstantinos Laskaris vytvořil kopii *Olympijských zpěvů*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- kol. **1465** Leonoro di Leonori vlastnil rkp. obsahující Pindara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- 1468** V katalogu Bésariónova souboru se objevují záznamy o rkps. obsahujících *Olympijské* a *Istmické zpěvy*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- 1475** Katalog papežské knihovny Sixta IV. uvádí celkem osm rkps. obsahujících Pindara. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)

- 1480** Giglio de Tiferno (synovec Gregoria Tifernata) byl majitelem manuskriptu Vat. gr. 1313. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
před **1482** Zmínka o rkp. obsahujících *Olympijské a Pýthijské zpěvy* se nachází v katalogu knihovny urbínského vévody Federiga da Montefeltro. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- kol. **1488** Niccolò Passera Della Porta vlastnil rkp. Pindara. Manuskript nese označení Ambr. S 31 sup. (WILSON, N. G., 1992, s. 115)
- 1490** Sbírka Giorgia Vally zahrnovala rkps. obsahující *Pýthijské a Nemejské zpěvy*. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
- 1490** Ióannés Laskaris spatřil rkp. Pindara v knihovně Alessandra Benedettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)
před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici jsou záznamy o třech rkp. Pindara, přičemž jeden je označen jako neúplný. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503)

QUINTUS SMYRNAEUS (QUINTUS CALABER, KOINTOS ZE SMYRNY)

- kol. **1455** Basileios Bésarion získal z klášteřa San Niccolò di Casole nedaleko Otranta rkp. zahrnující mytologický epos Quinta Smyrnaea nesoucí název *Ta meth' Homéron (Posthomerica, Co se stalo po Homérovi)*. Později se informace o tomto manuskriptu vyskytuje v soupisu Bésariónova souboru. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 503; KEYDELL, R., 1960, s. 118) Tento manuskript se nám nedochoval. Nicméně na základě nalezené otrantské verze vytvořil Michaél Apostolis kopii Ambr. gr. D.528 inf. Dle Apostolisovy verze později vznikly kopie: Laur. 56.29; Madrid, Bibl. Nacional, 4566; Naples gr. II.E.24 a Cambridge, Corpus Christi College, 81. (BOTLEY, P., 2010, s. 112, pozn. 584)
- 1460–65** V tomto období asi vznikla kopie Naples gr. II.F 11. Možná se tak stalo až v 90. letech. (BOTLEY, P., 2010, s. 113, pozn. 597)
- 1462** Ve Ferrare Giorgio Merula kupuje od Narda Palmieriho Apostolisovu kopii Ambr. gr. D.528 inf. (BOTLEY, P., 2010, s. 112)
- 1463** V době milánského pobytu se Kónstantinovi Laskarisovi dostal do rukou rkp. obsahující Quinta Smyrnaea. Laskaris vytvořil kopii možná právě na základě manuskriptu, jenž v předchozím roce

získal koupí Giorgio Merula. (BOTLEY, P., 2010, s. 112; WILSON, N. G., 1992, s. 121)

- před **1484** Geórgios z Trapezuntu vyhotovil na základě Apostolisova autografu kopii Laur. 56.29. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1496** V sicilské Messině Kónstantinos Laskaris vytvořil opisy děl Quinta Smyrnaea. Tato verze byla identifikována jako Madrid, Bibl. Nacional, 4686. (BOTLEY, P., 2010, s. 112, pozn. 594) V téže roce vytvořil jinou kopii identifikovanou jako Vat. Ottobon. gr. 103. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1497** Francesco Giovanelli, Laskarisův student, vytvořil dle verze svého učitele (z roku 1496) novou kopii. Rkp. je označen Vat. gr. 1420. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504; BOTLEY, P., 2010, s. 113, pozn. 596)

„SIBYLLINY KNIHY“

- 1474** Démétrios Leontaris vytvořil kopii „Sibylliných knih“. Manuskript nese označení Paris gr. 2850. (DEVRESSE, R., 1954, s. 318)

SOLÓN

- 1490** Katalog knihovny Giorgia Vally uvádí zmínku o rkp. obsahujícím Solóna. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)

SOFOKLÉS

- 1413** Giovanni Aurispa koupil na Chiu rkp. zahrnující tragédie *Aiás*, *Élektrá* (*Élektra*) a *Oidipús tyrannos* (*Král Oidipús*). Později – v roce 1417 – jej prodal Niccolu Niccolimu. Manuskript je identifikován jako Laur. Conv. suppr. 71. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1424** Aurispa zaslal Niccolimu rkp. obsahující sedm Sofokleových her. Rkp. nese označení jako Laur. 32.9. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se našly tři rkps. obsahující Sofoklea. Každý z nich obsahoval hry *Aiás*, *Élektra* a *Král Oidipús*. Rkps. jsou označeny jako Laur. Conv. suppr. 7, Laur. Conv. suppr. 11 a Laur. Conv. suppr. 98. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1450** Ciriaco d'Ancona byl majitelem rkp. obsahujícím Sofoklea. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1455** Katalog papežské knihovny Mikuláše V. uvádí čtyři kompletní rkps. a jeden neúplný. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)

- 1460** V soupisu rkps. odkázaných Guarinem Guarinim svému synovi Battistovi se objevuje záznam o manuskriptu obsahujícím Sofoklea. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1460** V seznamu položek z Aurispovy pozůstalosti se vyskytuje zmínka o rkp. zahrnujícím Sofoklea. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1468** Katalog Bésariónovy sbírky uvádí celkem čtyři rkps. Sofoklea. Prvý manuskript obsahoval sedm her; další šest; třetí rkp. čtyři a poslední jednu hru. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1475** V katalogu papežské knihovny Sixta IV. se objevují záznamy o deseti kompletních a třech neúplných rkps. obsahujících Sofoklea. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- před **1481** Francesco Filelfo vlastnil rkp. zahrnující veškeré Sofokleovy hry krom tragédie *Oidipús ho epi Kolónó* (*Oidipus na Kolónu*). Manuskript je identifikován jako Laur. 31.1. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- před **1482** V katalogu sbírky urbinského vévody Federiga da Montefeltro se vyskytuje zmínka o dvou rkps. obsahujících Sofoklea. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- před **1487** A. Petrucci vlastnil rkp., jenž obsahoval hry *Aiás*, *Élektra* a *Král Oidipús*. Rkp. nese označení Paris gr. 2795. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1490** Katalog knihovny Giorgia Vally uvádí zmínku o jednom rkp. obsahujícím tragédii *Antigoné* (*Antigona*) a jednom zahrnujícím některé Sofokleovy hry. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- před **1492** V katalogu knihovny Lorenza de' Medici je údaj o rkp. obsahujícím Sofoklea. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- před **1502** Aldo Manuzio měl k dispozici rkp. St Petersburg gr. 731. Tento manuskript posloužil k originálnímu vydání dramatu tiskem. (WILSON, N. G., 1992, s. 138)

THEOGNIS Z MEGAR

- 1490** V katalogu knihovny Giorgia Vally je uvedena zmínka o rkp. obsahujícím Theognida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- před **1494** V katalogu sbírky Giovanniho Pika della Mirandola se objevuje záznam o manuskriptu, jenž zahrnoval Theognida. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)

THEOKRITOS ZE SYRAKÚS

- 1423** Laur. 32.16, jež Filelfo získal koupí od Manfrediny Dorie, vdovy po Ióannovi Chrysolorovi, zahrnoval na devatenáct Theokritových idyl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 504)
- 1425** V knihovně Antonia Corbinelliho se nacházel rkp. obsahující *Idyly I–XIV*. Manuskript nese označení Laur. Conv. suppr. 15. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- 1455** Katalog papežské knihovny Mikuláše V. zmiňuje dva rkps. zahrnující Theokrita. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- před **1459** Rkp. Vat. Pal. gr. 190, obsahující *Idyly I–X*, je opatřen přípisem, že patřil do vlastnictví Giannozza Manettiho. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- 1460** V katalogu knihovny Sozomena da Pistoia se nachází zmínka o jednom rkp. obsahujícím Theokrita. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- kol. **1465** Leonoro di Leonori byl majitelem manuskriptu, jež obsahoval osm idyl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- před **1481** Francesco Filelfo vlastnil rkp. Laur. 58.19. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- 1482–83** Angelo Poliziano vlastnil rkp. (Laur. 32.46) obsahující osmnáct idyl. (WILSON, N. G., 1992, s. 107)
- 1490** Katalog knihovny Giorgia Vally uvádí záznam o jednom rkp. obsahujícím Theokrita. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- před **1492** V katalogu sbírky Lorenza de' Medici se objevuje zmínka o rkp. obsahujícím Theokritova díla. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- před **1494** V knihovně Giovanniho Pika della Mirandola se nacházel rkp. obsahující Theokrita. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- před **1495** Bolognský profesor Urceo Codro (Antonio Urceo Cortesi) byl majitelem manuskriptu, jež zahrnoval Theokritovy básně. Autorem opisu byl Andronikos (Kallistos?). (WILSON, N. G., 1992, s. 128)
- 1496** Na Kerkyře Geórgios Moschos vytvořil opis Theokritových děl. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)
- 1498** V knihovně Renata Trivulziho se nalézal rkp. obsahující Theokrita. (BOLGAR, R. R., 1977, s. 505)

Byzantská díla psaná prózou

APOSTOLIS, MICHAËL

- 1496** Pietro Candido (Petrus Candidus, Pietro da Portico) přivezl z Kréty manuskript Laur. Redi. 15. Tento manuskript mimo jiné obsahoval Apostolisovy dopisy adresované Geórgiovi Gemistu Pléthónovi. Rkp. vznikl před rokem 1489. Jeho autory byli Antonios Damilas a Lorenzo Loredan (Lauretano), učenci spjatí s intelektuálním prostředím kolem Michaéla Apostolise. (CICCOLELLA, F., 2008, s. 170, 172)

EUSTATHIOS ZE SOLUNĚ

- před **1468** Kardinál Basileios Běssarión vlastnil ve své sbírce komentáře k oběma Homérovým eposům. V případě komentáře k *Odyseie* se jedná o rkp. nesoucí označení Marc. gr. 460. Možná jde o Eustathiův autograf. V cirkulaci byl i jiný – více prokázaný – autograf Eustathiova komentáře k *Íliadě*, jenž však nepatřil do Běssariónovy sbírky: Laur. 59.2 & 3.) (WILSON, 1992, s. 64)
- 1514** Markos Musuros byl majitelem rkp. obsahujícího komentář Eustathia ze Soluně k prvním XII. knihám *Íliady*. Později měl tento manuskript k dispozici Gian Francesco d'Asola (CATALDI PALAU, A., 1998, s. 473)

ETYMOLOGICUM MAGNUM (ETYMOLOGIKON MEGA KAT' ALFABĚTON)

- před **1437** Niccolò Niccoli vlastnil rkp. obsahující lexikon *Etymologicum Magnum* (*Etymologikon mega kat' alfabéton*). Manuskript je identifikován jako Laur. San Marco 304. (BOTLEY, P., 2010, s. 58, pozn. 59)
- před **1439** Ambrogio Traversari vlastnil rkp. zahrnující lexikon. (BOTLEY, P., 2010, s. 58)
- před **1453** Carlo Marsuppini vlastnil manuskript obsahující *Etymologicum Magnum*. Později majitelem tohoto manuskriptu byl Angelo Poliziano. (BOTLEY, P., 2010, s. 58)
- 1466** Na objednávku Franceska Filelfa vytvořil na Krétě Geórgios Kalofrenas kopii lexikonu. Kopie je obsažena v rkp., jenž je

- identifikován jako Laur. 57.11. Jiná vznikla v tomto roce v Miláně (Laur. 57.15). (BOTLEY, P., 2010, s. 59, pozn. 64)
- kol. **1468** Běssarión byl majitelem slovníku *Etymologicum Magnum*. (BOTLEY, P., 2010, s. 59)
- v letech **1475–1490** Alessandro Benedetti získal na svých cestách po řeckém Východě rkp. zahrnující lexikon. (BOTLEY, P., 2010, s. 59)
- 1492** Ióánnēs Laskaris na své akviziční cestě získal v jihoitalském Coriglianu manuskript obsahující *Etymologicum Magnum*. (BOTLEY, P., 2010, s. 59)
- před **1497** Varino Favorino da Camerino (Guarino da Favera) vlastnil rkp. obsahující *Etymologicum Magnum*, který dříve patřil Polizianovi. (BOTLEY, P., 2010, s. 59)

FÓTIOS

- 1435** Ambrogio Traversari obdržel z Chiu rkp. obsahující Fótiovu *Bibliothéké* (*Myriobiblion, Knihovna*; původní titul: *Apografé kai synarithmésis tón anagnósmenó hémin biblión – Seznam knih, které jsme přečetli*). Jednalo se o manuskript ze 12. století nesoucí označení Marc. gr. 451 (kodex M). V následujících stoletích byl rkp. uložen v klášteře Theotokos (Panny Marie) v Soluni. (DILLER, A., 1962, s. 390)
- 1459** Basileios Běssarión získal od dědiců Giovanniho Aurispy rkp. obsahující Fótiovu *Knihovnu*. Jedná se o rkp. identifikovaný jako Marc. gr. 450 (kodex A) pocházející pravděpodobně z 1. poloviny 10. století. (DILLER, A., 1962, s. 390)
- 1468** V katalog souboru, jenž Basileios Běssarión věnoval městu sv. Marka, se objevuje záznam o dvou rkps. obsahujících Fótiovu *Knihovnu*: Marc. gr. 450 a Marc. gr. 451. (DILLER, A., 1962, s. 389)

HOLOBOLOS, MANUÉL

- 1511** Paulus Kolybas vytvořil opis Paris 1293. (DEVRESSE, R., 1954, s. 320)

CHRYSOLORAS, MANUÉL

- 1406** Guarino Guarini da Verona kupuje v Konstantinopoli rkp. obsahující Chrysolorovu gramatiku *Erótémata tés Hellénikés glóssés* (*Otázky řeckého jazyka*). (BOTLEY, P., 2010, s. 7, pozn. 55)

IÓANNÉS KLIMAX

kol. **1453** Metropolita Kyjeva a veškeré Rusi, kardinál Isidor přivezl (dle Giovanniho Mercatiho) rkp. obsahující dílo *Klimax tú paradeisú* (*Scala Paradisi, Rajský žebřík*). Manuskript je identifikován jako Vat. gr. 394. (NELSON, R. S., 1995, s. 230)

KALEKAS, MANUÉL

1396–1406 V tomto období byla ve Florencii využívána při studiu řeckého jazyka Kalekova gramatika (možná v několika rkp). (BOTLEY, P., 2010, s. 7)

1423 Antonio da Massa získal v Konstantinopoli rkp., jenž obsahoval dílo Manuéla Kaleka. (SABBADINI, R., 1967, s. 49)

před **1478** Pietro da Montagnana vlastnil rkp. obsahující Kalekovu gramatiku. Tento manuskript (Marc. gr. 10.7) odkázal v rámci širšího daru klášteru San Giovanni di Verdara v Padově roku 1478. (BOTLEY, P., 2010, s. 7, pozn. 52)

před **1502** Giovanni Calfurnio vlastnil před svým skolem v roce 1502 rukopis obsahující Kalekovu gramatiku. Manuskript je identifikován jako Marc. gr. 10.8. (BOTLEY, P., 2010, s. 7, pozn. 52)

KYDÓNÉS, DÉMÉTRIOS

před **1431** Z inventáře majetku Palla Strozziho se dovídáme o rkp. obsahujícím dopisy Démétria Kydóna. Jednalo se s největší pravděpodobností o manuskript Urb. gr. 133. Po smrti Palla Strozziho (1462) se rkp. stal vlastnictvím padovského kláštera Santa Giustina. Do urbinské kolekce se manuskript dostal před rokem 1482. (DILLER, A., 1961, s. 315)

MOSCHOPULOS, MANUÉL

kol. **1404** Niccolò Niccoli vlastnil rkp. obsahující Moschopulovu gramatiku s názvem *Erótémata grammatika* (*Gramatika v otázkách a odpovědích*). Jedná o manuskript, jenž je identifikován jako Laur., S. Marco 317. (BOTLEY, P., 2010, s. 5, pozn. 34)

1433–1446 Cristoforo Garatone vlastnil manuskript, obsahující Moschopulovu gramatiku. Autorem opisu byl Geórgios Baioforos.

Jednalo se o rkp., jenž se později dostal do Vatikánské knihovny.

Nyní nese označení Vat. gr. 21. (BOTLEY, P., 2010, s. 5)

kol. **1435** Petrus Creticus byl autorem opisu gramatické příručky pod názvem *Erótémata grammatica* (*Gramatika v otázkách a odpovědích*). Rkp. nese označení Canon. gr. 14. Jiný opis gramatiky vytvořil v téže době během svého mantovského působení spjatého se školou Vittorina da Feltre Gerardos z Patry. Manuskript je identifikován jako Vienna, phil. gr. 263. (WILSON, N. G., 1992, s. 38, 39)

1446 Bartolommeo Lapacci získal rkp. obsahující Moschopulovo dílo *Schedographia*. (SABBADINI, R., 1967, s. 50)

1455 Katalog Vatikánské knihovny uvádí rkp. obsahující Moschopulovu gramatiku. Manuskript je nyní identifikován jako Vat. gr. 21. Jednalo se o rkp. dříve patřící Cristoforu Garatonemu. (BOTLEY, P., 2010, s. 5, pozn. 38)

před **1462** Palla Strozzi vlastnil Moschopulovu gramatiku. Rkp. odkázal padovskému klášteru Santa Giustina. (BOTLEY, P., 2010, s. 5)

před **1501** Kónstantinos Laskaris tři kopie Moschopulovy gramatiky. Jedna z nich mohla být výtvořem Geórgia Baiofora. (BOTLEY, P., 2010, s. 5)

PEDIASIMOS (POTHOS), IÓANNES

1472 Angelo Poliziano vytvořil kopie částí díla *Technologia* (Mon. gr. 182). (MAĪER, I., 1966, s. 61).

PLÉTHÓN, GEÓRGIOS GEMISTOS

kol. **1465(?)** Marsilio Ficino vlastnil manuskript obsahující Pléthónův komentář k tzv. *Chaldejským věštbám* (*Oracula Chaldaica*). Rkp. nese označení Riccardianus 76. (WILSON, N. G., 1992, s. 92)

1466 Démétrios Raul Kabakés měl před rokem 1460 přístup k unikátnímu manuskriptu (*unicum codex*), obsahujícím kompletní *Nomón syngrafé* (*Soupis zákonů*). Podařilo se mu opsat části díla. Tento Kabakův autograf se dostal (společně s Pléthónovým autografem Vat. gr. 173, obsahujícím Strabóna) v roce 1466 do Říma. (DILLER, A., 1975, s. 145).

STEFANOS Z BYZANTIA

- 1485** Geórgios Trivizias vytvořil pravděpodobně v Benátkách kopii (Pal. gr. 253) díla *Ethnika* Stefana z Byzantia. (BOTLEY, P., 2010, s. 60, pozn. 104)
- 1486** Michaél Suliardos z Argolidy vytvořil ve Florencii kopii díla *Ethnika*. Manuskript nyní nese označení Paris gr. 1412. (DEVRESSE, R., 1954, s. 318) Kromě této kopie vytvořil Suliardos jeden opis nedatovaný (Paris gr. 1413) a jeden v roce 1496 (Toledo 45–30). (BOTLEY, P., 2010, s. 60, pozn. 105)
- 1491** Ióannés Laskaris narazil na dílo *Ethnika* v knihovně padovského profesora Giovanniho Calfurnia. (BOTLEY, P., 2010, s. 60)
- 1492** Ióannés Rosos vytvořil opis *Ethniky* na základě znění obsaženém v rkp. patřícímu Giovannimu Calfurniovi. Manuskript nyní nese označení Laur. 4.3. (BOTLEY, P., 2010, s. 60, pozn. 106)
- před **1493** Thomas Dydimus Feltrinus de Zanetellis (Didymus Zenoteles) vytvořil kopii *Ethniky*. Rkp. byl ve vlastnictví Ermolaa Barbara. Manuskript byl identifikován jako Marc. gr. 7.52. (BOTLEY, P., 2010, s. 60, pozn. 107)
- 90. léta 15. století** Démétrios Moschos vytvořil dvě kopie *Ethniky*. První je obsažena v rkp. Wrocław, Rehdiger gr. 47; druhá v Escorial Σ.III.7. (BOTLEY, P., 2010, s. 60, pozn. 108)

SUDA (SUIDAS)

- 1408** Guarino Guarini získal na ostrově Rhodos na své zpáteční cestě z Konstantinopole do Itálie rkp. obsahující lexikon *Suda*. Tento manuskript je ztracen, ale Petrus Creticus vytvořil asi v roce 1422 na základě této verze kopii. (DILLER, A., 1961, s. 319; srov. též BOTLEY, P., 2006, s. 399)
- 1422** Petrus Creticus vytvořil v Mantově kopii Laur. 55.1. Datace není zcela jistá. Soudí se, že by rkp. mohl vzniknout až kolem roku 1430. (DILLER, A., 1961, s. 319; WILSON, N. G., 1992, s. 38, 169, pozn. 21)
- před **1425** Antonio Corbinelli vlastnil rkp. obsahující lexikon *Suda*. Manuskripty nyní nesou označení Lond. Addit. 11892 a Lond. Addit. 11893. Autorem kopie byl Geórgios Baioforos. (CATALDI PALAU, A., 2010, s. 393) Opis vznikl v roce 1402. (CATALDI PALAU, A., 2008, s. 303)

- 1433–1446** Cristoforo Garatone vlastnil rkp. obsahující *Sudu*. Autorem opisu byl Leo Atrapés. Manuskript je nyní identifikován jako Vat. gr. 3 + Vat. gr. 4. (BOTLEY, P., 2010, s. 56)
- 1454** Démétrios Xanthopoulos vytvořil kopii lexikonu *Suda*. (BOTLEY, P., 2010, s. 56)
- před **1459** Giovanni Aurispa vlastnil část lexikonu. (BOTLEY, P., 2010, s. 56)
- 1463** Lilio Tifernas vytvořil kopii *Sudy* v Città di Castello. (BOTLEY, P., 2010, s. 56)
- 1468** V Bésariónově vlastnictví se nacházel jedna kopie *Sudy*. (BOTLEY, P., 2010, s. 56)
- 1472** Bésarión věnoval Benátkám v rámci širšího daru dvě kopie *Sudy*. (BOTLEY, P., 2010, s. 56)
- 1472** Angelo Poliziano vytvořil opisy částí lexikonu doplněné o latinské parafráze původního znění. Manuskript je identifikován jako Mon. gr. 182. (MAĚER, I., 1966, s. 61).

THEOFYLAKTOS SIMOKATTÉS

- 1455** Rkp. Vat. gr. 1376 obsahující Simokattovy dopisy byl ve Vatikánu. (BOTLEY, P., 2012, s. 192, pozn. 18)
- mezi **1466–1468** Kónstantinos Laskaris vytvořil v Miláně a v Messině opis Simokattových listů. Manuskript nese označení Madrid, Bibl. Nacional, 4637. (BOTLEY, P., 2012, s. 192, pozn. 18)
- 1475** Rkp. Paris. Bibl. National, suppl. gr. 352, obsahující Simokattovy dopisy, se nacházel ve Vatikánské knihovně. (BOTLEY, P., 2012, s. 189, pozn. 6, s. 192, pozn. 18)

Byzantská díla psaná veršem

HERMONIAKOS, KÓNSTANTINOS

- kol. **1420(?)** Gerardos z Patry byl autorem kopie *Íliady* Kónstantina Hermoniaaka. Rkp. nese označení Leiden, Vulcanianus 93. (WILSON, N. G., 1992, s. 39)

Jazykové slovníky

- 1414, 1416** Řecko-latinský slovník. Rkp. nese označení Laur. 90 sup. 42. Datováno: částečně 1414, částečně 1416. (DE LA MARE, A. C., 1973, s. 88)
- 1450** Janus Pannonius vytvořil během svého ferrarského pobytu opis řecko-latinského slovníku (*Vocabularium Graecolatinum*). Tento slovník byl později ve vlastnictví Pannoniova učitele, Guarina Guariniho da Verona. Jedná se rkp. Vind. suppl. gr. 45. (DILLER, A., 1961, s. 319)
- kol. **1456** Ficinův vlastní řecko-latinský slovník (*Lessico greco-latino*) nese označení Laur. Ashb. 1439. (KASKE, K. V., CLARK, J. R., 2002, s. 16.)
- před **1460** Guarino Guarini měl k dispozici řecký lexikon (Phillips 3384) (*Guarini lexicon graecum*) a slovníky: (Jagellon 478) (*Guarini Veronensis dictionarius*), Ven. S. Franc. à Vineia. (*Vocabularium Guarini*) a Vind. suppl. gr. 45 (*Vocabularium Graecolatinum*). (DILLER, A., 1961, s. 319)